

Z A P I S N I K

**IX. seje zbora proizvajalcev Mestnega
ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane
dne 14. julija 1953**

in

**X. seje odbornikov mestnega zbora in
zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora
glavnega mesta Ljubljane, dne 17. julija 1953**

Natisnila tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani

ZAPISNIK

IX. seje zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki je bila v torek, dne 14. julija 1953 od 17. do 21. ure v sejni dvorani MLO, Mestni trg, šte. 1.

Predsedujoči **Vipotnik** Albin začne sejo, ki je bila pravilno sklicana na podlagi 89. člena zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin.

Zapisnik seje vodi dr. **Dular** Marjan, načelnik Tajništva za zdravstvo in socialno politiko.

Za overitelja zapisnika sta bila predlagana in soglasno izvoljena odbornika **Rot** Alojz in **Klun** Metod.

Predsedujoči ugotovi, da je seja sklepčna, ker je od 47 odbornikov zbora proizvajalcev navzočih 31. 9 odbornikov je poslalo opravičilo, 7 se jih ni opravičilo.

Odsotni so bili: Baggia Franc, Beč Elizabeta, Jernejc Lojze, Kern Erna, Marolt Ivan, Mojšker Jakob, Pečarič Jože, Poženel Franc, Rakar Franc, Rojšek Franc, Rotar Ludvik, Rupert Anton, Šetina Franc, Šterbenk Miro, Žgank Franc in Žigon Fanči.

Zapisnik VIII. seje zbora proizvajalcev prečita dr. **Dular** Marjan, načelnik Tajništva za zdravstvo in socialno politiko. K zapisniku ni bilo nobenih pripomb in je bil soglasno odobren.

Predsedujoči predlaga naslednji

dnevni red:

1. Sklepanje o pritrditvi k zaključnim računom nekaterih gospodarskih podjetij.

2. Razprava in sklepanje o izločitvi dnevnic iz plačnega sklada nekaterih podjetij.

3. Izpopolnitev oziroma spremembe posvetovalnih odborov pri podjetjih Narodne banke.

Petrič Ivanka:

Predlagala bi, da se stavi v dnevni red tudi vprašanje o znižanju stopnje akumulacije Tobačne tovarne.

Delač Ivan:

Z ozirom na to, da je današnji dnevni red že precej obširen, predlagam, da se na drugi seji razpravlja glede mestnega prometa. Ta problem

je bil že iznešen na eni prejšnjih sej. Poročilo o stanju prometa v Ljubljani je bilo že dostavljeno ljudskim odbornikom ter zato predlagam, da bi to vprašanje že enkrat prišlo na dnevni red. Tu ni zainteresirano samo podjetje, ampak tudi vsa industrija ter prebivalci mesta. Iz prometa bo treba vzeti 25 voz, pri čemer bodo prizadeti prav vsi, ki se vozijo v službo, kakor tudi ostali prebivalci, ki so vezani na prevoz s tramvajem.

Vipotnik Albin:

Predlagam, da se vstavi v dnevni red tudi točka »razno«, kjer se bodo obravnavali še drugi problemi.

Tako dopolnjen dnevni red da na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

I. SKLEPANJE O PRITRĐITVI K ZAKLJUČNIM RAČUNOM NEKATERIH GOSPODARSKIH PODJETIJ.

Predloge prečita in obrazloži Kristan Franc, predsednik komisije za potrjevanje zaključnih računov gospodarskih podjetij.

1. Tovarna žime »Fužine«. Podjetje se bavi s predenjem žime za tapetnike, ščetkarstvom in vrvarstvom. Glavni obrat se nahaja na Fužinah, vrvarna pa v Ljubljani v Trubarjevi ulici. Kvaliteta izdelkov se je precej dvignila. Kljub konkurenci tovarne v Zagrebu ima tovarna komercialni dobiček, ki je izražen v doseženih zasluhkih.

2. Tovarna »Totra«, Fužine. Tovarna se bavi s proizvodnjo raznih trakov, vezalk in elastike. Glavni problem za tovarno obstoja v tem, da nima dovoljnih prostorov za razširitev tovarne in ne more montirati vseh strojev, ki jih ima na razpolago. V prihodnjih letih namerava podjetje nabaviti nove pletilne stroje, ker bi na ta način postalo brezkonkurenčno in vodilno podjetje za to stroko.

Finančno in komercialno je podjetje dobro urejeno. Komisija ni korigirala zaključnega računa. Proizvodni plan je zaradi velikih starih zalog, ki izvirajo še iz dirigiranega gospodarstva, izpolnjen samo s 76 %, medtem ko je doseženi plačni sklad vsled dobre prodaje dosežen s 155 %.

3. »Tribuna«. Podjetje se bavi s proizvodnjo otroških vozičkov. Oddelek galvanizacije služi 50 % za lastno proizvodnjo, 50 % pa za usluge drugim. Perspektivnega plana za povečanje podjetje nima. Podjetje mora od časa do časa preusmeriti proizvodnjo, ker so n. pr. otroški vozički sezonskega značaja. Podjetje je nameravalo v letošnjem letu preiti na izdelavo kovinskega pohištva, ki bi prišlo v poštev za opremo trgovin in avtokaroserij, vendar tega niso mogli ostvariti, ker banka ni dala na razpolago potrebnih kreditov, pozneje pa so bile jeklene cevi, ki so bile dobavljene Tehnometalu, prodane drugim podjetjem. Tovarno obremenjuje finančno še proizvodnja, ki izvira še iz časa dirigiranega gospodarstva.

4. Podjetje »Protektor«. Podjetje je plan doseglo s 105 % in je doseglo dohodek od 4.640.258,35 din, napram planiranim 4.046.000 din. Podjetje je doseglo 300.000 din preseženega plačnega fonda, ki bo po odbitku davka izplačan kolektivu v znesku 227.400 din, kar predstavlja 16,5 % povprečnega plačnega fonda.

5. Mestno podjetje »Elektra«. Podjetje je doseglo plan z 83 % in doseglo dohodek od 20.289.863 din napram planiranim 17.918.000 din. Podjetje povprečnega plačnega fonda ni doseglo.

6. »Avtoservis«. Podjetje se bavi s servisno avtomobilsko službo. Plan je doseglo s 118 %, doseženi sklad za plače pa s 122 %. Od izkazane presežka je namenilo 560.000 din za izplačilo, 304.000 pa za prosto razpolaganje. Število zaposlenih se je dvignilo od 30 v sredi lanskega leta na 65 danes, ker podjetje adaptira svoje poslovne prostore. Povprečna izplačana plača za lansko leto znaša 10.900 din z vračunanim presežkom vred.

Knjigovodstvo ni najboljše urejeno, pomanjkljivosti bodo odpravili v letošnjem letu.

7. »Poslovalnica kovaških in kovinskih podjetij LRS«. »Poslovalnica kovaških in kovinskih podjetij LRS« je gospodarsko združenje, ki so ga njeni člani ustanovili zato, da jim poslovalnica svetuje v tehnično-proizvodnih zadevah z ozirom na zahteve, ki jih stavlja tržišče, poleg tega pa tudi posreduje prodajo izdelkov svojih članov. Včlanjenih je več podjetij, med njimi Kovačija na Muti, v Rušah, v Limbušu, v Ravnah itd.

Poslovalnica plačuje samo 45 % akumulacijo, ker pozitivni predpisi za taka združenja še ne obstojajo. Presežkov poslovalnica ni izplačala, niti jih ne namerava. Vse njihove stroške pokrivajo njeni člani v sorazmerju prometa, ki ga je vršila za njih poslovalnica.

8. »Dekor«. Podjetje »Dekor« se bavi z izdelavo umetne keramike, je staro podjetje, ki je prešlo v državni sektor ob drugi nacionalizaciji. Plan je v preteklem letu presegle za 37 %, povprečni sklad za plače 42 %. Podjetje zaposluje le 16 ljudi, od tega en redni in en honorarni uslužbenec. Od doseženega presežka so namenili 150.000 din za sklad za samostojno razpolaganje, 140.000 din pa za izplačilo. Povprečna izplačana plača je znašala 9900 din.

9. Podjetje »Krim«. Mizarska delavnica »Krim« se bavi s proizvodnjo pohištva, izdeluje pa tudi izdelke za potrebe gradbeništva. Podjetje še raste, saj je bilo ustanovljeno komaj v drugi polovici lanskega leta. Plan ni bil postavljen, vendar dela podjetje zelo uspešno. Izdelki so kvalitetni in relativno poceni. Zato imajo mnogo odjemalcev. Doseglo je precejšen presežek, ki pa ga je razdelilo predvsem v sklad za samostojno razpolaganje, manjši del presežka pa je podjetje izplačalo 1. maja 1953. leta. Povprečna plača v lanskem letu je znašala 9470 din.

10. Državno gozdno gospodarsko podjetje »Silva produkt«. Zaključni račun podjetja je dobro sestavljen ter so korekture le formalnega značaja. Podjetje se ukvarja s predelavo gozdnih odpadkov, ki jih zbira potom mreže, razpete po celi republiki. Ker je ta dejavnost šele v razvoju, nima podjetje drugega problema, kot razširitev ter je iz svojega gospodarskega uspeha dodelilo za investicije skoraj 5 milijonov dinarjev.

11. »Precizna mehanika«. Podjetje je edino te stroke v mestu v državnem sektorju. Bori se s težavami zaradi pomanjkanja dela. V preteklem letu pa je imelo finančne težave vsled prevelikega števila vajencev, katere je moralo obvezno zaposlovati.

Kot že omenjeno, podjetje ni izkoriščeno po svoji kapaciteti, kar izvira iz dejstva, da se državne ustanove in podjetja ne koristijo z uslugami tega državnega podjetja, pač pa s privatniki (ki vsi dobro uspevajo), čeprav je delo tega podjetja na isti strokovni višini in je režijska ura celq nižja od one pri privatnikih. Ta škodljiv pojav je podjetju v zelo veliko škodo.

12. Invalidsko podjetje »Avtomehanik«. Podjetje se bavi s popravilom avtomobilov in ostalih motornih vozil. Zaposluje povprečno 10 oseb mesečno in je znašal plačni sklad, dosežen v letu 1952, 1.463.842, razporejen v izplačilo pa je bil v višini 1.363.302, ostalo pa je davek od presežka sklada za plače.

Podjetje mora vrniti v letu 1953 1579 din preveč izplačanega sklada za plače.

Povprečno so znašali zaslužki na enega zaposlenega v podjetju v letu 1952 11.360 din oziroma 11.648 din glede na povprečno število izvršenih ur in na povprečno število zaposlenih v podjetju v teku leta.

13. Invalidsko podjetje »Jugoreklam«, Ljubljana. Podjetje se bavi v pretežni večini z zbiranjem oglasov, dalje ima svoje prodajalne časopisov in raznih revij in listov po raznih krajih Slovenije. V svojem sklopu ima tudi opalografijo za razmnoževanje not in sličnega.

Pri pregledu je bilo ugotovljeno, da se začetna bilanca 1952 ne ujema s končno bilanco 1951. leta. To pa vsled tega, ker po zaključenju knjig za leto 1951 še ni izvršilo knjiženja na podlagi odločbe o potrditvi zaključnega računa za leto 1951.

Povprečno je bilo v podjetju zaposlenih 55 oseb in je znašal njihov povprečni zaslužek mesečno 10.192 din oziroma 10.210 din z ozirom na izvršene ure odnosno zaposlenih oseb v podjetju.

Sredstev nerazporejenega sklada za plače ima podjetje še 801.274 din in ga bo podjetje uporabilo kot dotacijo Zvezi VVIS, delno ga bo razdelilo med svoje člane kolektiva.

14. Podjetje »Unitas-Srečko Pleško«. To podjetje sestoji iz 4 obratov, od katerih je vsak na drugem mestu. Vsled tega je režija precej dražja. Komisija je dobila vtis, da organizacija podjetja ni na

višini. Tovarna je imela enega inženirja, ki je odšel na drugo mesto vsled večjih prejemkov. Direktorji so se večkrat menjavali. Precej kvalificiranih delavcev je bilo po nalogu višjih oblasti odstopljeno Lito-stroju. Vsi ti momenti so vplivali tudi na to, da tudi knjigovodsko poslovanje ni na zahtevni višini. Knjiženje je nepregledno, pogosta preknjiževanja otežavajo pregled poslovanja. Knjigovodsko osebje s težavo daje zahtevane podatke, ker se često medsebojno ne ujemajo. Zato komisija predlaga, da podjetje v letu 1953 zaprosi za strokovno pomoč s strani revizijskega zavoda, ki se ustanavlja ravno v teh dneh, da napravi organizacijsko shemo in izda potrebna navodila. Čeravno bi ta reorganizacija stala podjetje nekaj deset tisoč dinarjev, smatramo, da je ta poseg nujno potreben z ozirom na razsežnost obratov ter zelo pomanjkljivega poslovanja knjigovodstva v letu 1952. Kljub pomanjkljivemu poslovanju za leto 1952 je komisija prišla do sklepa, da se zaključni račun za leto 1952 odobri, ko eventualna revizijska komisija ne bi mogla v kratkem času restavrirati poslovanja za leto 1952, ki pa končni rezultat ne bi bistveno spremenila. Je pa nujno, da se uvede pravilno in pregledno poslovanje za leto 1953 ter da se knjigovodsko osebje izpopolni s strokovnimi močmi.

V letu 1953 je predvidena izgradnja drugega objekta poleg sedanjega obrata I. Za izboljšanje mehanizacije pa je podjetje že naročilo stroj za brizgalni liv, s čemer se bo izboljšala kvaliteta izdelkov in zmanjšali stroški za plače.

15. Trgovsko podjetje »Gosad«. Podjetje ima pretesne prostore, zato se je vodstvo podjetja odločilo za gradnjo novega poslopja, za katerega ima že lokacijo ob Linhartovi ulici. Vsled nizke kapacitete sedanjih prostorov je podjetje v letu 1952 izplačalo večje zneske za opravljene nadure.

16. Elektroprojekt, podjetje za projektiranje elektro-energetskih in prenosnih naprav je dobilo zvišano povprečje na 12.000 za sedemurni delavnik. Podjetje ima visoko povprečno mesečno plačo vsled visoko kvalificiranega kadra in zaradi velikega števila dnevnic, ker delajo projektantske ekipe na terenu.

17. »Chemo import-export«, podjetje za uvoz in izvoz, se šele razvija, ker je naslednik prejšnjega podjetja Kemikalija, ki je bilo v likvidaciji. Pri tem podjetju je problem poslovnih prostorov, primernih skladišč, ker se na sedanjem mestu predvideva lokacija velesejma.

18. »Kemoservis« nima posebnih problemov.

19. »Vino-Ljubljana« je zelo uravnovešeno podjetje. Plan prometa je bil dosežen s 100%, zaslužki niso previsoki. Glede finančne discipline je podjetje med prvimi. Vse zaostanke na akumulaciji po zaključnem računu je podjetje samo že pred prihodom komisije odvedlo na ustrezne račune. Dejansko dosežena marža znaša 8,2%, za kritje vseh stroškov bi zadostovalo 7,6%. Iz tega je razvidno, da podjetje ni

delalo z velikimi zaslugi. Govorice o pretiranih dohodkih pri podjetjih, ki se ukvarjajo s preprodajo alkoholnih pijač, v tem primeru niso osnovane. Podjetje namerava razširiti svoje kleti.

19. Trgovsko podjetje »Merkur« je bilo ustanovljeno šele v letu 1952 s prevzemom poslovalnic od podjetja Tekstil. Poslovalnice so bile v slabem stanju, ter so bile potrebne večjih popravil. Del stroškov za obnovitev poslovalnic je kril MLO iz dela za komunalno dejavnost.

20. »Državno gospodarsko podjetje za promet z zobarskimi potrebščinami« je manjše trgovsko podjetje z manjšimi dohodki, ker so cene za zobotehnični material določene. Material kupujejo le zobozdravstvene ustanove. Posebnih problemov podjetje nima.

21. »Teko«, Ljubljana, podjetje za uvoz utensilij, je bilo v postopku za izvedbo likvidacije, bilo pa je kasneje na novo oživljeno. Vsled tega poslovno leto 1952 še ne pokaže prave slike, ker ni bilo pravega prometa, dohodki pa so krili izdatke.

22. »Planica Šport«, podjetje za izdelavo športnih potrebščin, nima posebnih problemov. Dela tudi za vojno opremo.

23. »Petrol«, trgovsko podjetje za promet z naftinimi derivati, ima posebne težkoče s prevoznimi sredstvi. Cisterne za prevoz bencina so bile dobavljene še od UNRRE, ter so že iztrošene, so pa tudi stalno na poti. Nastaja vprašanje sredstev za nabavo novih vozil. Podjetje je pristopilo k urejevanju črpalk in servisov.

24. »Tovarna dekorativnih tkanin«. Predmet poslovanja podjetja je izdelovanje dekorativnih tkanin, zaves in preprog.

Za velika remontna dela, nabavo strojev in opreme je podjetje v letu 1952 porabilo znesek 14,358.513 din, katera sredstva je črpalo iz amortizacijskega sklada in sklada za prosto razpolaganje. Za komunalno dejavnost MLO je podjetje odvedlo znesek 800.000 din.

25. Mestno podjetje »Torbica«, Ljubljana, Jesenkova 3. Podjetje je doseglo plan z 59,5% in doseglo 12,301.646 din dohodka napram planiranim 12,160.000 din. Podjetje ni doseglo povprečnega plačnega fonda, ki je znašal 5,454.000 din napram ustvarjenim 5,147.132 dinarjev. Razliko med ustvarjenim plačnim fondom in plačnim fondom po tarifnem pravilniku v znesku 341.451 din je podjetje po sklepu svojega delavskega sveta določilo za fond za prosto razpolaganje za nabavo novih strojev. S tem se del dohodka, razporejenega v sklad za prosto razpolago, zviša na 541.777 din.

26. Tovarna Testenin, Ljubljana. Podjetje je bilo ustanovljeno in vpisano v register DGP v letu 1948. Podjetje ima dva tovarniška obrata, in sicer matičnega na Tržaški cesti 44/a, bivša tovarna testenin »Pekatete«, ki je bila nacionalizirana, in tovarna testenin na Resljevi cesti, ki je bila zgrajena med okupacijo. Obe podjetji sta bili v letu 1947 fuzionirani.

Predmet poslovanja podjetja je: izdelovanje testenin na industrijski način.

Cene izdelkom so bile v prvem polletju 1952 določene in predpisane od Gospodarskega sveta, in sicer povprečno za 1 kg belih testenin 88 din, za polbele pa 68—70 din. V mesecu avgustu je podjetje znižalo cene izdelkom, in sicer belim testeninam á 7 din pri kg, pri polbelih pa 5 din pri kg.

Za komunalno dejavnost MLO pa je podjetje odvedlo 150.000 din. Podjetje dela s svojimi lastnimi sredstvi in ne črpa nikakega kredita od banke.

27. Podjetje »Mesoizdelki«. To podjetje je začelo poslovati šele sredi preteklega leta, ob reorganizaciji Mestne klavnice. Podjetje se uspešno uveljavlja na trgu s kvaliteto izdelkov in z nekoliko nižjo ceno. Kljub temu pa izkazuje presežek, od katerega je namenilo 1.000.000 din za samostojno razpolaganje, 613.000 din pa za izplačilo. Povprečno izplačana plača znaša 12.500 din. Podjetje ima knjigovodstvo primerno urejeno. Plan ni bil postavljen in zato ni izkazan odstotek doseganja plana.

28. Umetna valilnica, Šentvid. Podjetje je bilo ustanovljeno v letu 1947 kot podjetje republiškega značaja.

Predmet poslovanja podjetja je valenje piščancev in račk.

Po planu, ki si ga je podjetje zadalo, bi morale vložiti 300.000 komadov jajc, vloženih pa je bilo samo 211.000 komadov, t. j. 70,3 %. Velika zapreka pri izpolnitvi plana je bilo nepovoljno vreme in sneg, ker se z vlaganjem prične že meseca februarja, odnosno meseca marca.

Poslovanje podjetja v preteklih letih je bilo neurejeno in je bila bilanca v letu 1952 potrjena kar za tri leta nazaj. V tem letu je podjetje razčiščevalo poslovanje in ugotovilo celo vrsto nerazčiščenih postavk. Teh zastarelih obveznosti je bilo za 447.869 din, neizterljivih pa za 221.995 din. Podjetje je po odobritvi delavskega sveta sprovedlo odpis teh terjatev in obveznosti v breme izrednih razhodkov, odnosno v dobro izrednih dohodkov. Ker je podjetje odvedlo v proračun kot doseženi dobiček 1.177.000 din, je potem prejelo od MLO dotacijo v znesku 1.000.000 din, s katero se je krila izguba podjetja.

29. »Moda«, Šentvid. Podjetje je bilo ustanovljeno v letu 1947. Predmet poslovanja je izdelovanje oblek po meri. V letu 1952 je podjetje povprečno zaposlovalo 5 uslužbencev, odnosno delavcev.

Podjetje je uslužnostnega značaja in je prvo polletje 1952 zaključilo z izgubo. Vzrok: visoka stopnja akumulacije, dvig cen in izpad naročil. V drugem polletju je podjetje pristopilo k temeljiti štednji in reorganizaciji kadra, s čimer je uspelo, da je pokrilo izgubo in podjetje saniralo.

30. »Šport Oprema«, Šentvid. Podjetje je bilo ustanovljeno v letu 1951, vrednost osnovnih sredstev ob koncu leta znaša 389.766 din. Predmet poslovanja je izdelovanje fizikulturnih naprav, šotorov, na-

hrbtnikov itd. Plan proizvodnje je podjetje preseglo za 6%. Podjetje je zaposlovalo v letu 1952 vsega 10 oseb. Gospodarsko poslovanje podjetja je primerno in ima možnosti za nadaljnji razvoj.

30. Steklarsko obrtno podjetje »Kristal« se bavi s stavbnim steklarstvom, s steklobrusaštvom, z matiranjem stekla in z izdelovanjem ogledal. Vrednost osnovnih sredstev je nizka in se je v preteklem letu dvignila, upošteva poprave vrednosti osnovnih sredstev od 304.566 na 438.698 din. Pripomniti pa je, da so bili stroji v zelo slabem stanju in so se s prostovoljnim neplačanim delom delovnega kolektiva popravili.

Podjetje ima težave zaradi prenizkega obratnega kredita in zato ni v stanju, da dobavi določene dimenzije stekla tedaj, ko so na razpolago. Težave pa ima tudi z nabavo kemikalij, ki so uvozni artikel. Nadaljnja težava je v tem, da so poslovni prostori ločeni, kar povzroča nepotrebne transportne stroške.

31. »Teol«, Ljubljana, je tovarna tekstilnih in usnjarskih pomožnih sredstev. Realizacija je daleč zaostala za proizvodnim planom kot posledica zmanjšanih proizvodnih planov v tekstilni stroki, pa tudi drugih okoliščin kakor domače in tuje konkurence itd.

V podjetju so bile izvršene večje reorganizacije, katerim je bil cilj boljša organizacija dela.

Strojni park je zastarel in se zato postavlja pred kolektiv z vso resnostjo vprašanje obnove strojnih naprav, da se preprečijo zastoji v proizvodnji zaradi okvar na strojih.

32. »Elektrosignal«, Ljubljana. Osnovna dejavnost podjetja je bila montaža in projektiranje naprav šibkega in jakega toka, vzporedna dejavnost pa uvoz, nakup in prodaja potrebnega materiala za montaže in pomožno dejavnost, ki je sestavni del montaže. Področje dela podjetja obsega celo našo državo.

Glede na naloge, pred katere je podjetje postavljeno, so za podjetje važni predvsem problemi, kakor angažiranje večjega števila kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev in nabava modernega orodja.

33. Rafinerija dragih kovin je državni obrat, ki nadaljuje poslovanje l. 1948 nacionaliziranega obrtnega obrata istega imena.

Plan proizvodnje je visoko presežen, kar pa je v glavnem pripisati zvišanju cen uslugam.

Podjetje se nahaja v lastni zgradbi, katere streha in tudi zidovje je močno poškodovano. Popravilo stavbe terja večja sredstva kakor so tista, ki stojijo podjetju na razpolago.

34. Podjetje »Marmor«, Ljubljana. Podjetje se bavi s kamnoseštvom in eksploatacijo kamnolomov. Glavni obrat, t. j. kamnoseštvo, se nahaja v Ljubljani, Resljeva 30, eksploatacijo kamnolomov pa ima v Podpeči in v Gradacu v Beli krajini. Kamnolom v Gradacu je bil vsled primanjkujoče mehanizacije in velike oddaljenosti popolnoma nerentabilen, v tekočem letu pa se je stanje popravilo.

35. Podjetje »Mineral«. Podjetje »Mineral« je sestavljeno iz obratov za proizvodnjo terazzo plošč in cementnih izdelkov v Ljubljani, pridobivanje marmorja v Sežanskem okraju in kamnoseških delavnic v Ljubljani.

Dotacijo iz proračuna v znesku 3,372.712 din je uporabilo za odkrivanje lomov in nabavo strojnih delov.

Podjetje mora odvesti še 4,767.350 din razlike v ceni zaradi nepravilno obračunanega faktorja pri marmornatih ploščah.

36. Mestno podjetje »Cementnine«. Podjetje je sestavilo zaključni račun dobro ter ga je komisija z majhnimi spremembami potrdila.

Podjetju močno konkurirajo privatniki, ker imajo manjše obveznosti. Pri pregledovanju poslovnih prostorov je komisija ugotovila, da so delavnice in strojne naprave v skrajno zanemarjenem stanju, ker se že tri leta ni ničesar investiralo, kar pa se niti ne izplača, ker so delavnice provizorične, stroji pa so bili kupljeni že pred prvo svetovno vojno in še to stari.

37. »Radio center«. Glede na prehod v likvidacijo je podjetje »Radio center« predložilo bilanco za čas od 1. januarja 1953 do 28. februarja 1953. Ta bilanca izkazuje, da je podjetje tudi v teh dveh mesecih enako rentabilno poslovalo kot v preteklem letu.

38. Mestno prevozno podjetje »Meprom«. Prevozniška dejavnost podjetja je v zelo kritičnem stanju, tako da bi bilo podjetje nerentabilno, če bi ga ne vzdrževala mehanična delavnica, ki vrši tudi zunanje usluge.

Nerentabilnost prevoznništva je posledica močne konkurence s strani drugih neprevozniških podjetij, ki posedujejo lastna vozila, ker mora »Meprom« vsled te konkurence nuditi prevozne usluge izpod lastne cene, če hoče obdržati odjemalce. Dalje je vozni park tako iztrošen, da bodo morali izločiti iz obratovanja vozove, za katere ni mogoče dobiti rezervnih delov zaradi pomanjkanja deviz. Podjetje ima vsa vozila na bencinski pogon in z nizko tonažo, kar seveda močno podraži prevoze. Podjetju na splošno primanjkuje investicijskih sredstev za obnovo avtoparka. Zaradi rešitve teh problemov se je podjetje že obrnilo na MLO Ljubljana, da mu dovoli odprodajo nekaterih vozil z manjšo tonažo, da bi si nabavilo vozila z večjo tonažo, predvsem pa vozila na nafto, kar pa še do danes ni bilo rešeno.

39. Podjetje za urejanje hudournikov. Podjetje je finansirano iz proračuna ter je dobro sestavilo zaključni račun in niso bile izvršene večje korekture.

Podjetju so potrebne investicije na gradiliščih in je zato tudi dotiralo na skladu za samostojno razpolaganje. Za razvoj podjetja bi bilo bolje, da bi poslovalo na podlagi gospodarskega računa kot pa z dotacijami.

40. Podjetje »Klobuček«, Ljubljana. Podjetje se bavi z izdelavo in predelavo ženskih klobukov. V pogledu preskrbe z materialom ima težkoče v nabavi luksuznih predmetov, ki jih je mogoče nabaviti le v inozemstvu z devizami.

41. Podjetje »Črevarna«. Podjetje je začelo samostojno obratovati 1. maja 1952, ko se je osamosvojilo od Mestne klavnice. Vse delo se izvršuje ročno. Zato je delavski svet sklenil, da nabavi dva stroja za obdelavo črev, kar bo približno stalo 2,000.000 din.

42. Podjetje »Izolirka«. Na prošnjo podjetja je komisija za pregled zaključnih računov ponovno izvršila pregled fonda plač in ugotovila:

Podjetje je z vlogo na Državni sekretariat za zadeve narodnega gospodarstva FLRJ prejelo od iste ustanove odločbo št. 10311 od 19. junija 1953, s katero se podjetju prizna olajšava pri izračunu davčne osnove na presežek sklada plač, tako da se na tisti del dnevnic in terenskih dodatkov, ki so bili izplačani v zvezi z montažnimi deli na terenu in ki prekoračijo 10 % povprečnega fonda montažne grupe delavcev in uslužbencev, odštejejo od doseženega zaslužka ter tako zniža davčna osnova. Ponovni izračun je razviden iz priloženega dodatnega zapisnika dopolnilne odločbe, prepisa odločbe in obračuna ur.

43. Mestno gradbeno podjetje »Megrad«. Na prošnjo podjetja je komisija ponovno pregledala obračun lastnih investicij ter ugotovila, da je podjetje te investicije obračunalo s 100 % akumulacijsko stopnjo. Ker je bila po naknadnih navodilih akumulacijska stopnja za tovrstna dela le 45 %, je komisija prvotni obračun popravila, kot je razvidno iz priloženega zapisnika, dopolnilne odločbe in seznama investicijskih del.

44. Splošno tapetništvo, Ljubljana. Podjetje se bavi z izdelavo predmetov in uslug, ki spadajo v tapetniško stroko.

Obvez po družbenem planu podjetje ni imelo. Dosežen sklad za plače znaša napram povprečnemu 107 %. Presežnih plač podjetje med letom ni delilo. Nerazdeljenega presežka ima 31.461 din, ki ga namerava deliti po odobritvi. Povprečni mesečni zaslužek se giblje v višini nekaj nad 9700 din.

45. Podjetje »Zvezda«, ročno izdelovanje modnih čevljev, Ljubljana. Podjetje izdeluje ročno modne čevlje in zaposluje povprečno 59 oseb.

Sklada za plače je doseglo za 6,658.000 din, povprečni sklad za plače znaša 6,006.420 din. Povprečno so bili izplačani zaslužki v višini 9636 din oziroma 9108 din mesečno z ozirom na izvršene ure oziroma število oseb v podjetju. Od doseženega sklada za plače je ostalo kot nerazporejenega v višini 730.000 din, ki ga bo podjetje razdelilo med delovni kolektiv.

V letošnjem letu je bilo prisiljeno zaradi prevelikih zalog gotovih izdelkov obrat skržiti in je odposlalo na brezplačni dopust okrog 60 % delavcev.

46. Mestno podjetje »Avtotaksi«. Podjetje ni dosedaj izkazovalo nikakih pozitivnih gospodarskih uspehov. V letu 1952, ko se je sicer ves delovni kolektiv boril za čimboljši uspeh podjetja, pa ga je prizadela snežna katastrofa glede voženj in mobilizacije šoferjev in vozil, česar podjetje ni dobilo povrnjeno. Dalje je podjetje prizadelo še zvišanje cene bencina in podražitev rezervnih uvoženih delov. Delovni kolektiv ni dosegel niti izplačila plač po tarifnem pravilniku.

V bilanci je izkazana obveznost do BGZ-ja iz leta 1951 v znesku 103.243 din, katero podjetje dosedaj še ni odvedlo. Za to obveznost, ki je sedaj proračunska, je bil zastopnik MLO mnenja, da se odvede v proračun, ostala dva člana komisije pa sta predlagala, da se ta znesek pusti podjetju na skladu za samostojno razpolaganje. Ker se komisija ni mogla zediniti, prepušča zboru proizvajalcev v odločitev.

47. »Gradis IMM«. Podjetje se udejestvuje na 10 gradbiščih s povprečnim številom delavstva 6258. Največ se udejestvuje na izgradnji hidrocentral. Podjetje je mehanizirano okoli 70 % proti inozemskim tvrdkam. Čuti se pomanjkanje cementa, betonskega železa in suhega lesa. Tendenca delovnega kolektiva je, da se vsako posamezno gradilišče osamosvoji.

Podjetje vodi centralno knjigovodstvo za osnovna sredstva, sklade, dolžnike, bančne račune in centralno režijo, dočim se analitična evidenca ostalih kontov vodi na gradiliščih, ki mesečno pošiljajo bilance na direkcijo, kjer se knjiži samo po bilančnih postavkah. Zaradi tega komisija ni mogla izvršiti pregleda stroškov po posameznih kontih na gradiliščih.

Podjetje je sestavilo bilanco osnovne dejavnosti ter bilanco komunalne dejavnosti, kjer so zapopadeni DUR-i, delavska naselja in ekonomije. Podjetje je izvršilo revalorizacijo osnovnih sredstev. Ob tej priliki so bili razni predmeti, ki ne predstavljajo osnovnih sredstev, prenešeni na razred 3, vzporedno s tem pa ni bila izvršena knjižba na amortizacijski sklad ter je komisija vsled tega zmanjšala dohodek za 27,241.749,34 din. Podjetju je bila prvotno odrejena amortizacija v znesku 266,000.000 din, pozneje pa povišana na 341,000.000 din. Vskalkulirana amortizacija pa znaša 297,558.986,81 din ter znaša na ta način presežek 56,558.986,91 din. Zaradi korekture situacije v Vuhredu se ta vsota zmanjša na 52,737.179 dinarjev. To vsoto je potrebno v smislu čl. 17 Uredbe o zaključnih računih vplačati v proračun okraja oziroma mesta. Sama uredba pa ne precizira, kateri okraj participira na presežku tam, kjer se nahajajo gradilišča v več okrajih, kot je to primer pri Gradisu. Državni sekretariat za gospodarstvo je izdal tolmačenje, da se presežek amortizacije razdeli na vse okraje, kjer se je vršila dejavnost. Z ozirom, da so bila posamezna

gradilišča obremenjena za ustrezni del amortizacije po stanju mehanizacije dotičnega gradilišča, je komisija izvršila predlog za razdelitev ter sedaj prepušča celo zadevo zboru proizvajalcev, da to razdelitev potrdi ali pa spremeni. Komisija je na novo obračunala akumulacije in sklade za izvršena velika popravila in investicije, ki so bile izvršene v lastni režiji, vsled česar se je zmanjšal dohodek za 4,636.802,64 din in povečal amortizacijski sklad. Razen tega je komisija zmanjšala dohodek za 23,005.147 din za nepriznано situacijo na gradilišču Vuhred, ki je bila, kakor izgleda, dvakrat fakturirana. Komisija je tudi odpisala v sporazumu s podjetjem dubiozno terjatev do tovarne aluminija Kidričevo v znesku 1,083.888,93 din in za to vsoto zmanjšala dohodek.

Kakor je že spredaj omenjeno, komisija ni mogla izvršiti detajlni pregled komunalne dejavnosti vsled tega, ker se vsa dokumentacija nahaja na gradiliščih.

Končni rezultat uspeha komunalne dejavnosti je naslednji:

	izguba	dobiček
DUR-i in kantine	544.348,26	
Industr. magazini	102.198,08	
Ekonomije	526.521,32	
Delavnice		38.359,93
	1,173.067,66	
	38.359,93	
Končna izguba	1,134.707,73	

Pripominja se, da pri tem podjetju z ozirom na veliko fluktuacijo delovne sile ne pride do pravilnega izraza izkazana povprečna plača na delavca od 10.744 din.

48. Podjetje »Kroj«, Ljubljana, je obrtno podjetje, ki je imelo delavnice na Poljanski 15, na Poljanski 7, v Kardeljevi ulici in na Resljevi c. Postavljeni plan proizvodnje 40,500.000 din je preseglo za 18 %.

Šivalnica ima v svojem sklopu tudi mehanično delavnico za popravila šivalnih strojev.

Komisija je ugotovila, da se med osnovnimi sredstvi vodijo tudi taka, ki po svojem značaju spadajo med drobni inventar in je zato priporočila podjetju ustrezno prekategoriizacijo še pred revalorizacijo osnovnih sredstev.

Podjetje »Kroj« je v l. 1952 bilo zavezano prometnemu davku od tekstilne konfekcije, ne pa od krojaških uslug, in sicer je bilo temu davku zavezano od 27. junija 1952 dalje, medtem ko so bila pred tem dnem državna obrtna podjetja davka oproščena.

Podjetje je v letu 1952 doseglo promet 47,733.000 din in obračunavalo 10 % davek od konfekcije od osnove 7,195.189 din, tako da znaša davek 719.519 din.

Pregled poslovanja pa je pokazal, da je podjetje izdelovalo po meri za uslužbenke notranje uprave uniforme, od katerih tega davka ni obračunalo. Pojavilo se je vprašanje, ali je ta promet zavezan davku ali ne. Po posebni pripombi k tar. št. 29 dela A tarife prometnega davka, se davek ne plača od obleke in perila, izdelanega po meri za račun individualnega potrošnika in njegovega osnovnega materiala. V svoječasnih predpisih je bil glavni kriterij za to, ali se davek plača ali ne, vprašanje, ali se obleka izdeluje po meri ali ne. Sedaj je pogoj tudi ta, da se izdeluje za njegov račun in iz njegovega materiala. Gre tukaj za nekaj 100 komadov oblek, pri katerih bi se moglo postaviti vprašanje plačila davka le tako, da se ta davek naknadno zaračuna naročniku. Vprašanje je, ali bi se dalo to izvesti in se zato predlaga zadeva MLO v odločitev.

49. »Fotolik«, Ljubljana je invalidsko podjetje, ki je v letu 1952 obstajalo iz 10 do 12 poslovalnic. V drugi polovici 1952 so v sklopu podjetja uredili tudi trgovino s fotografskimi potrebščinami. Plan fotografskih delavnic je bil dosežen z 104%, trgovina ni planirala svojega prometa, ki je znašal 9.084.000 din.

Glavni problem, pred katerim stoji podjetje je: 1. preureditev prostorov poslovalnic, 2. nabava moderne aparature, 3. nabava dobrega materiala in 4. briga za strokovni dvig kadrov. Podjetje je napram Glavnemu odboru vojaških vojnih invalidov Slovenije prevzelo obvezo zaposlitve določenega števila vojnih invalidov, zaradi česar ima v planu razširitev mreže svojih poslovalnic.

Invalidsko podjetje »Fotolik« je v letu 1952 odvajalo akumulacijo in sklade po stopnjah za obrtna podjetja. V času od 1. januarja do 26. junija 1952 obrtna podjetja socialističnega sektorja niso bila zavezana prometnemu davku, pač pa od navedenega dne dalje, v kolikor so proizvajala izdelke, ne pa če so opravljala storitve.

Podjetje »Fotolik« se je ukvarjalo prvenstveno s fotografiranjem po naročilu, kar se smatra kot storitev, ki je zavezana prometnemu davku le tedaj, če jo opravlja privatna oseba. Nadalje se je ukvarjalo s trgovino, ki načelno ni zavezana prometnemu davku, razen v nekih primerih. Pri pregledu poslovanja podjetja pa je komisija ugotovila, da so poslovalnice podjetja, ki jih je do 12, izdelovale tudi razglednice krajev. Podjetje je bilo mnenja, da se taki izdelki istovetijo z navadnimi fotografijami in da se od njih ne plača prometni davek. Predstavniki podjetja so celo izjavili, da so se zanimali za vprašanje prometnega davka in da jim je bilo zagotovljeno, da se od fotografskih izdelkov ta davek ne plača, zato ga tudi v svojih prodajnih cenah razglednic ni vključevalo. Dejstvo pa je, da spadajo razglednice med izdelke iz papirja, ki so bili v letu 1952 uvrščeni po tar. 9 dela A tarife prometnega davka, od katerih se je plačal davek po stopnji 7%. Letos so zavezane plačilu davka po stopnji 10%. Podjetje je takoj ob pregledu spremenilo

cene razglednicam in dalo nalog za obračun prometnega davka za vnaprej, smatra pa, da bi bilo hudo prizadeto, ako bi moralo naknadno odvesti prometni davek za l. 1952, zlasti glede na naloge, ki jih ima z zaposlitvijo invalidov. Promet v razglednicah je znašal 1,121.491 din, 7% davek bi torej znašal okoli 78.500 din. Glede na nejasnost v predpisih in glede na to, da se je podjetje zanimalo in na podlagi prejetih pojasnil opustilo zaračunitev davka, je vprašanje, če bi bilo umestno, davek terjati za nazaj, zato naj o tej zadevi odloči MLO.

50. Gostinsko podjetje »Stari Tišler« je v redu in ni pripomb.

51. Gostinsko podjetje »Grajska restavracija« posluje z izgubo v lanskem letu 261.000 din, letoš pa okoli 130.000 din. Potrebno ji je dodeliti en ali dva buffeta, morda buffet pod Gradom. Investicij ima okoli 15.000.000 din, ki so nezaključene v posebnem knjigovodstvu, čeravno že dovršene. Potrebna je komisija za pregled teh investicij.

52. Gostinsko podjetje »Zelena jama«. Tatvina v obratu za 40.000 din posteljnine, ki jo DOZ ni priznal, ker ni bilo znakov vloma. Znesek 41.390 din niso plačali abonenti za hrano, ker jim je podjetje hrano kreditiralo, sedaj pa ne ve, kje se isti nahajajo. Bili so to delavci Kemične tovarne, ki so delo opustili. Oba zneska je podjetje kot dubiozna odpisalo. Preplačalo je plač za 11.577 din in poslovalo z izgubo, ki je bila med letom občutnejša, pa do konca leta izdatno pokrita.

53. Gostinsko podjetje »Šestica«. Investicij za 6.000.000 din, o istih pa v podjetju ni jasne evidence, niti od kje so prejeli dotacije, niti kako so se trošile. Potrebna je posebna komisija za pregled teh investicij. Obratno poslovanje je v redu.

54. Gostinsko podjetje »Glince-Vič«. Poslovanje v redu. V obratu Križišče ima salon in vrt privatni obrtni mojster slikar Hornug Djuro, ki s tem zasede najboljše prostore tega gostišča. Prejel je že odločbo o selitvi, pa je bila pozneje preklicana.

55. Gostinsko podjetje »Turist hotel«. Obratno poslovanje v redu. Za investicije imajo posebno knjigovodstvo, ki je nezaključeno in je potrebna komisija za pregled in kolavdacijo teh investicij. Iz investicij je nabavilo za 393.000 din drobnega inventarja. Podjetje mora znesek vrniti investicijam in zaprositi kredit pri NB za nakup drobnega inventarja. Ta znesek se je povišal v letu 1953 na 1,200.000 din.

56. Gostinsko podjetje »Planinka«, Moste. Poslovanje v redu.

57. Gostinsko podjetje »Kavarna Evropa«. Poslovanje v redu. Zaradi slabega prometa in velikega števila uslužbencev, podjetje ni dosegalo polnih plač. To stanje se je v letošnjem letu še poslabšalo. V kolikor pa se bo novi obrat preko ceste dodelil drugemu, kavarna Evropa ne bo zmogla konkurence. Potrebno bi ji bilo dodeliti frekventen buffet.

58. »Intertrans« mednarodno špedicijsko podjetje je naslednik bivšega »Transjuga«. Podjetje je bistveno navezano na vsakokratne prilike uvoza in izvoza v državi, nadalje opravlja tudi posle kvantitativnega in kvalitativnega prevzemanja blaga. Pereč problem podjetja je vprašanje skladiščnih prostorov.

Izvršena je bila znatna korektura povprečnega sklada ter je podjetje za doseg plačilnega sklada moralo plačati za 2 polletji 6,002.333 din davka od presežka sklada za plače.

59. »Emona«, špecerijsko trgovsko podjetje je bilo ustanovljeno 1. aprila 1952 in ima 15 poslovalnic, poslovanje podjetja je urejeno, korekture bilance niso bile izvršene.

60. »Kovina«, trgovsko podjetje z železnino, ima 12 poslovalnic, poslovanje podjetja je urejeno, korekture bilance niso bile izvršene.

61. »Kovina«, trgovsko podjetje z železnino, ima 12 poslovalnic. Podjetje je pravilno ravnalo z osnovnimi sredstvi, dohodek podjetja je bil zvišan zaradi prenosa plačil akordantom v breme plačilnega sklada. Promet podjetij je bil precej presežen, kar je imelo tudi vpliv na dohodek. Zaradi večletnega obstoja je podjetje dokaj dobro vpeljano.

62. »Železnina«, grosistično podjetje za prodajo železnine in gradbenega materiala trpi predvsem zaradi pomanjkanja lastnih skladišč, kakor tudi upravnih prostorov. Glede na pričakovano umaknitev Javnih skladišč iz Ljubljane bo podjetje prisiljeno morda v skupini drugih podjetij graditi lastna skladišča, ker drugače ne more pričakovati zadovoljivega razvoja.

Dohodek podjetja za 2. polletje je bil znatno korigiran, in se je zaradi tega znatno povečal sklad za samostojno razpolaganje, kakor tudi obveznosti do proračuna.

63. »Kurivo«, trgovsko podjetje z drvni in premogom, je v letu 1952 doseglo znaten dohodek 88,894.612,94 din in po odbitku materialnih izdatkov 5,300.597,44 din znaša dohodek celega leta 83,594.033 dinarjev. Ta dohodek se deli na akumulacijo in sklade ter na zaslužke.

Tako izkazan dohodek je bil porabljen:

za plače v letu 1952	20,132.227,50 din
presežne plače	2,603.818 din
davek na presežek plač	1,737.413 din
akumulacija 60 %	30,450.363 din
sklad za samostojno razpolaganje	27,386.777 din
rezervni sklad	358.960 din
neobračunan presežek	924.475 din
	83,594.033,50 din

V drugem polletju pa so bili na primer doseženi zaslužki v primeru s povprečnim plačilnim skladom preseženi za 498 %. Vse to jasno kaže, da je podjetje preveč akumuliralo in s tem onemogočilo pocenitev drv. Tako stališče podjetja glede formiranja cen škoduje standardu delovnih ljudi.

64. Podjetje »Mesnine«. Do 1. oktobra je poslovalo kot trgovsko podjetje, s 1. oktobrom pa je poslovalo kot obrtno. Ponderirano stopnjo akumulacije je imelo od 1. maja 1952 80 %. Podjetje ima hud konkurenčni boj z večjimi podjetji iste stroke. Drugih posebnosti ni.

65. »Kmetijski magazin«. Nima posebne problematike.

66. »Tkanina«. Začelo je poslovati 1. januarja 1952. Ureditve nove poslovalnice v pasaži je finansiral MLO v znesku 697.000 din. Podjetje kreditira potrošnikom večje nabave v smislu uredbe o potrošniških kreditih. Težav pri odplačevanju obrokov ni.

67. Trgovsko podjetje »Rožnik«. Podjetje je začelo poslovati s 1. februarjem 1952. Ima raztresene poslovalnice po vsem teritoriju mesta Ljubljane, Mostah, Rudniku, v Savljah in na Ježici, nima pa ustreznih prevoznih sredstev. Zato so režijski stroški za prevoz precej visoki.

68. Trgovsko podjetje Mestne zadružne zveze. V lanskem letu je poslovalo podjetje v majhnem obsegu, imelo je dve poslovalnici za prodajo mesa in 2 poslovalnici za prodajo zelenjave. Pri prometu povrtnine je precej visok kalo 18 %. Podjetje je poslovalo brez bančnega kredita, ker je imelo obratna sredstva, ki jih mora po nalogu komisije odvesti v sklad MZZ.

69. Trgovsko podjetje za nakup in prodajo lesa MZZ. Podjetje je začelo poslovati s 1. julijem 1952, posebne problematike pri podjetju ni.

70. Podjetje »Sanolabor«. Podjetje ima trgovsko in servisno dejavnost. Za servisno dejavnost podjetje ni imelo veljavne odločbe za obrtno stopnjo akumulacije 50 %, tako je moralo obračunati za celotno dejavnost 60 % akumulacijo.

71. Trgovsko podjetje »Hrana«. Nima posebne problematike.

72. Mehanično podjetje lesne proizvodnje. Podjetje je izplačalo plače za celotno letno proizvodnjo, to je tudi na nedovršeno proizvodnjo. Zato bo moralo to kriti iz ustvarjenega dohodka za leto 1953.

73. Podjetje »Tesar«, ima nepravilno postavljeno ponderirano stopnjo akumulacije in skladov, ki mu je previsoka. Imelo je tudi pri preračunu materialnih vrednosti na nove ekonomske cene negativnih razlik pri lesu za 12 milijonov, ki jih je moralo kriti z dohodkom.

74. »Tovarna konzerv«, Vič. Podjetje je dosegalo visoke dohodke v letu 1952 z ozirom na ugoden nakup živine in visoke cene na trgu. Vendar te dohodke ni izplačalo kot presežne plače, temveč jih je dotiralo v sklad za samostojno razpolago.

75. Ljubljanske opekarne. Podjetje je izplačalo plače na nedovršeno proizvodnjo in izdelke na zalogi in bo moralo to izplačilo obračunati v letu 1953.

76. Tovarna koles »Rog«. Podjetje se nahaja v izgradnji in ima težavo z nabavo osnovnih sredstev. Tako ne more plačati stroje v inozemstvu, za katere je že imelo naročilo in je tudi plačal $\frac{1}{3}$ deviz Svet za industrijo LRS. Ima tudi investicije za izdelavo varilnega stroja pri Tehničnem institutu »Trata«, ki pa ni uporaben in mora celotni znesek investicij odpisati kot študij.

77. »Kmečka knjiga«. Podjetje je bilo ustanovljeno v letu 1951 z nalogo izdajanja strokovne in leposlovne literature za izobrazbo kmečkega prebivalstva na deželi. Podjetje je več ali manj sezonskega značaja, ker pride realizacija knjig pretežno v zimskih mesecih. Za delno ravnovesje izpada realizacije knjig se bavi podjetje s prodajo papirne galanterije.

78. »Mladinska knjiga«. Blagovne zaloge ima podjetje v glavnem razčiščene in predstavljajo skoraj v celoti kurantno blago. V prejšnjih letih, zlasti še v letu 1952, je podjetje odpisalo predvsem politično neaktualna, nadalje vsebinsko zastarela dela kot tudi razni neidoči pisarniški material. Seveda je to vplivalo na višino dohodka v letu 1952 in na višino ostvarjenih zaslužkov.

Celotni odpis v letu 1952 je znašal 6,818.556 din, poleg tega pa je bila porabljena za odpis tudi od Gospodarskega sveta za LRS in Min. za finance LRS prejeta subvencija v znesku 4,302.221 din, od pozitivnih razlik pa znesek 1,498.000 din.

Deficitna je založniška dejavnost podjetja, kar velja tudi za leto 1953 ter znaša predvidena načrtna izguba pri periodičnih publikacijah 17 milijonov din, predvideno znižanje cen knjigam lastne izdaje 6 milijonov din, od česar bo pokrtil Svet za prosveto 8 milijonov din, dočim bo moralo podjetje pokriti iz lastnih sredstev, ostvarjenih v ostalih gospodarskih dejavnostih, predvsem v trgovini s pisarniškim materialom, vso ostalo razliko.

79. »Kmečki glas«. Podjetje izdaja samo tednik »Kmečki glas«. Posebnih problemov ni bilo, podjetje se je borilo z istimi težavami kot druga založniška in časopisna podjetja zaradi prepozno izdanih in pomanjkljivih predpisov za tovrstna podjetja. Razen tega je vplivalo na finančni rezultat tudi stalno poviševanje cen papirju in grafičnim uslugam, medtem ko naročnino ni mogoče vedno sproti spreminjati in mora ostati več ali manj konstantna.

80. »Gospodarski vestnik«. Podjetje ima stalne težave zaradi nizke zmogljivosti tiskarne »Tone Tomšič«, kar ima za posledico, da mora »Gospodarski vestnik« izhajati v zelo skrčenem obsegu, in sicer tedensko le na 10 straneh, dasiravno bi zaradi aktualne gospodarske problematike bilo nujno potrebno, da izhaja list v znatno večjem obsegu.

81. »Pavliha«. Podjetje je last družbene organizacije Društva novinarjev LRS. Do proračuna ima obveznost v odvajanju prispevka za socialno zavarovanje, prometnega davka in davka na presežek sklada na plače.

Posluje z lastnimi sredstvi, ima dobroimetje na tek. računu pri Narodni banki 604.

Vipotnik Albin:

Dajem na glasovanje potrditev zaključnih računov. Za podjetja, ki so pa problematična, pa naj se obravnava vsako posebej.

Soglasno sprejeto!

Di Batista Franc:

Dotaknil bi se vprašanja podjetja »Tesar«, ki ga jaz zastopam. Jaz sem na seji, ko smo obravnavali stopnjo akumulacije za naše podjetje, iznesel kritičen slučaj glede »Tesarja«. Komisija je ugotovila isto tako kritično stanje tega podjetja.

Našemu podjetju je bila določena stopnja akumulacije 134% najprej od ministrstva, potem pa od Gospodarskega sveta. Takrat ni bilo težko, ker je bilo vse delo dirigirano ter ni bilo vprašanja, koliko se je zaračunavalo. Sedaj pa je nastal drug slučaj. Ključni objekti so dovršeni ter imamo veliko konkurenco s privatnimi podjetji. Naše podjetje je zaprosilo, da se stopnja akumulacije zniža. Ponovno navajam primer, da je bila Mestnemu mizarstvu, kot sorodnemu podjetju, določena stopnja akumulacije 110%, nam pa 134%.

Stanje podjetja »Tesar« je zelo kritično, ker imamo precej privatnih obrtnikov ter nam vsa dela oni prevzamejo. Težja in bolj komplicirana dela, ki so vezana na hitrejšo izvršitev, pa ostanejo za nas. Samo za taka slučajna dela pa je težko imeti tolikšno število ljudi vedno na razpolago.

O vprašanju akumulacije je razpravljal že delavski svet in upravni odbor ter so tudi izvolili posebno delegacijo, katera bi te probleme predložila na merodajnem mestu.

Vetrik Franjo:

Če pogledamo, kako je določena stopnja akumulacije v posameznih podjetjih, vidimo, da je pri marsikaterih podjetjih ta stopnja nepravilno odmerjena. Tudi meni so razmere v podjetju »Tesar« znane in vem, da imajo res konkurenco.

Pri zgradbi športnega društva »Partizan« je bilo konkurirano prav podjetje »Tesar«.

Tudi jaz bi predlagal, da se mora stopnja akumulacije pri podjetju »Tesar« znižati.

Mážgon Franc:

Slišali smo kritično stanje gostinskih obratov in to predvsem kavarne Evrope in Grajske restavracije ter bi bilo nujno potrebno nekaj

podvzeti. Kljub temu, da so podjetja prostovoljno povečala stopnjo akumulacije, sedaj vidimo, da imajo izgubo. Zato predlagam, da se »Grajski restavraciji« dodeli še bife pod Gradom, kavarni »Evropi« pa bivši »Vesel« na Miklošičevi cesti.

Vipotnik Albin:

Za to bi bilo treba napraviti vlogo na Gospodarski svet MLO.

Mažgon Franc:

Take vloge so že napravljene, gre samo za to, da mi to stvar podpremo.

Vipotnik Albin:

O tem ne more odločati zbor proizvajalcev, ampak samo MLO. Mi lahko damo samo sugestije. Tu velja isto, kot za podjetje »Tesar«.

Di Batista Franc:

Komisija, ki je bila izvoljena, je vprašanje akumulacije znova pretresala.

Stavbnemu mizarstvu je določena stopnja akumulacije 110%, našemu podjetju pa 134%. Tam imajo star kader, mi pa delamo večinoma z vajenci. Predlog za znižanje stopnje akumulacije smo poslali na Gospodarski svet, od koder pa še nismo dobili odgovora.

Član revizijske komisije nato pojasni, da je bila stopnja akumulacije za podjetje »Tesar« napačno izračunana ter se bo drugače določila.

Mažgon Franc:

Omenil bi še hotel »Lloyd«, kateri se je oddal v socialistični zakup. Ta obrat ima 1,400.000 dinarjev prometa mesečno in sem mnenja, da se obrat s tako velikim prometom ne bi smel dati v socialistični zakup. Svoječasno je bil že sklep, da se obrati, ki imajo preko 1 milijon mesečnega prometa, ne smejo dati v socialistični zakup. Zato mislim, da je Gospodarski svet MLO tu pogrešno napravil.

Vipotnik Albin:

Stavil bi pripombo. Opaziti je, da je na vsaki seji precej odsotnih in to izostajajo predvsem eni in isti. Zato predlagam, da mandatno imunitetna komisija pregleda spiske in analizo predloži na prihodnji seji. Zbor proizvajalcev je poklican, da dela, ne pa, da je pasiven.

Kristan Franc:

Omenil bi podjetje »Gradis«. Tu gre predvsem za del amortizacije, za katerega so bila obremenjena posamezna gradilišča. Komisija je izvršila pregled za razdelitev te amortizacije ter sedaj prepušča zadevo zboru proizvajalcev, da to razdeli ali spremeni. Gradilišča se nahajajo v raznih krajih ter nastane vprašanje, ali se bo dalo amortizacijo okraju ali pa MLO.

Zastopnik podjetja »Gradis« vpraša, kako je s podjetji, ki delajo na večih okrajih, ali dobi ta presežek MLO ali pa okraj. To vprašanje se je že postavilo na Gospodarskem svetu, kjer niso povedali nič točnega ter so bila tam deljena mnenja. Eni so bili mnenja, da ta presežek spada MLO, drugi pa so stali na stališču, da spada tja, kjer je gradbišče.

Bobnar Rudolf:

Tudi jaz sem o tej stvari razmišljal in sem mnenja, da naj bi okraj dobil toliko, v kolikor so ogrožene komunalne stvari, vsa ostala sredstva pa bi se morala stekati na MLO.

»Gradis« nastopa kot podjetje v mestu Ljubljani. Glede raznih nabav strojev je tudi prizadeto mesto Ljubljana. »Gradis« je zasegel precej strojev, dočim druge dejavnosti niso dobile nič. Zato mislim, da bi morala Ljubljana dobiti več, kot ostali okraji. Imel sem možnosti spoznati podjetje »Gradis« ter omenim, da je zelo dobro fundirano. V zvezi s tem ima možnost večje in boljše dejavnosti in je cenejše, kot podjetja, ki imajo manjšo dejavnost, kot n. pr. »Megrad«.

Tudi če vzamemo podjetje »Gradis« kot kovinsko podjetje (n. pr. Gradisovi centralni obrati), vidimo, da imajo večje možnosti, kot pa druge manjše delavnice. Podjetja, ki so bila včasih zveznega značaja, so mnogo boljša po svoji dejavnosti in tehnični sposobnosti, kot druga podjetja. Pri tem naj omenim podjetje »Meprom«, ki komaj še obstoja. Vsa podjetja, ki jih je svoječasnno Mestni ljudski odbor postavil, so v zelo kritičnem stanju.

Di Batista Franc:

Jaz sem istega mišljenja kot tovariš Bobnar. Tudi jaz poznam »Gradis« zelo dobro in vem, da je »Gradis« povsod, kjer ima svoja gradilišča, postavil tudi precej komunalnih naprav, celo elektriko in ponekod tudi vodovod.

Ing. Svetina Beno:

Predlagam, da dobi polovico sredstev Mestni ljudski odbor Ljubljana, ostala sredstva pa naj se razdelijo po okrajih.

Valencič Bruno:

»Gradis« in »Litostroj« sta dve največji podjetji. Na prejšnji seji je »Litostroj« dal gotov procent amortizacije drugim podjetjem, zato naj tudi »Gradis« pomaga drugim podjetjem.

Kristan Franc:

Predlagam, da se odvede Mestnemu ljudskemu odboru Ljubljana 75% in ne 50%, kot je bilo že predlagano, 25% pa se razdeli med okraje, kjer ima »Gradis« posamezna gradilišča.

Štolfa Rafael:

Tudi jaz se strinjam s predlogom tov. Kristana, da dobi 75 % MLO, 25 % pa okraji.

Vipotnik Albin:

Pripomnim, da okraji nimajo posebnih stroškov in zato dajem na glasovanje, da 75 % prejme ljudski odbor, kjer je sedež podjetja, 25 % pa dobe okraji, kjer so gradilišča. Soglasno sprejeto!

Zastopnik »Gradisa« smatra, da bi bilo nedemokratično, da sklepa zbor proizvajalcev, koliko naj dobi okraj. To bi bilo potrebno, da potrdi Gospodarski svet.

Kristan Franc:

Pri podjetju »Fotolik« je bilo ugotovljeno, da je znašal promet v razglednicah 1,121.491 din, 7 % davek bi torej znašal okoli 78.500 din. Glede na nejasnost v predpisih in glede na to, da se je podjetje zanimalo in na podlagi prejetih pojasnil opustilo zaračunanje davka, je vprašanje, če bi bilo umestno davek zahtevati za nazaj, ali se to pusti. To je invalidsko podjetje in predlagam, da se ta davek odpusti.

Vetrih Franjo:

Tudi moje mnenje je, da se ta davek ne bi terjal za nazaj ter naj se podjetju odpusti.

Vipotnik Albin:

Dajem na glasovanje predlog, da se podjetju »Fotolik« davek v višini 78.500 dinarjev za leto 1952 odpiše. Soglasno sprejeto!

Zastopnik podjetja »Kroj« pojasni, da je podjetje izdelovalo obleke po meri za uslužbenke notranje uprave in to uniforme, od katerih pa tega davka ni obračunalo ter prosi, da se ta davek sedaj ne bi zaračunal. Če pa bi prišli do tega zaključka, bi morali potem naknadno zaračunati ta davek naročniku. Vprašanje je, ali bi se dalo to izvesti in zato prosi, da se ta davek podjetju ne bi zaračunal za nazaj, v bodoče pa bodo delali z vso doslednostjo.

Vetrih Franjo:

Krojaška dejavnost ni lahka. Tu je za 90 % predvsem ročnega dela. Če mi zahtevamo davek za nazaj, je katastrofalno za podjetje. Priličen procent je že brezposelnih. Če rečemo, da morajo plačati za nazaj, uničimo podjetje. Tudi ne morejo izterjati razlike za nazaj.

Rot Alojz:

Predlagam, da se podjetju »Kroj« prometni davek za leto 1952 črta.

Meljo Stane:

Če so napravili finančni prekršek, sem mnenja, da morajo ta davek povrniti.

Vipotnik Albin:

Jaz sem za to, da to stvar reši Gospodarski svet, ali pa da prouči komisija, ker si nisem na jasnem, če smo za tako odločanje mi merodajni.

Predsedujoči da na glasovanje predlog, da se podjetje »Kroj« od tekstilne konfekcije za uslužbenca notranje uprave za leto 1952 oprosti plačila prometnega davka.

Soglasno sprejeto!

Kristan Franc:

Podjetje »Avtotaksi« ni dosedaj izkazovalo nikakih pozitivnih gospodarskih uspehov. V letu 1952, ko se je sicer ves delovni kolektiv boril za čimboljši uspeh podjetja, pa ga je prizadela snežna katastrofa. Vsi šoferji in vsa vozila so bila mobilizirana. Škoda podjetju ni bila povrnjena. Dalje je podjetje prizadelo še zvišanje cene bencina in podražitev uvoženih nadomestnih delov. Delovni kolektiv ni dosegel niti izplačila plač po tarifnem pravilniku.

V bilanci je izkazana obveznost do VGZ iz leta 1950 v znesku 103.243 din, katero podjetje do sedaj še ni odvedlo. Za to obveznost, ki je sedaj proračunska, je bil zastopnik Mestnega ljudskega odbora mnenja, da se odvede v proračun, ostala dva člana komisije pa sta predlagala, da se znesek pusti podjetju na skladu za samostojno razpolaganje. Ker se komisija ni mogla zediniti, prepušča zboru proizvajalcev v odločitev.

Meljo Stane:

Večja podjetja so dobila iz proračuna povrnjeno škodo po snegu. Zato sem mnenja, da se znesek pusti podjetju »Avtotaksi« na skladu za samostojno razpolaganje.

Vipotnik Albin:

Predlog, da se podjetju »Avtotaksi« znesek 103.243 din pusti na skladu za samostojno razpolaganje, dajem na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Kristan Franc:

Svet za gospodarstvo MLO je predlagal zboru proizvajalcev pregled zaključnih računov lekarn za leto 1952. Predlog komisije za pregled zaključnih računov za leto 1952 glede 20 %-nega dotiranja skladov vodstva lekarn bi bilo popraviti le v toliko, da se Lekarni za zavarovanje prizna samo 11 % od izkazanega viška dohodkov nad izdatki, ostalim lekarnam pa naj ostane 20 %.

Gunde — uslužbenec revizijskega oddelka:

Gospodarski svet je sklenil, da se poleg predlaganih 20 % za investicije lekarn zaradi prikazanih dejanskih potreb na izpopolnitvi lekarniške opreme in delni preureditvi prostorov zmanjša še 40 %-ni delež proračuna MLO. Tu gre le za računski postopek. Vsled tega je

gospodarski svet sklenil, da namesto, da bi lekarne 40% odvedle, teh 40% uporabijo same.

Zastopnica Lekarne za zavarovance prosi, da bi se v sklad vodstva tudi za Lekarno za zavarovance dovolil isti procent, kot za ostale lekarne. V imenu kolektiva Lekarne pojasni, da je delo povsod enako ter prosi, da bi MLO tudi to upošteval. Mnenja je, da naj bi se za to enako delo dal enak procent v sklad vodstva, ne pa polovico manjši, kot za ostale lekarne. Od leta 1948 je Lekarna za zavarovance ustvarila precejšen dobiček ter je bilo delo precej nad normalo, kader pa je bil zelo maloštevilčen.

Vetrih Franjo:

Mene zanimajo absolutne številke. Lekarna za zavarovance ima v neposredni bližini bolniško blagajno, zato se brez dvoma bolniki najprej oglasijo v tej lekarni.

Urbančič Miha, revizor Uprave za dohodke MLO:

Gospodarski svet je uvidel stanje po posameznih lekarnah ter ugotovil, da znaša dobiček v Centralni lekarni 15.000 dinarjev na uslužbenca, v Lekarni za zavarovance pa 47.000 dinarjev. MLO je te številke opazil in je zato predlagal, da se procent zniža na 11%.

Ing. Svetina Beno:

Delo po posameznih lekarnah je težko presoditi, ker ni razvidno razmerje prometa že napravljenih zdravil, tovarniško pakiranih, napram onim, ki se šele v lekarni napravijo.

Mažgon Franc:

Zanima me, kakšen je bil promet v Centralni lekarni in kakšen v Lekarni za zavarovance in koliko je uslužbencev v posamezni lekarni.

Kristan Franc:

Mnenja sem, da ostane predlog Gospodarskega sveta.

Urbančič Mihael, uslužbenec Uprave za dohodke, prečita predlog za razdelitev dobička lekarn po predlogu komisije Gospodarskega sveta Mestnega ljudskega odbora, iz katerega je razvidno, kakšen promet je bil po posameznih lekarnah in kakšen dobiček je določen.

Predsedujoči da na glasovanje predlog, da se Lekarni za zavarovance določi 11% v sklad vodstva, vsem ostalim lekarnam pa 20%.

Soglasno sprejeto!

Rakušček Zdravko:

Treba bi bilo razčistiti še vprašanje podjetja »Pletenina«, ker je bilo o tem precej hrupa.

Vipotnik Albin:

Mi smo na zadnji seji odklonili potrditev zaključnih računov za podjetje »Pletenina«.

Zastopnik tovarne »Pletenina« omeni, da je bil na zadnji seji zbor proizvajalcev seznanjen z netočnimi podatki ter se je zadeva s komisijo že uredila. V kolikor je potrebno, lahko komisija zboru proizvajalcev razjasni vso stvar, katera je sedaj razčiščena.

Delavci in uslužbenci podjetja so bili zelo nezadovoljni, ko so slišali, da zaključni računi niso bili potrjeni. Vršile so se ravno priprave na kolektivni dopust in bi bilo zelo neugodno, če bi odšli na dopust brez denarja. Vsled tega smo se pogovorili s komisijo, kjer je bil navzoč tudi tovariš Kristan, da se zaključni računi odobre vnaprej in izda odgovarjajoča odločba.

Kristan Franc:

Problem »Pletenine« smo obravnavali in smo prišli do pravih zaključkov. Povpreček plač v podjetju znaša 7200 dinarjev. Po uredbi pa je predviden povpreček 9000 dinarjev. Kljub temu, da so se jim izplačale 4 plače, niso presegli določil uredbe. Ugotovljeno pa je bilo, da so imeli precej velike dohodke ter so iz amortizacije odstopili MLO še 10 milijonov, torej skupno 20 milijonov. Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da se potrjevanje zaključnih računov zadrži toliko časa, dokler se stvar ne razčisti.

Vipotnik Albin:

Pripomnim, da se v bodoče take stvari ne bi smele več dogajati, da bi podjetja že prejela odločbo o potrditvi zaključnega računa, še predno bi te račune zbor proizvajalcev potrdil.

Predsedujoči da predlog o naknadni potrditvi zaključnega računa za podjetje »Pletenina« na glasovanje. Soglasno sprejeto!

II. RAZPRAVA IN SKLEPANJE O IZLOČITVI DNEVNIC IZ PLAČNEGA SKLADA NEKATERIH PODJETIJ.

Predloge trgovskih podjetij za izločitev dnevnic iz plačnega sklada prečita in obrazloži član posebne komisije **Klun Metod**.

Komisija je pretresla 25 predlogov, in sicer:

1. Podjetje »Slovenija-avto« zaposluje skupaj 162 oseb, za izločitev pa predlaga 43 oseb. Komisija predlaga izločitev dnevnic iz plačnega sklada za 24 oseb.

2. Podjetje »Slovenija-les« zaposluje skupno 361 oseb, za izločitev dnevnic iz plačnega sklada pa predlaga 48 oseb. Komisija predlaga za izločitev 15 oseb.

3. Podjetje »Intertrade« zaposluje skupno 23 oseb, za izločitev dnevnic predlaga 17 oseb. Komisija predlaga za izločitev 15 oseb.

4. Podjetje »Ekonom« zaposluje skupno 55 oseb, za izločitev dnevnic predlaga 3 osebe. Komisija predlaga za izločitev 3 osebe.

5. Podjetje »Živila« zaposluje skupno 66 oseb, za izločitev dnevnic pa predlaga 15 oseb. Komisija predlaga za izločitev 12 oseb.

6. Podjetje »Sadje-zelenjava« zaposluje skupno 102 osebi, za izločitev dnevnic pa predlaga 9 oseb, ki so stalno na terenu in 4 osebe, ki delajo na terenu v glavnih odkupnih kampanjah za dobo 4 mesecev. Komisija predlaga za izločitev 10 oseb.

7. Podjetje »Slovenija-sadje« zaposluje skupno 64 oseb, za izločitev dnevnic pa predlaga 26 oseb. Komisija predlaga za izločitev 22 oseb.

8. Podjetje »Tekstil« zaposluje skupno 60 oseb, za izločitev dnevnic pa predlaga 9 oseb. Komisija predlaga za izločitev 9 oseb.

9. Podjetje »Tekstil-obutev« zaposluje skupno 80 oseb, za izločitev dnevnic pa predlaga 12 oseb. Komisija predlaga izločitev dnevnic za 12 oseb.

10. Podjetje »Astra« zaposluje skupno 48 oseb, za izločitev dnevnic pa predlaga 5 oseb. Komisija predlaga izločitev za 5 oseb.

11. Podjetje »Kurivoprodaja« zaposluje skupno 34 oseb, za izločitev dnevnic pa predlaga 5 oseb. Komisija predlaga izločitev dnevnic za 3 osebe.

12. Podjetje »Kmetijski magazin« zaposluje skupno 59 oseb, za izločitev dnevnic pa predlaga 8 oseb. Komisija predlaga izločitev dnevnic za 7 oseb.

13. Podjetje »Les-Ljubljana« zaposluje skupno 180 oseb, za izločitev dnevnic predlaga 17 oseb. Komisija predlaga izločitev dnevnic za 14 oseb.

14. Podjetje »Gorjana« zaposluje skupno 15 oseb, za izločitev dnevnic predlaga 8 oseb. Komisija predlaga izločitev dnevnic za 6 oseb.

15. Podjetje »Prehrana« zaposluje skupno 162 oseb, za izločitev dnevnic predlaga 34 oseb. Komisija predlaga za izločitev 25 oseb.

16. Podjetje »Import-Company« zaposluje 11 uslužbencev, za izločitev dnevnic predlaga 8 oseb. Komisija predlaga izločitev dnevnic za 5 oseb.

17. Podjetje »Ljubljanski velesejem« zaposluje 27 oseb, za izločitev dnevnic predlaga 10 oseb. Komisija predlaga 8 oseb.

18. Podjetje »Usnje« zaposluje 69 uslužbencev, za izločitev dnevnic predlaga 4 osebe. Komisija predlaga za izločitev 4 osebe.

19. Podjetje »Elektronabava« ima 32 uslužbencev, za izločitev dnevnic predlaga 18 oseb. Komisija predlaga 8 oseb.

20. Podjetje »Vino-Ljubljana« ima 75 uslužbencev, za izločitev dnevnic predlaga 6 oseb. Komisija predlaga 6 oseb.

21. Podjetje »Slovenija-Tekstil« zaposluje 33 uslužbencev, za izločitev dnevnic predlaga 19 oseb. Komisija predlaga 15 oseb.

22. Podjetje »Ljubljana-export« zaposluje 10 uslužbencev, za izločitev dnevnic predlaga 4 uslužbenke. Komisija predlaga izločitev dnevnic za 3 osebe.

23. Podjetje »Chemo« zaposluje 51 uslužbencev, za izločitev dnevnic predlaga 14 uslužbencev. Komisija predlaga 6 oseb.

24. Podjetje »Steklo-export« zaposluje 4 uslužbenke, za izločitev dnevnic predlaga 2 osebi. Komisija predlaga 2 osebi.

Rot Alojz:

Podjetji »Koteks« in »Odpad« sta se proti odločbi o izločitvi dnevnic iz plačnega fonda pritožili. Tudi moje mnenje je, da bo imela izgubo skupnost in MLO, če uslužbenci podjetij ne bodo šli na teren.

Klun Metod:

V kolikor bodo še podjetja vztrajala na pritožbah, se bo zadeva na prihodnji seji rešila.

Valenčič Bruno:

Zdi se mi, da gleda komisija pri izločitvi dnevnic iz plačnega fonda preveč širokogrudno.

Zastopnik podjetja »Gradis« prosi pojasnila glede republiškega dodatka, ki ga prejema delavci, ki se nahajajo na gradilišču v Zenici. Tam je zaposlenih okrog 420 ljudi ter je 80 do 90% skoraj samih Slovencev.

Prime Janez:

Podjetje »Elektro-Ljubljana« je vložilo prošnjo, da se zviša povpreček plač za 5% za Termo-elektrarno v Slomškovi ulici že pred enim mesecem, ker smo obrazložili, da uslužbenci podjetja izvršijo precej nadur. Sedaj pa ne vem, kje ta vloga leži.

Predsedujoči da predlog trgovskih podjetij za izločitev dnevnic iz plačnega sklada na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Ing. Svetina Beno prečita in obrazloži predloge nekaterih podjetij gradbene stroke za izločitev dnevnic iz plačnega sklada.

1. Podjetje »Toplovod« zaposluje skupno 423 oseb, za izločitev dnevnic in terenskih dodatkov pa predlaga 144 oseb. Komisija predlaga za izločitev dnevnic in terenskih dodatkov 144 oseb.

2. Podjetje »Slovenija-cest« zaposluje skupno 1642 oseb, za izločitev dnevnic in terenskih dodatkov pa predlaga 385 oseb. Komisija predlaga za izločitev dnevnic in terenskih dodatkov 383 oseb.

Podjetje »Gradis« IMM« zaposluje 6706 oseb, za izločitev dnevnic in terenskih dodatkov pa predlaga 2493 oseb. Komisija predlaga za izločitev dnevnic in terenskih dodatkov 2.493 oseb.

4. Podjetje »Elektro-projekt« zaposluje skupno 117 oseb, za izločitev dnevnic in terenskih dodatkov pa predlaga 104 osebe. Komisija predlaga za izločitev dnevnic in terenskih dodatkov 104 osebe.

5. Podjetje »Industrijski biro« zaposluje skupno 62 oseb, za izločitev dnevnic in terenskih dodatkov pa predlaga 34 oseb. Komisija predlaga za izločitev dnevnic 34 oseb.

6. Podjetje »Slovenija-projekt« zaposluje skupno 129 oseb, za izločitev dnevnic in terenskih dodatkov pa predlaga 49 oseb. Komisija predlaga za izločitev dnevnic in terenskih dodatkov 49 oseb.

7. Podjetje »Elektrosignal« zaposluje skupno 105 oseb, za izločitev dnevnic in terenskih dodatkov pa predlaga 83 oseb. Komisija predlaga za izločitev dnevnic 83 oseb.

8. Podjetje »Projektivni atelje« zaposluje skupno 20 oseb, za izločitev dnevnic pa predlaga 17 oseb. Komisija predlaga za izločitev dnevnic 17 oseb.

9. Ustanova s samostojnim financiranjem »Zavod za projektiranje vodnih in nizkih gradenj« zaposluje skupno 100 oseb, za izločitev dnevnic in terenskih dodatkov pa predlaga 80 oseb. Komisija predlaga za izločitev dnevnic 80 oseb.

10. Podjetje »Tesar« zaposluje skupno 285 oseb, za izločitev dnevnic in terenskih dodatkov predlaga 49 oseb. Komisija predlaga za izločitev dnevnic 49 oseb.

Ing. Svetina Beno še pojasni, da je komisija pregledala vse predloge in je osvojila vse prošnje podjetij razen za »Slovenija ceste«, kjer je za izločitev dnevnic črtala dva uslužbenca.

Predsedujoči da predloge nekaterih podjetij gradbene stroke za izločitev dnevnic iz plačnega sklada na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Zastopnik gradilišča »Gradisa« v Zenici je omenil, da je gradilišče v Zenici prišlo v veliko zagato zaradi tega, ker je bilo govora, da se republiški dodatki ne bodo priznali. Ko smo republiški dodatek ukinili za toliko časa, da ga zbor proizvajalcev potrdi, smo že izgubili 20% delovne sile. Da smo vsaj delno uslužbenca obdržali, smo jim dali bone za 15 dni brezplačno s pripombo, da bodo hrano plačali takrat, ko bodo ta dodatek prejeli.

Krošelj Lado:

Naše podjetje (Kartonažna tovarna) bo prevzelo naročilo za neko vojno podjetje. Za izdelavo tega artikla pa so potrebni stroji iz inozemstva. S tem, da bi dva tovariša odpotovala v Nemčijo, bi nastali stroški 1.600.000 dinarjev ter bi morala odpotovati že 20. t. m. Mnenja sem, da ta vsota ne more pasti na plačni fond.

Inž. Svetina Beno:

Kot mi je znano, se stroški za inozemska potovanja izločijo za ves znesek, ki presega dnevnice v tuzemstvu.

Delač Ivan:

Jaz sem mnenja, ker je to vojna stvar, da ta znesek ne bi obremenil plačni fond. Pooblastiti pa je potrebno komisijo, katera naj zadevo pregleda in odobri.

Predsedujoči da na glasovanje predlog, da se znesek 1,600.000 din, ki je predviden kot strošek za potovanje v inozemstvo uslužbencev Kartonažne tovarne izloči iz plačnega sklada.

Soglasno sprejeto!

3. IZPOPOLNITEV OZIROMA SPREMEMBE POSVETOVALNIH ODBOROV PRI PODRUŽNICAH NARODNE BANKE

Predlagane izpopolnitve oziroma spremembe obrazloži ljudski odbor-nik Vetrih Franjo.

V zadnjem času je bila reorganizirana bančna mreža v Ljubljani in sta bili s tem v zvezi ustanovljeni tudi novi filiali 608 in 6011 z določenim krajevnim območjem. Novi podružnici sta prevzeli zato komi-tente drugih filial, ki spadajo po teritorialni razdelitvi v območje novih podružnic NB. Zaradi tega je treba upoštevati predloge podružnic in delno razrešiti, na drugi strani pa izpopolniti posvetovalne odbore samih podružnic.

Na podlagi tega je Svet za gospodarstvo MLO, Ljubljana na svoji seji dne 10. 7. t. l. proučil stavljenе predloge podružnic NB 602, 604, 606 in 6011 ter sklenil predlagati zboru proizvajalcev MLO gl. mesta Ljub-ljane naslednje izpremembe v sestavi posvetovalnih odborov:

1. v podružnici 602 bi bilo razrešiti dosedanje člane posvetovalnega odbora Frantar Lada, Marn Svetka in Zupančič Rajka. Na njihova mesta pa se predlagajo kot člani posvetovalnega odbora Kramar Franc, direktor Kmetijskega magazina, Planinc Marjan, vodja gospodarskega sektorja podjetja »LES« in Breskvar Ciril, pomočnik direktorja »Planica-šport«, Ljubljana.

2. V podružnici 604 bi bilo razrešiti Ilovar Viktorja ter na njegovo mesto imenovati Kalan Filipa, direktorja Triglavске tiskarne v Ljubljani.

3. V filiali 606 bi bilo razrešiti Drobež Franca, direktorja ECŽ, ki je bil določen za člana posvetovalnega odbora v podružnici 608. Na njegovo mesto pa se predlaga Pešelj Alfred, direktor Kartonažne tovarne v Ljubljani.

4. Pri podružnici 6011 naj se razreši kot član posvetovalnega odbora Ilovar Viktor, ki je pre zaposlen in ki ne bi mogel opravljati te funkcije. Na njegovo mesto se predlaga Kogovšek Ivan, direktor Mestnega stroj-nega podjetja v Ljubljani.

Predlagal bi, da zbor proizvajalcev sprejme naslednje odločbe:

1. Odločba

o izpopolnitvi posvetovalnega odbora Narodne banke FLRJ, podružnice 6011 v Ljubljani.

1.

Ilov ar Viktor, direktor Tiskarne »Ljudska pravica«, ki je bil z določbo zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, tajn. štev. 1151 z dne 2. VI. 1953 imenovan za člana posvetovalnega odbora Narodne banke FLRJ, podružnice 6011 v Ljubljani, se razreši te funkcije.

2.

Na njegovo mesto se kot član posvetovalnega odbora Narodne banke FLRJ, podružnice 6011, Ljubljana, imenuje K o g o v š e k Ivan, direktor Mestnega strojnega podjetja v Ljubljani.

2. Odločba

o izpopolnitvi posvetovalnega odbora Narodne banke FLRJ, podružnice 606, Ljubljana.

1.

D r o b e ž Franc, direktor Električne cestne železnice, ki je bil z odločbo zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane tajn. štev. 345/53-6 z dne 27. II. 1953 imenovan za člana posvetovalnega odbora Narodne banke FLRJ, podružnica 606 v Ljubljani, se zaradi reorganizacije bančnih poslov razreši te funkcije.

2.

Na njegovo mesto se kot član posvetovalnega odbora Narodne banke FLRJ, podružnice 606 v Ljubljani, imenuje P e š e l j Alfred, direktor Kartonažne tovarne v Ljubljani.

3. Odločba.

o izpopolnitvi posvetovalnega odbora Narodne banke FLRJ, podružnice 604 v Ljubljani.

1.

Ilov ar Viktor, direktor tiskarne »Ljudske pravice«, ki je bil z odločbo zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, tajn. štev. 345/53-4 z dne 27. II. 1953 imenovan za člana posvetovalnega odbora Narodne banke FLRJ, podružnice 604 v Ljubljani, je bil te funkcije razrešen z odločbo istega zbora tajn. štev. 1150/53 z dne 2. VI. 1953.

Na njegovo mesto se kot član posvetovalnega odbora NB FLRJ, podružnice 604 v Ljubljani imenuje **Kalan Filip**, direktor »Triglavske tiskarne« v Ljubljani.

4. Odločba

o izpopolnitvi posvetovalnega odbora Narodne banke FLRJ, podružnice 602 v Ljubljani.

1.

Frantar Vlado, sekretar tovarne »Lek«, **Marn Svetko**, računovodja pivovarne Union in **Zupančič Rajko**, računovodja podjetja »Toplovod«, imenovani za člane posvetovalnega odbora Narodne banke FLRJ, podružnice 602 v Ljubljani z odločbo MLO tajn. štev. 345/52-2 z dne 27. II. 1953, se razrešijo svojih funkcij zaradi reorganizacije Narodne banke FLRJ, podružnice 602 v Ljubljani.

2.

Na izpraznjega mesta se kot člani posvetovalnega odbora Narodne banke FLRJ, podružnice 602 v Ljubljani imenujejo **Kramar Franc**, direktor Kmetijskega magazina v Ljubljani, **Planinc Marjan**, vodja gospodarskega sektorja podjetja »Les« v Ljubljani in **Breskvar Ciril**, pomočnik direktorja »Planica-šport« v Ljubljani.

Predsedujoči da odločbe o izpopolnitvi posvetovalnih odborov v podružnicah Narodne banke 602, 604, 606 in 6011, na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Vetrik Franjo:

Član posvetovalnega odbora v podružnici Narodne banke je tudi **Avšič Ivan**, ki je sedaj v priporu ter bi ga bilo potrebno razrešiti.

4. RAZNO.

Petrič Ivanka:

Kot sem že v začetku navedla, je komisija, ko je delala po podjetjih, ugotovila, da je določena stopnja akumulacije v Tobačni tovarni res previsoko odmerjena. Pri taki odmeri bi bili oškodovani uslužbenci, ker imajo že itak minimalne plače. Komisija je zadevo pregledala, nismo pa dobili še nobene odločbe o znižanju, kot je predlagala komisija.

Delač Ivan:

Mogoče je Gospodarski svet o tem že razpravljal in bo prihodnjič že podal poročilo.

Vetrik Franjo:

Dolžnost odbornikov je, da se za podjetja sami zanimajo. Največkrat se zgodi napaka pri namestitvi kadra ter bi pripomnil, da je treba

črpiti kader iz dobrih podjetij, ne pa postavljati ljudi za upravnike brez potrebne kvalifikacije.

Mnenja sem, da bi bilo umestno, da si ogledamo podjetja ter se o raznih problemih v podjetjih pogovorimo z direktorji in upravnimi odbori, ter bomo edino na ta način imeli objektivni pregled podjetja.

Pripomnil bi tudi, da bi bilo pametno, da bi zbor proizvajalcev v Ljubljani stopil v stik tudi z zbori proizvajalcev drugih mest, n. pr. z Mariborom, na ta način bi spoznali tudi njihovo delo.

Bobnar Rudolf:

Tudi jaz se strinjam s tovarišem Vetrihom, vendar bi stavil eno pripombo. Mi se moramo predvsem zanimati za podjetja, za katera odgovarjamo ter se mi ekskurzije ne zdijo potrebne. Te bi se namreč vršile le v popoldanskem času, ko večina podjetij ne obratuje. Če hočemo podjetja spoznati, bi jih morali obiskati najmanj 4 do 5 krat.

Mi smo postavljeni pred dejstvo ter se moramo enkrat konkretno pogovoriti, kako bomo v bodoče poslovali.

Kar se pa tiče Tobačne tovarne bi omenil, da mi tam problematike ne poznamo. To bi moral obravnavati Gospodarski svet in staviti zboru proizvajalcev že konkretne predloge.

Mnenja sem, da bi se morale naše seje vršiti bolj na parlamentarni podlagi in sicer je potrebno, da se držimo predvsem dnevnega reda, ne pa da vpadamo z raznimi predlogi vmes. V bodoče bi moralo to odpasti.

Vipotnik Albin:

Komisija za potrjevanje zaključnih računov daje članom zbora proizvajalcev tabelaričen pregled, za katera podjetja se bodo potrjevali zaključni računi. Predlagam komisiji oziroma poročevalcu te komisije, da bi se pri poročanju držal istega vrstnega reda, kot je v pregledu, ki ga prejmejo člani zbora proizvajalcev.

S tem je bil dnevni red izčrpan in predsedujoči zaključijo sejo ob 21. uri.

Vodja zapisnika:

Predsedujoči:

Dr. Dular Marjan l. r.

Vipotnik Albin l. r.

Overiteljja zapisnika:

Rot Alojz l. r.

Klun Metod l. r.

ZAPISNIK

X. skupne seje odbornikov mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki se je vršila v petek, dne 17. julija 1953 od 8. do 15. ure v sejni dvorani Mestnega ljudskega odbora v Ljubljani, Mestni trg, šte. 1.

Predsednik Mestnega ljudskega odbora Avšič Jaka začne sejo odbornikov mestnega zbora in zbora proizvajalcev Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane, ki je bila sklicana na podlagi 89. člena Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin.

Zapisnik seje vodi Pogačar Niko, tajnik Mestnega ljudskega odbora.

Na predlog predsedujočega sta za overitelja zapisnika izvoljena ljudska odbornika Gorjanc Joško in Vetrih Franjo.

Seja je sklepčna, ker je od 70 odbornikov mestnega zbora navzočih 57, od 47 odbornikov zbora proizvajalcev pa 32.

Izostanek je opravičilo 25 ljudskih odbornikov: Arko Nika, Kavčič Jože, Kavčič Ranka, Klanjšek Jože, Novak Franc, Ocepek Lojze, Pečan Brane, Pečaver Albina, Plevnik Jože, Pokovec Franc, Repinc Ivan, Vršnik Lojze, Baggia Franc, Bobnar Rudolf, Delač Ivan, Gostiša Mihaela, Krošelj Lado, Poženel Franc, Rupert Anton, Svetina inž. Beno, Šetina Franc, Šterbenk Miro, Vrhovc Franc, Žgank Franc, Žigon Fanči.

Opravičila niso dostavili: Bajuk-Sagadin Stana, Kristan Ivan, Krafogel Anton in Rojšek Franc.

Zapisnik IX. skupne seje prečita Pogačar Niko, tajnik MLO. K zapisniku ni bilo nobene pripombe in je bil soglasno sprejet.

Predsednik MLO predlaga naslednji dnevni red:

1. Sklepanje o verifikaciji mandatov novoizvoljenih odbornikov mestnega zbora.
2. Zapisnega novoizvoljenih ljudskih odbornikov.
3. Poročilo predsednika MLO o situaciji in o predlogih za ukrepe Mestnega ljudskega odbora.

Predsednik da predlog dnevnega reda v razpravo.

Inž. Marentič Vera:

Pogrešam sledeče: Veliko sklepov je bilo sprejetih na prejšnjih zasedanjih. Tako je bilo sklenjeno, da bo posebna komisija obravnavala

vprašanje stanarine zdravnikov in advokatov. Mislim, da bi ob zapisniku morali dati tudi poročila, kako so ti važni sklepi izvršeni.

Jaka Avšič:

Nedavno smo pregledali vse zapisnike in dali nalog posameznim svetom, da odgovore na vsa vprašanja o neizvršenih sklepih, da bi lahko na eni prihodnjih sej Mestnega ljudskega odbora dali posebno poročilo kot samostojno točko dnevnega reda. Ta točka danes ni prišla na vrsto, ker imamo druge bolj važne stvari na programu.

Predsednik da predlog dnevnega reda na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

I. SKLEPANJE O VERIFIKACIJI MANDATOV NOVOIZVOLJENIH ODBORNIKOV MESTNEGA ZBORA.

Član verifikacijske komisije mestnega zbora Hribar Jože poda naslednje poročilo:

Mestni ljudski odbor glavnega mesta Ljubljane je z odlokom z dne 8. maja 1953 razpisal nadomestne volitve v 37. in 58. volilni enoti za volitve v mestni zbor Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane.

Odbornik mestnega zbora za 37. volilno enoto Stopar Viktor se je namreč za stalno preselil na novo službeno mesto v Ruše in se je odpovedal mandatu, odbornik mestnega zbora za 58. volilno enoto Kreutzer Pavel pa se je odpovedal mandatu iz zdravstvenih razlogov.

Po sklepu mestnega zbora je obema odbornikoma mandat prenehal.

Nadomestne volitve v obeh enotah so se vršile 28. 6. 1953. V obeh volilnih enotah sta bila po dva kandidata. V vsaki volilni enoti je bilo treba izvoliti po enega odbornika.

Na podlagi volilnih rezultatov, ki jih je ugotovila mestna volilna komisija, je bil izvoljen v 37. volilni enoti Kobler France, v 58. volilni enoti pa Barlič Janez.

Verifikacijska komisija predlaga, da se mandata obeh odbornikov odobrita.

Predsednik da poročilo verifikacijske komisije na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

2. ZAPRISEGA NOVOIZVOLJENIH LJUDSKIH ODBORNIKOV.

Predsednik pozove novoizvoljena odbornika Barlič Janeza in Kobler Franca, da pristopita in položita prisego.

Novoizvoljena ljudska odbornika Barlič Janez in Kobler France položita in podpišeta prisego.

Za nadaljnje vodstvo seje odborniki obeh zborov na predlog Urbančič Marjana izvolijo odbornika inž. Tepina Marjana.

3. POROČILO PREDSEDNIKA MLO O SITUACIJI IN O PREDLOGIH ZA UKREPE MESTNEGA LJUDSKEGA ODBORA.

Poročilo o situaciji in o predlogih za ukrepe Mestnega ljudskega odbora poda predsednik Mestnega ljudskega odbora Avšič Jaka:

Moje poročilo se deli v dva dela. V prvem delu iznašam problematiko o težavah oddelkov in odsekov aparata našega Mestnega ljudskega odbora, v drugem delu pa kritiko o delovanju nas vseh — iz oblastvenega dela Mestnega ljudskega odbora. Prvi del je precej obsežen. Tu je bilo treba pač poseči precej globoko v analizo dela in pri tem sem se moral opirati na mnenje tovarišev, ki delajo v aparatu. Tukaj se govori tudi mnogo o tem, kaj bi bilo potrebno narediti, da se popravi in izboljša administracija. Osnovni motiv je, da nastajajo vedno nove naloge z novimi uredbami. S prenosom kompetenc in decentralizacijo oblasti padajo nove naloge na aparat Mestnega ljudskega odbora in tu se sedaj — čeprav so gotove pomanjkljivosti, — vidi, da je nujno potrebno izpopolniti delovna mesta, ki so še nezasedena, po drugi strani pa odobriti nova delovna mesta, ker so naloge že prerasle dosedanji aparat. Nedavno smo aparat povečali in smo to vprašanje rešili na način, da smo izglasovali nekatera nova delovna mesta.

Najprej sem mislil, da o tem prvem delu ne bi podrobno poročal, ker se mi to ne zdi ravno predmet današnjega razgovora. Mislil sem, da bi dali to poročilo v tisk, ga dostavili vsem odbornikom in da bi o tem naknadno razpravljali. Vendar so nekateri tovariši smatrali, da bi bilo potrebno že danes to obravnavati in dati sliko administracije. Zato bom že danes govoril detajlno o tem, da se boste lahko spoznali z delom in problemi Mestnega ljudskega odbora, ki so nastali v zadnjem času.

Prvo bom govoril o vložišču in delu z akti. Tu je karakteristično sledeče:

O stanju administracije Mestnega ljudskega odbora.

Po 1. januarju 1946, potem ko je iblo ukinjeno centralno vložišče, registratura in odpravnništvo ter vse administrativno poslovanje z arhivi vred prenešeno na posamezne oddelke, je bilo in je še danes vse administrativno poslovanje zelo razdrobljeno in ni v stanju držati enotnega poslovanja in postaja velika možnost, da se izgubi temeljita evidenca nad spisi, kar se bo pa po vsej verjetnosti občutilo šele čez nekaj let. Ustanovljeno je bilo toliko vložišč, kolikor je bilo oddelkov in tudi še celo nekateri odseki so imeli svoje protokole.

S prvim januarjem 1947 je bil pa zopet formiran nov gospodarski oddelek, ki je združil vse resore gospodarskega resora, ki se je pa pozneje zopet združil na več oddelkov in tako je prišlo do današnje razvrstitve oddelkov, ko je vse administrativno poslovanje razdeljeno poleg tajništva še na štiri oddelke in sicer:

1. Tajništvo.

2. Tajništvo za gospodarstvo.

3. Tajništvo za komunalne zadeve.

4. Tajništvo za ljudsko zdravstvo in socialno politiko.

5. Tajništvo za prosveto in kulturo.

Vseh teh pet administrativnih enot vodi sedaj samostojne protokole in vsi hranijo tudi spise svojega delokroga.

Vsi spisi do leta 1946 pa se hranijo v Mestnem arhivu oziroma mestni registraturi na starem Magistratu, katerega opravlja samostojna ustanova, ki je izven upravnega aparata.

Današnje stanje za dobo od 1. I. do 30. VI. 1953 je naslednje:

1. Tajništvo: Vložni zapisnik izkazuje 1355 tekočih števil, vsi spisi so urejeni in v kolikor rešeni, vloženi v resorni registraturi, ki datira od 1. I. 1946.

Poleg tega vodi svoj protokol personalni odsek, ki izkazuje 394 tek. števil in ima vse spise urejene v svoji samostojni personalni registraturi.

Nadalje vodi v okviru tajništva svoj protokol odsek za narodno obrambo, ki ima 828 tek. števil, 11 števil poverljivega in 2 strogo poverljivega značaja.

Za poverljive zadeve pa vodimo tudi poseben protokol v okviru tajništva, ki ima letos le 5 spisov.

Za spise, ki jih osebno dobiva tov. predsednik, pa vodi predsedstvo svoj evidenčni protokol, ki ima 209 števil, sicer se pa vodijo vsi spisi preko protokola tajništva.

2. Tajništvo za gospodarstvo.

Število spisov za navedeno dobo je 4800, poleg tega pa vodi posebne protokole vložnih davčnih pritožb, ki ima 1022 tekočih števil.

Poverljivega zapisnika oddelek ne vodi.

Zaradi mnogih reorganizacij na tem področju dela, hrani registratura vse spise od leta 1946 dalje in je urejena.

Posebno vprašanje pa je arhiv finančnega značaja tega oddelka pred letom 1946, kar je shranjeno v kletnih prostorih in se sedaj urejuje. Tu je tudi arhiv finančnega značaja bivših rajonov.

Ves arhiv bivših rajonov vseh področij dela je pa shranjen v registraturi na Magistratu še ne urejen, kot je bil prevzet ob priliki likvidacije rajonov.

3. Tajništvo za komunalne zadeve.

V navedeni dobi izkazuje ta protokol 2600 tekočih števil. Ves arhiv hrani oddelek od leta 1946 dalje, dočim je prevzela vse spise pred letom 1946 centralna registratura na Magistratu. Arhiv je urejen.

Spise bivšega poverjenišтва za lokalni promet, ki je bilo vključeno v ta oddelek, hrani registratura na Magistratu.

4. Tajništvo za ljudsko zdravstvo in socialno politiko.

Število spisov za 1. polletje 1953 znaša 2360 tekočih števil.

Inšpekcija dela, ki je vključena v ta oddelek pa vodi svoj protokol in ima 549 tekočih števil.

Arhiv od leta 1946 dalje je hranjen v oddelku in je urejen. Oddelek pa hrani tudi vse spise svojega področja bivših rajonov.

5. Tajništvo za kulturo in prosveto.

Število spisov za navedeno dobo je 2064. Arhiv je popolnoma urejen za leto 1953/54, delno pa za prejšnja leta od leta 1946 dalje.

Skupno število vseh spisov vseh petih organizacijskih enot znaša 14.101 ali dnevno povprečno 78.

Vsi protokoli se vodijo po enotnem enostavnem sistemu s tekočimi številkami.

Iz tega števila je izvzet protokol personalnega odseka in odseka za narodno obrambo, ki imata svojstven značaj.

Omenjam tudi protokol Matičnega oddelka, ki je vključen sicer v tajništvo za notranje zadeve in ima v prvem polletju 1953 2396 števil.

V administraciji vseh petih organizacijskih enot je zaposlenih skupno 7 uslužbenecv in sicer:

1. Tajništvo	1 uslužbenec.
2. Gospodarski oddelek	2 uslužbenca.
3. Komunalni oddelek	1 uslužbenec.
4. Soc. skrbstvo in zdr.	2 uslužbenca.
5. Prosveta	1 uslužbenec.

Podrobne obrazložitve posameznih organizacijskih enot v kolikor se tiče strogo administrativnega značaja slede temu poročilu.

Iz vsega prednjega poročila je razvidno, da je administrativno poslovanje zelo razdrobljeno in kot sem že uvodoma omenil, težka je enotna evidenca nad spisi sedaj in še težja bo v prihodnosti.

Z ozirom na to sem mnenja, da naj se uvede s 1. I. 1954 enoten in centralni protokol z izjemo spisov, ki imajo svojstven značaj, kot je to v personalnih, vojaških, matičnih in drugih poverljivih vprašanjih.

Za pripravo tega bi bilo nujno, da se tekom leta uredi po dosedanjih organizacijskih enotah vse spise, da se s 1. I. 1954 uvede zopet centralna registratura, ki bi prevzela vse spise do 1. I. 1954, ter jih združila z dosedaj obstoječo registraturo na Magistratu pred letom 1946.

Za vse to so pa nujno potrebni zadostni in primerni prostori ter zadostno in strokovno izvežbano osebje, ki ima voljo in tudi veselje do tega dela.

Odprava spisov:

Kot je bilo do 1. I. 1946 organizirano centralno vložišče in centralna registratura, tako je bilo tudi centralno odpravništvo, ki je vodilo evidenco nad vsemi spisi skupno z registraturo, ki so v delu in imelo številni kader kurirjev s potrebnimi rezervami.

Z 1. 1946 je bila tudi odprava porazdeljena na posamezne organizacijske enote, ki so imele vsaka svoje kurirje, skupno je bilo 12 kurirjev.

Začetkom leta 1951 pa je bila odprava spisov centralizirana v sklopu tajništva in je še danes.

Vso odpravo v tem času do ukinitve bivših rajonov je izvršilo 5 kurirjev. Z ukinitvijo rajonov se je pa to delo povečalo in še bolj pa potem, ko se s kurirji raznašajo tudi vsi številni vojaški pozivi. Danes ima odpravništvo po shemi 9 kurirjev in sicer 8 za zunanjo službo, enega pa za notranjo in za zvezo med oddelki in drugimi uradi.

Zaradi odpustov in bolezni ter sedaj tudi zaradi rednih letnih dopustov pa vrši vso kurirsko zunanjo službo le 6 kurirjev, ki svoje delo dokaj vestno opravljajo, vendar mnogokrat preko rednega delovnega časa. Povprečno gre preko kurirjev dnevno okoli 500 raznih spisov in dostav, kar je pa za današnje stanje kurirjev mnogo preveč.

Poleg te redne kurirske dostave gre mnogo spisov po pošti in to na periferijo mesta (razni pozivi in podobno).

Poštni stroški znašajo v prvem polletju 1953 din 211.877.— in za prvo četrtletje še davčne položnice v znesku 68.380 din. Za drugo četrtletje 1953 so pa položnice rasnesli osebno uslužbenci gospodarskega oddelka (eksekutorji) proti 5 din za komad.

Vso pošto na teritoriju občine Polje in Šentvid pa raznosita kurirja teh dveh občin, katero pošto pa dvigajo dnevno pri tukajšnjem odpravništvu uslužbenci teh dveh občin.

Za redno in točno dostavo te pošte na teritoriju mesta, s čemer bi se prihranilo tudi nekaj na poštnih stroških, bi bilo nujno, da bi imeli polnoštevilno zasedbo kurirjev, to je 9 in še enega ali morda dva za rezervo za primer bolezni ali kakih drugih nepredvidenih primerov.

Administracija stanovanjskega urada v 1. polletju 1953.

Ker enostavni protokol, ki je bil voden na stanovanjskem uradu do letošnjega leta, potrebam ni odgovarjal, smo s 1. januarjem 1953 uvedli kombinirani protokol, ki ima s 1. julijem tk. številko 2994/53. Upoštevati je treba, da je delovodni protokol petkolonski.

Prošnje, ki jih vlagajo prosilci se protokolirajo in oddajo referentom po posameznih sektorjih v nadaljnje reševanje. Ti referenti tudi hranijo spise od prejšnjih let kakor tudi vse letošnje dospele spise in prošnje.

Protokol je skupen za vse sektorje — z abecednim indeksom — poleg tega pa vodijo referenti tudi svoje lastne indekse po sektorjih, zaradi lažje evidence, ker bi sicer vsako stranko morali pošiljati v vložišče po številko spisa.

Ves arhiv bivše višje stanovanjske komisije in sedanjo arhivo in posebni delovodnik komisije za stanovanjske zadeve ima tov. Demšarjeva. Številka protokola s 1. julijem je 580.

Potek prošnje, od vložitve do dokončne odločbe je sledeč: prosilec vloži prošnjo v vložišču, kjer se protokolira in odda odgovornemu

referentu. Referent nato spiše koncept, ki se v strojepisnici pretipka in podpisan odpravi prizadetim strankam. Eventuelne pritožbe se protokolirajo in oddajo referentom, ki jih predložijo senatu komisije. Ko referent za komisijo izpiše koncept, se prepíše in odpravi v vložišču.

TAJNIŠTVO MLO

Problematika referata za personalno službo:

Delo referata za personalno službo obsega v glavnem naslednje delovne naloge:

1. Obdelava materiala v zvezi s delom komisije za volitve in imenovanja. To delo obsega administrativni aparat MLO in občinskih ljudskih odborov ter vodstveni kader podjetij in ustanov, ustanovljenih oziroma prenešenih v pristojnost MLO. Sem spada preverjanje, poizvedbe, postavitve, razrešitve in premeščanje uslužbencev.

2. Vodstvo administracije za personalno komisijo iz 43. člena temeljne uredbe v čigar pristojnost spada vprašanje postavitve v naziv, redno in izredno napredovanje uslužbencev MLO, občinskih ljudskih odborov in nekaterih ustanov na območju glavnega mesta Ljubljane.

3. Delo v zvezi z organizacijo administracije Mestnega ljudskega odbora glavnega mesta Ljubljane.

4. Vodstvo personalne administracije vseh uslužbencev administrativnega aparata MLO in vodilnega kadra podjetij in ustanov. S tem v zvezi sestava in izdaja odločb o postavitvah, razrešitvah in napredovanju uslužbencev. Vodstvo in organizacija strokovnih izpitov. Evidenca občinskih uslužbencev, za katerih nastavitve daje soglasje MLO. Evidenca vojnih obveznikov za aparat MLO itd.

5. Poleg tega izvajanja raznih kampanjskih nalog. N pr. v letu 1953 prevedba uslužbencev na nove nazive in plače, letos pa izdaja delavskih knjižic in druge manjše naloge.

Ad 1.

Problematika personalnega referata v izvajanju nalog iz 1. odstavka obstoja v neustaljenosti kadra v zvezi z razlikami v pogledu plačevanja uslužbencev v aparatu državne uprave in v gospodarstvu, kar povzroča poleg drugih nevšečnosti, da je stalno treba uvajati v delo nove uslužbence, nasplošno tudi padec strokovnosti. Praviloma bi moralo biti v zvezi s povečanimi nalogami to ravno obratno. V podkrepitev tega navedemo, da je bilo v času od 1. XI. 1952 razrešenih ali na lastno željo premeščenih 25 uslužbencev iz aparata MLO v glavnem v gospodarstvo, na novo pa smo v istem času sprejeli 51 uslužbencev. Pri sedanjih prilikah se bo verjetno proces fluktuacije še nadaljeval in bo v zvezi s tem težko vzdržati raven strokovnosti uslužbencev na sedanji višini.

V ilustracijo navajamo pregled strokovnosti uslužbencev po šolski kvalifikaciji in starostne dobe za eno leto nazaj v primerjavi s sedanjim stanjem.

	Število uslužb.	Osnovna šola	Nep. sred. šola	Pop. sred. šola	Fakulteta
1. marca 1952	211	60	80	43	28
1. julija 1953	209	45	102	35	27
			od 30.	od 40.	
Starostna doba	do 30. l.		do 40. l.	do 50. l.	nad 50 l.
1. marca 1952	52		49	60	22
1. julija 1953	48		57	64	40

Iz navedenega prikaza je razvidno, da je strokovnost nekoliko padla, porastla pa je starostna doba uslužbencev.

Ta slika pa seveda ne more biti že dokončno merilo in osnova v pogledu ocene storilnosti glede izvajanja nalog aparata.

Ad 2.

Problematika personalne komisije glede napredovanja uslužbencev kaže na to, da so bili uslužbenci pri MLO v splošnem slabše prevedeni, kot drugje, zlasti na resorih. To je razvidno iz številnih prošelj in prigovorov, ki jih uslužbenci še vedno vlagajo, glede razvrstitve v pravilni plačilni razred. Razumljivo je tudi, da te prošnje niso vse upravičene.

Eden izmed razlogov slabe prevedbe je brez dvoma napačna napredovalna politika MLO in bivših Rajonskih ljudskih odborov, ki datira še iz časov po prvi prevedbi, t. j. od leta 1947 dalje. Delno krivdo pa ima prav tako komisija, ki je izvršila prevedbo v letu 1952, ker posamezne primere ni znala pravilno oceniti. Upoštevati je pa seveda tudi izkušnje, ki so nastale v dobi po prevedbi in na podlagi katerih so se pokazale mnoge napake v času prevedbe.

Ta moment in pa dejstvo stalnega nadurnega dela, ki je postalo v zvezi z naraščanjem nalog v nekaterih odsekih že skoraj permanentno, ki pa je gotovo vsaj delni pojav v zvezi s strokovnostjo uslužbencev, znatno otežkoča pridobivanje novih kadrov. S tem v zvezi bi bilo omeniti še številne kampanjske naloge, ki tudi ovirajo redno poslovanje, poleg tega pa še znatno obremenjujejo proračunska sredstva.

Ad 3.

V naslednjem podajam sliko sedanje zasedbe aparata v zvezi z odobreno sistemizacijo:

Organizacijska enota:	Odobrena delovna mesta	Dejanska zasedba
1. Tajništvo	53	50 + 3 nerazpor.
2. Tajništvo za gospodarstvo	77	75
3. Tajništvo za komunalne zadeve	52	46
4. Tajništvo za prosveto	15	12
5. Tajništvo za zdravstvo	21	22 + 1 nerazpor.
Skupaj	218	205 + 4 nerazpor.

Delovna mesta izven sistemizacije

Biro za posredovanje dela	9	8
Pomožno gozdarsko osebje:		
logarji	7	7
gozdni čuvaji	4	3
delavci, zaposleni pri MLO	20	21
Skupaj	40	39

Izkušnje, ki so nastale v dobi po reorganizaciji Mestnega ljudskega odbora, kažejo na to, da še nismo dosegli dokončne faze ustalitve administrativnega aparata, ker obstojajo še vedno stalne tendence po zvišanju delovnih mest v zvezi z novimi nalogami, ki se pojavljajo na terenu in ki so nujna posledica razvijajočega se gospodarskega sistema in novo izišlih predpisov.

Po predlogih, ki so jih doslej predložila posamezna tajništva personalnemu referentu, bi bilo nujno poleg tega, da se izpopolnijo še nezasedena delovna mesta, zahtevati tudi sledeča povišanja, ki pa po vsej verjetnosti še niso dokončna.

1. Tajništvo za gospodarstvo:

	Odobrena del. mesta	Povišanje	Več
Uprava za dohodke	44	61	17
Gospodarska inšpekcija	7	13	6
Uprava za investicije	2	4	2

2. Tajništvo za komunalne zadeve:

Uprava za vzdrževanje zgradb	5	10	5
Biro za poglobitev železnice	—	2	2

3. Tajništvo za zdravstvo:

	21	23	2
Skupaj	79	113	34

Sedaj odobrena organizacijska shema bi se torej povečala za nadaljnjih 34 uslužbencev, kar znaša skupaj 252 uslužbencev.

Ad 4. in 5.

V pogledu personalne administracije je delo referata na tekočem z izjemo evidence vodilnega kadra podjetij in ustanov, ki še ni urejeno. Evidenca vojnih obveznikov je urejena do 80 %, delo v zvezi z izdajo delavskih knjižic pa 90 %.

Problematika pravne službe

Pri pravnem odseku Mestnega ljudskega odbora so trenutno zaposleni 4 pravniki in 3 administrativne moči. Pravno službo pri celotnem

Mestnem ljudskemu odboru pa vršita poleg navedenih 4 pravnikov pri pravnem odseku še dva pravnika pri Svetu za gospodarstvo ter en pravni referent pri Svetu za zdravstvo in socialno politiko. Glavno breme pravne službe pri tukajšnjem MLO nosi le pravni odsek, kjer je v pretežni meri koncentrirana pravna služba. Problemi pravne službe pri MLO bi bili sledeči:

1. Po ukinitvi Rajonskih ljudskih odborov je bilo prenešeno izvrševanje vse pravne službe na centralizirani pravni aparat pri MLO, razen one, ki jo izvršujeta občinska ljudska odbora v Šentvidu in v Polju. Pogreša pa se ozka povezanost med pravnim odsekom ter med posameznimi sveti ter med občinskimi ljudskimi odbori. Pravni odsek vrši sicer pretežni del pravnih poslov za ves Mestni ljudski odbor, vendar pa bi se morali od časa do časa vršiti koordinacijski sestanki med posameznimi sveti ter tukajšnjim pravnim odsekom v pogledu enotnega vršenja pravne službe za ves teritorij Mestnega ljudskega odbora.

2. V pogledu pravnega dela glede nacionaliziranih podjetij bi se moralo pristopiti k sistematični kontroli in evidenci, katera podjetja so bila nacionalizirana po prvi nacionalizaciji 1946. leta in katera po drugi iz leta 1948, ter bi se moral nato dokončno pravno urediti odsek nacionaliziranih podjetij in to zlasti v pogledu nepremičnin ter ugotovljeno dejansko stanje urediti in sprovesti v zemljiški knjigi. Del tega posla je že izvršen, treba ga je pa dovršiti še velik del.

3. V delo pravnega odseka spada tudi zastopanje MLO v raznih pravnih sporih pri sodiščih in pri državnih arbitražah. Spričo prevelike preobremenjenosti posameznih pravnih referentov bi bilo v interesu Mestnega ljudskega odbora, da se določi enega ali dva pravna referenta, ki bi bila izključno pooblaščenata zastopati MLO in njegove ustanove v raznih pravnih zadevah, kjer nastopa MLO, bodisi kot tožitelj ali toženec. Le na ta način bo možno posamezno pravdno zadevo natanko preštudirati ter predlagati sodišču ali arbitraži ustrezne predloge, ter vložiti zoper nepravilne rešitve sodišč in arbitraž eventuelne pritožbe. Z republiškim Javnim pravobranilstvom naj bi se stopilo v stik ter se dogovorilo, v koliko bi bilo primerno, da se ustanovi za območje tukajšnjega Mestnega ljudskega odbora Mestno javno pravobranilstvo.

4. V obseg dela pravnega odseka spada tudi pravna ureditev po zakonu o zemljiškem fondu in dodelitvi zemljišč kmetijskim organizacijam. Delo na tem sektorju se je, že pričelo in so zbrani zemljiško knjižni in katastrski podatki o tem, kateri kmetje v območju MLO posedujejo nad 10 ha obdelovalne zemlje. Postavljena mestna komisija za zemljiški fond bo v kratkem pričela z ugotavljanjem na terenu z zaslišanjem posameznih kmetov, ki posedujejo nad 10 ha obdelovalne zemlje zlasti o tem, katera zemljišča se morejo smatrati za obdelovalno zemljo ter katere parcele naj bi se posameznim kmetom odvzele in proti kakšni odškodnini. Ko bodo izvršene vse navedene poizvedbe, bodo izdane

ustrezne odločbe, s katerimi se bo odvzelo kmetom, ki posedujejo nad 10 ha obdelovalnih zemljišč, posamezna zemljišča, ki jih poseduje posameznik preko 10 ha, ter se bodo ta zemljišča prenesla v last Splošnega ljudskega premoženja.

5. Naloga pravnega odseka je tudi zbiranje potrebnih obstoječih pravnih predpisov. V tej zvezi bi se moral določiti potrební kredit za nabavo nujno potrebnih komentarjev k posameznim zakonom in uredbam, ki so pri vršenju pravne službe posameznim referentom nujno potrebni. Evidenco nad zbirko pravnih predpisov naj bi imel eden od pravnikov pri pravnem odseku.

6. V pogledu dajanja pravnih nasvetov strankam ter izdajanja najrazličnejših potrdil, ki jih za MLO izdaja pretežno pravni odsek, bi bilo nujno potrebno uvesti določene uradne dneve za stranke ali vsaj določene uradne ure. Vsled velikega števila strank je namreč vsako težje pravno delo zelo otežkočeno. Istočasno z rešitvijo tega vprašanja bi bilo treba rešiti tudi vprašanje uradnih prostorov. Trije referenti v eni sobi poleg strojepiske pač težko uspešno rešujejo dostikrat zapletene pravne zadeve in to v pričo mnogih strank ter bo pri takem uradovanju prej ali slej nastopila živčna obolelost posameznih uslužbencev.

7. Treba bi bilo dokončno rešiti vprašanje kadra. Za urad, kakor je MLO, je število 7 pravnikov odločno premalo oziroma prenizko. Zaradi sistematičnega vršenja pravne službe je nujna potreba nastavitve novih moči. Rešiti bo treba tudi vprašanje strojepisk. Trenutno sta pri pravnem odseku zaposleni dve strojepiski, ki bi pa morali biti zaposleni izključno v pravnem odseku in bi se jih ne smelo določevati za druga dela odnosno za nadomestovanje drugih uslužbencev. Le na ta način bo pravni odsek mogel uspešno in ekspeditivno vršiti svoje posle.

8. V zvezi z uspešnim vršenjem pravne službe je tudi problem ureditve arhiva. Pri ugotavljanju raznih spornih zahtevkov od strani privatnih strank ali raznih podjetij, je nujno potrebno, da je vsak čas možno dvigniti iz arhiva predpise, ki se tičejo konkretne pravne zadeve. Prav v zadnjem času se je ugotovilo, da se nahaja v zelo neurejenem stanju finančni arhiv bivše Mestne občine ljubljanske, bivše davčne uprave, ki se je po osvoboditvi združila s Poverjeništvom za finance, zlasti pa finančni spisi bivšega Poverjenišтва za finance ter bivših rajonskih ljudskih odborov. Ta arhiv se nahaja razmetan po kletnih prostorih Kresije in bi ga bilo treba v najkrajšem času urediti s pri-tegnitvijo potrebnega števila arhivskih uslužbencev. Da je do takega stanja prišlo, je po dosedanjih ugotovitvah predvsem krivda v slabi organizaciji arhivske službe. Po vseh obstoječih predpisih je jasno, da bi moral biti nekdo od uslužbencev zadolžen za prevzem in za ureditev razmeroma velikega dela arhiva MLO, vendar pa se po dosedaj izvršenih

poizvedbah ni moglo ugotoviti, čemu se tega arhiva, ki je bil po osvoboditvi urejevan po dveh odgovornih uslužbencih, ni dalo v evidenco Mestnemu arhivu ali se ni zadolžilo zanj za to usposobljenega uslužbenca.

TAJNIŠTVO ZA GOSPODARSTVO

Glavni problem v okviru Sveta za gospodarstvo MLO je postavitve načelnika tajništva za gospodarstvo MLO.

Potrebna je tudi močna zasedba na Upravi za dohodke, to predvsem v revizijskem odseku. Isti problem se kaže na ekonomsko-planskem odseku, ki ga je potrebno številčno in kvalitetno izpopolniti.

Čim prej je potrebno razširiti in ojačati gospodarsko inšpekcijo.

Podrobnejša problematika posameznih odsekov:

Ekonomsko-planski odsek

Položaj se je v zadnjem času znatno poslabšal. Referent Korimšek Tine je namreč zaprosil za premestitev na okrajni ljudski odbor v Trbovlje in prejel od tukajšnjega ljudskega odbora tudi že razrešnico za 1. avgust 1953. Nadomestilo za njega odsek še do danes nima. Istočasno pa so še vedno nezasedena mesta referenta za življenjski standard in cene in mesto referenta za ekonomsko apalizo.

Ekonomsko-planski odsek je spričo razpoložljivega osebja v takem stanju, da le z veliko težavo rešuje tekoče posle, medtem ko dela na sistematični obdelavi ekonomskih analiz sploh ne more vršiti. Kljub temu, da je Gospodarski svet uvidel in dal pristanek za nastavitev še novih kvalificiranih moči, do danes ekonomsko-planski odsek ni dobil še nobenega novega referenta. 1. avgusta 1953 pa bo stanje takšno, da bo za vse panoge gospodarstva na razpolago le en sam referent, ki naj bi obdelaval preko 500 podjetij.

Odsek za kmetijstvo in gozdarstvo

1. **Kmetijstvo**: Velika pomanjkljivost pri organizaciji kmetijske službe je, da občinska ljudska odbora Šentvid in Polje, ki sta pretežno kmetijskega značaja, nimata sposobne osebe, ki bi bila zadolžena samo za kmetijski referat. Obe občini si v sezoni škropljenja sadnega drevja proti ameriškemu kaparju in v sezoni škropljenja krompirišč proti koloradskemu hrošču pomagata s tem, da nastavita honorarno moč.

V zvezi navedenega predlagamo, naj bi se pri obeh občinskih ljudskih odborih nastavile moči, ki bi delale samo na področju kmetijstva.

2. **Gozdarstvo**: Razen osebnih izdatkov za gozdarskega referenta, ki ga plačuje Mestni ljudski odbor ter osebnih izdatkov za logarje, katere plačuje republika, gredo vsi izdatki za gozdarstvo v breme sklada za obnovo gozdov. Glavni izdatki gredo letos za novo gozdno drevesnico ob Večni poti in za taksacije (ureditev gozdov).

Ker se je v zvezi s skladom za obnovo gozdov in pričetkom taksacije delo zelo povečalo in je nemogoče, da bi vsa dela obvladal referent sam, se ista izvršujejo kot pri okrajnih ljudskih odborih po navodilih Državnega sekretariata za gospodarstvo LRS s honorarnimi močmi, predvsem iz vrst nameščencev MLO, ki izvršujejo ta dela v prostem času. Honorarji se izplačujejo računskemu osebju mesečno, tov. Podgoršku in nameščencem katastra pa za vsako prevzeto delo posebej (sestavljanje gozdnega katastra, izdelava kart, sestava kartoteke itd.). Vodstvo taksacije je prevzel tov. ing. Oblak, taksater GG Ljubljane, ki dela s študenti Zagrebške in ljubljanske gozdarske fakultete, ter enim absolventom gozdarskega tehnikuma. Večja pogozdovalna dela se bodo pričela šele spomladi 1954, ko bodo že na razpolago sadike iz nove gozdne drevesnice in ko bo izvršena taksacija na celem področju MLO Ljubljana ter napravljen načrt za zeleni pas Ljubljane.

Nujno bo, da prevzame MLO upravo vseh gozdov, ki so občeljudska imovina, katerih večino upravlja sedaj Gozdno gospodarstvo Ljubljana.

Ves trud in denarne žrtve pa bodo zamen, če ne bo nastavljeno primerno število gozdnih čuvajev, ki bodo vršili samo gozdno varnostno službo. Na logarje ne moremo v tem pogledu veliko računati, ker so preobremenjeni z drugimi nalogami, predvsem z odkazovanjem in z izmero lesa.

3. Veterinarstvo: Veterinarska služba se pri Mestnem ljudskem odboru vrši po dveh linijah, in sicer po tajništvu za gospodarstvo (odsek za kmetijstvo) in preko sveta za ljudsko zdravstvo (sanitarna inšpekcija). Sama veterinarska služba je pa enotna in če se vrši po dveh linijah, nastanejo težkoče v razvijanju poslov. Primerna bi bila ureditev veterinarskega odseka, preko katerega bi se vršila cela veterinarska služba analogno, kakor je to po vsem svetu preizkušeno.

Veterinarska služba je bila skozi sto let neposredno podrejena. Vsled tega niso bili možni tako grobi zastoji, kakor sedaj. Predlagani Pravilnik za odstranjevanje poginulih živali čaka že celo leto za sprejem. Vsled tega nastaja vedno bolj akutno vprašanje vodstva Kafelerije, katero mora zanesljivo voditi le veterinar, od katerega se ima vso garancijo, da se ne bodo s fabricirano živalsko hrano zastrupljemale živali, kakor se dogaja sedaj, ko se nestrokovnjaško postopa z materialom. Isto je s kontrolo psov, ki še ni bila izvedena. Prav tako je nujno potrebno spremeniti karakter Kafelerije, v javno sanitarno napravo. Ker bo sedaj stopil upravnik v pokoj, bi bilo primerno na njegovo mesto postaviti veterinarja z dveletno prakso ter to mesto razpisati (Kafelerijo v Zagrebu in Beogradu vodijo veterinarji). Odločba za tuberkulinizacijo je čakala na sprejem pol leta. Z njo je v zvezi tudi vprašanje odobritve kredita 2 milijona dinarjev za pomoč lastnikom živali, katerim bodo odvzete tuberkulozne živali po mesarski ceni. Brez odstranitve bolnih živali je pa vsako delo na tem polju brezuspešno.

Problematika dela gospodarske inšpekcije se je od zadnjega poročila v toliko izboljšala, da imamo sedaj dva nova organa. Vzporedno s tem se izboljšuje tudi sistem dela, tako da se izvaja specializacija organov vsaj po osnovnih panogah in to: za trgovino 2, za gostinstvo 2, za obrt 1. Organ, ki je postavljen za industrijo, pa dela v komisiji za ocenitev osnovnih sredstev. To število je vsekakor še premajhno. Smatram, da se kadrovsko vprašanje rešuje zelo počasi, kar je razumljivo v toliko, ker so materialni pogoji v državnem aparatu slabi (majhne plače). Posebno še to velja za gospodarsko inšpekcijo, kjer je že po svoji naravi napornejša in odgovornejša služba, ki zahteva od slehernega organa samostojnost in razgledanost.

Od zadnjega poročila za sejo MLO do danes smo izvršili predvsem sledeče preglede:

Trgovina s kmetijskimi pridelki: Ugotovljeno je bilo nekaj viška pri žganju, siru in manjki pri likerju in surovem maslu. Dalje okvara surovega masla, gorčice, sirupa in jajc zaradi malomarnega poslovanja v skladišču. Zaradi okvare je izguba nastala samo pri jajcih, ker so maslo pretopili v čajno maslo. S tem v zvezi je bila tudi objava v časopisju. Kontrola je prišla do zaključka (po zaslišanju obeh prizadetih), da je krivda v majhni kapaciteti hladilnice v Ljubljani.

V trgovskem podjetju Koloniale in v pekarnah Šentvid, Zg. Šiška in Sp. Šiška, smo ugotovili, da so v najbolj kritičnih mesecih sejali 90 % moko v belo, in sicer trgovsko podjetje Koloniale 3990 kg, pri čemer so ustvarili špekulativni dobiček okoli 40.000 dinarjev. Pekarna Šentvid je presejala 11.000 kg moke z dobičkom okoli 200.000 din in pekarna Zg. Šiška je presejala 27.187 kg moke, ustvarjen je špekulativni dobiček okoli 200.000 dinarjev. V pekarni Sp. Šiška so presejali 14.343 kg 90 % moke.

Istočasno smo ugotovili, da se je s sejanjem moke z vednostjo uprave pekarn Bežigrad obrtoma bavil Jerko Jože, poslovodja pekarn Titova 168, za kar je sam skonstruiral tudi sejalni stroj in računal sejanje 3 din od kg. Na uro je presejal 40 kg moke. S sejanjem moke pa so se večji del bavili mlini v okolici Ljubljane.

V štirih poslovalnicah Uprave pekarn Zg. Šiška se je izvršila kontrola teže kruha. V treh poslovalnicah je bila teža kruha povprečno nad en kilogram, v poslovalnici štev. 3 pa je bila povprečna teža izpod 1 kg. Od trideset komadov pretehtanega kruha je imela samo ena štruca 1,01 kg, vse ostale pa manj. Najnižja teža 0,96 kg.

V skladišču trgovskega podjetja »Emona« smo ugotovili neredno poslovanje, vsled česar so nastali manjki in viški. Javili smo podjetju, da skladiščnika za ugotovljene manjke obremenijo.

V kmetijski zadrugi Lavrica smo izvršili pregled poslovalnice, kjer pa niso bile ugotovljene nepravilnosti in se dejansko stanje zaloge ujema s knjižnim stanjem.

Prav tako je v pregledu poslovanja trg. podjetja »Usnje«. Do sedaj so bile izvršene inventure v skladiščih s čevlji in v poslovalnicah »Koža« in »Elita«. V poslovalnici »Koža« smo ugotovili samovoljno znižanje cen, za kar trpi podjetje okoli 8000 dinarjev škode. Pri zadnji inventuri je ista poslovalnica nepravilno popisala zaloge za nad 96.000 dinarjev preveč, kar se je z našo kontrolo popravilo. Pregled bo končan v treh dneh.

Pri gostinskem obratu »Pri grozdu« je kontrola ugotovila okoli 50.000 din manjka in neredno, nedokumentirano poslovanje. Zadevo smo predali Javnemu tožilstvu, upravi podjetja pa predlog za suspenz poslovodkinje.

Problem, predvsem za kontrolo, pa so v gostinstvu socialistični zakupniki. Pregledali smo 9 socialističnih zakupov. Zakupniki imajo honorarne knjigovodje, ki knjižijo, kar jim lastnik zakupnega obrata predloži in to na gotova razdobja vsake 3 dni ali celo na 14 dni. Prepričani smo, da zakupnik ne predloži vseh dokumentov o nabavi materiala. Mnenja smo, da bi bilo treba spremeniti način poslovanja, tako da bi zakupnik v overovljene knjige dnevno knjižil promet, s čemer bi bila vsak moment omogočena kontrola.

Poleg omenjenih pregledov smo vršili tudi manjše preglede.

Pri trg. podjetju »Kurivo« pregled kalkulacije drv in premoga, z ozirom na zvišanje cen. Kalkulacija je utemeljena.

Preganjanje šušmarstva — sodniku za prekrške smo predali tri primere.

Nedovoljena trgovina — 1 primer — predan v postopek.

Obratovalni čas v obrtnih obratih — sodniku za prekrške smo predali 6 primerov.

V času znižanja cene enotni moki smo preverili v 20 obratih pravilnost popisa zalog itd.

Pregled na področju obrti vrši samo en organ, kar je vsekakor premalo.

DELO IN PROBLEMI UPRAVNO-PRAVNEGA ODSEKA

1. Pravna služba

Sredi leta 1952 je bila izvedena reorganizacija upravne službe tudi v Tajništvu za gospodarstvo MLO, kjer je za vse pravne službe končno ostal le en pravnik. Od julija do novembra 1952 je to delo pripadalo temu pravniku, ki ga zaradi velikanske obsežnosti sploh ni mogel izvršiti. Novembra meseca lanskega leta je bil za pravne posle dodeljen Tajništvu še en pravnik, kateri je prevzel del poslov, in sicer pravne zadeve iz področja gostinstva, trgovine ter reševanje finančnih prekrškov. Izkazalo

pa se je, da tudi dva pravnik ne zmoreta vseh poslov, ki so jima bili v vedno večjem številu dodeljeni v rešitev. Že večkrat je bilo predlagano, da se v tem sektorju nastavi še en pravnik, vendar do realizacije tega predloga do danes ni prišlo, zato se tudi v tem pogledu ni moglo ničesar zboljšati. Posli se morajo zato reševati po načelu bolj ali manj neodložljivega dela, s tem, da se rešujejo vedno samo nujne zadeve, medtem ko za ostale posle ni časa. Obremenitev pravniške službe v Tajništvu za gospodarstvo je stalno tako velika, saj zahteva redno vsak dan dela po 12 do 16 ur. Navedena situacija je tudi povzročila, da je navedeni zbolel.

V ilustracijo navajamo delokrog, katerega vrši po sedanji razdelitvi dr. Grošelj.

Priprava, formulacija in dokončna stilizacija osnutkov, odlokov, odredb za MLO, odločb za zbor proizvajalcev in predlogov za Svet za gospodarstvo. Vse to se nanaša v prvi vrsti na področje ustanavljanja, reorganizacije, združitve, razdružitve in prenehanja državnih gospodarskih podjetij, industrij, obrtnega značaja. V tej smeri spadajo v ta delokrog tudi spisi o prenosu pravic upravljanja z zemljišči in poslopji gospodarskih organizacij, kakor tudi vsi posli po Temeljni uredbi o ustanovah s samostojnim finansiranjem. Pripravljanje dogovorov in pogodb med MLO in sopogodbeniki, zastopanje MLO pred arbitražo in rednim sodiščem v zadevah, ki po svojem značaju spadajo v Tajništvo za gospodarstvo. Sodelovanje na raznih konferencah, anketah in posvetovanjih po Centrali narodne banke LRS, Drž. sekretariatu za gospodarstvo in Drž. sekretariatu za zakonodajo LRS. Vodstvo študija gospodarsko finančnih predpisov in službenih okrožnic Narodne banke FLRJ za potrebe delovnega kolektiva Tajništva za gospodarstvo MLO. Pravna pomoč referentom Tajništva za gospodarstvo, kakor tudi Svetu za komunalne zadeve LRS, Svetu za prosveto in kulturo, Svetu za zdravstvo in soc. politiko pri gospodarsko finančnih vprašanjih ter pripravi spisov, ki posegajo v delokrog Sveta za gospodarstvo MLO.

Največjo obremenitev pa predstavlja promet s strankami. Gre tu za stranke iz državnega, združnega in privatnega sektorja. V tem pogledu je povsem izključeno, da bi zaradi stalnega prometa strank bilo mogoče karkoli sistematično delati v uradu, reševati spise in se poglobiti v službene naloge. Od zgodnje jutranje ure do 14. ure se mora neprestano razpravljati s predstavniki najrazličnejših uradov, podjetij, bank, zadrug in drugo, tako da je nemogoče med uradnimi urami vršiti sploh še kateri drugi lasten posel, n. pr. reševanje spisov in slično. Torej ne preostane drugega, kakor da se v najnujnejših primerih mora odstraniti iz pisarne, t. j. enostavno skriti pred strankami. V teh pogojih torej sploh ni mogoče misliti, da bi bilo mogoče v pisarni n. pr. študirati gospodarske predpise. To delo zahteva dnevno vsaj 3 do 4 ure in se mora vršiti doma, še poleg tistega časa, ki ga porabi za reševanje spisov v popoldanskih urah.

Drugi posli: Ker Tajništvo za gospodarstvo zaradi močne redukcije uslužbencev določenih resorov, sploh ni imelo zasedenih resorov, so bile imenovanemu poverjene tudi zahteve, ki niso v nikaki zvezi s pravno službo. Sem spadajo vsi korespondenčni posli, nanašajoči se na evidenco, devizne račune, ki jih ima MLO pri Centralni NB FLRJ v Ljubljani. Po sklepu Sveta za gospodarstvo MLO se vrši tako imenovana računska služba za MLO v podjetju Ljubljana-export, ki je bilo dolžno predlagati Svetu za gospodarstvo MLO občasna poročila o stanju evid. deviznih računov, kakor tudi o stanju učinkovitih deviznih sredstev.

Gotovinski plan z obvezno udeležbo na seji Koordinacijske komisije. Vprašanje finančnih obveznosti bivše Mestne občine ljubljanske, izvirajočih predvsem iz obligacijskih posojil l. 1927—1938. Konkretna vprašanja kreditiranja drž. gospodarskih podjetij pri NB FLRJ. Intervencije v zvezi z najetjem obratnih sredstev gospodarskih organizacij v banki. Postopek v zvezi z izdajo odločb o razpisu volitev v delavske svete novih gospodarskih organizacij. Predlogi za sestavo posvetovalnih odborov pri podjetjih Narodne banke FLRJ. Sodelovanje v drž. komisiji za oceno osnovnih sredstev v drž. gospodarskih podjetjih. Organizacija drž. komisij za izvedbo uredbe o zaključnih računih za l. 1952. Organizacija sestave in dela komisije za strokovne izpite kvalificiranih in visokokvalificiranih delavcev. Sodelovanje pri organizaciji investicijske uprave pri MLO Ljubljana. Sestava načrta navodil za pobiranje mestnih taks in pristojbin. Sodelovanje pri sestavi statuta Mestne hranilnice Ljubljana.

Razumljivo je, da pri takšni preobremenjenosti ni mogoče govoriti o kakršnem koli sistematičnem delu in poglobljenem znanstvenem delu. Ni mogoča nikaka ustrezajoča priprava za reševanje tudi najbolj perečih delikatnih in pomembnih nalog.

Planinšek Gvidon: Imenovani vrši navedene posle: Posle. v zvezi z ureditvijo delov osnovnih sredstev državnih gospodarskih podjetij, glasom veljavnih določil in navodil višjih organov. To delo je bilo dodeljeno v zvezi s predstoječo revalorizacijo osnovnih sredstev. Pripravljalne posle v zvezi z obravnavanjem odškodninskih zahtevkov privatnikov, iz naslova v l. 1948 in kasneje začasno zaseženega privatnega trg. in gostinskega sektorja. — Posli so zamudni spričo pomanjkljivosti podatkov rajonskih gostinskih uprav v likvidaciji, zlasti pa še zahtevki v zvezi s prevzemom inventarja po VTP. Nekatere zadeve s tem v zvezi pa so vezane na poprejšnjo ureditev obsega nacionalizacije (druge iz leta 1948), drugod pa tečejo tožbe pred sodiščem. Pripomniti je, da so primeri, ko mora ljudski odbor odn. državno gospodarsko podjetje plačevati milijonske zneske (zadeva bratov Pečenko) iz naslova pred drugo nacionalizacijo sklenjenih pogodb o oddaji blaga in inventarja, t. j. v l. 1945—1947), medtem ko bi tako premoženje v l. 1948 sicer padlo pod udarec druge nacionalizacije.

Pripravljalni posli v zvezi z rednimi in izrednimi odpisi in prenos delov osnovnih sredstev državnih gospodarskih podjetij ter odpisi neizterljivih terjatev.

Za pravilno reševanje teh poslov bi bilo potrebno postaviti komisijo, ki pa sedaj ne obstoja. Niso bili še reševani številni primeri zahtevkov tistih bivših samostojnih mesarjev, katerih lokale z inventarjem je prevzela Mestna klavnica, ker takih zahtevkov doslej isti, ki so bili delno z Mestno klavnico v službenem razmerju, deloma so prevzeli posle po pogodbi, niso stavili. Z reorganizacijo Mestne klavnice pa bodo verjetno v nekaterih primerih postali ti zahtevki aktualni.

Pripravljalni posli v zvezi s področjem trgovine (izdaja dovoljenj), socialistični zakupi, odpiranje in zapiranje obratov, priprava pogodb. Problem trg. zastopstev po čl. 32 Uredbe o ustanavljanju in delu trg. podjetij. Prošnje za trg. zastopstva, ki se v zadnjem času množe ter se kaže težnja, da se vršijo posli zastopstev v privatnih stanovanjih, deloma pa se posli zastopstva vršijo tudi brez tzv. odobrenja.

Posli v zvezi z gostinstvom: pripravljalni posli za izdajo dovoljenj, za priprave pogodb soc. sektorja — zakupu. Sanitarni inspektor je odpovedal sodelovanje v komisiji za pregled gostinskih obratov. Vse posle v zvezi s finančnimi prekrški — zasliševanje, poročanje in koncipiranje odločb, izdanih v upravno-kazenskem postopku.

Razumljivo je, da spričo zgoraj navedenih poslov, ki jih vrši pravna služba, ne more biti govora o pravilnem funkcioniranju te službe. Takšen način dela je pomanjkljiv in bi bilo treba v interesu boljšega reševanja pravno službo Tajništva za gospodarstvo MLO pravilno porazdeliti. Opažiti je, da je v delu pravnikov Tajništva za gospodarstvo toliko finančnih operacij in strokovnih posegov v finančno pravna vprašanja, da bi bilo umestno v shemi postaviti posebno delovno mesto pravnika za finančno službo. Gre tu za boljšo in pravilnejšo povezavo MLO in NB FLRJ in doslednejšo evidenco raznih predpisov, zadevajočih finančne transakcije. Dejstvo je, da znaša število zakonov, uredb in drugih predpisov nad 6000 in da je to res upoštevanja vredna množina, ki zahteva odgovornost v sami razdelitvi materije, posebno vestnost in preciznost. K temu bi bilo treba voditi tudi indeks vseh važnejših razprav in člankov ter v strokovnih finančno pravnih revijah zasledovati ugotovitve delovnih kolektivov. Opozoriti je, da se delokrog MLO zaradi decentralizacije stalno veča in se s tem večajo tudi posli pravne službe Sveta za gospodarstvo.

Problemi o delu referata obrti

V tekočem letu je bilo vloženo 1008 vlog strank po vprašanju obrti. Poleg tega je bilo izdanih še večje število odločb po uradni dolžnosti, n. pr. za vključevanje vajencev, za proste obrti itd.

Zaostritev poslovanja v skladu z določili o pravnem postopku zahteva med drugim tudi običajno zaslišanje strank pred izdajo odločb,

ker bi sicer, v kolikor bi se to ne izvršilo, samo zaradi tega drugostopni organ v pritožbenem postopku našo odločbo razveljavil. V zvezi s tem je zaostreno poslovanje po predpisih o gradbeni inšpekciji, zaščiti dela, ter sanitarno-higienski predpisi. Tako bi se pred vsako izdajo obrtnega dovoljenja privatnemu obrtniku ali dovolila za delo drž. podjetju ali pred odobritvijo preselitve obrtnega obrata moralo komisijsko na licu mesta ugotoviti primernost prostorov ter njih ureditev v skladu z gornjimi predpisi. Tak komisijski ogled bi se včasih v posameznem primeru moral izvršiti tudi večkrat. Ob opuščanju takega komisijskega poslovanja pa nastajajo razni spori, n. pr. vsled motenja okolice, dalje vsled pomanjkljivosti zaradi neupoštevanja higienskih predpisov i. dr. Toda ob doslednem izvajanju tega bi bilo mesečno 50 do 60 komisijskih pregledov. Poraba časa povprečno 1 do 5 ur od vsakega ogleda komisije, poleg drugega pa še za vsak primer izdelava zapisnika. Za vsak komisijski ogled pa plača stranka takso 500 din.

Nujno bi bilo določiti oziroma urediti ekspeditivnejši način sodelovanja s Svetom za gospodarstvo MLO. Določiti bi bilo točneje, katere vloge bi morale čakati na individualno obravnavo in rešitev seja Sveta za gospodarstvo, katere vloge bi pa ne bilo potrebno pustiti čakati na sejo, ter bi se pri njih ravnali samo po splošnih napotilih Sveta. Upošteva, da za vse primere poda svoje mnenje že Mestna obrtna zbornica, ki obravnava zadeve preko svojih strokovnih svetov, Upravnega odbora, naj bi prišle na sejo Sveta za gospodarstvo samo vloge za obrtna dovoljenja za problematičnejše obrti, dalje razni sporni primeri (n. pr. kjer se predvideva drugačna rešitev, kot je predlog Mestne obrtne zbornice) in pa pritožbe, preden se jih odpošlje v reševanje drugi instanci.

Tako manj obsežno gradivo sektorja obrti pa bi moral Svet za gospodarstvo pogosteje obravnavati, ker je tudi za stranke izredno nevšečno čakati tudi po več mesecev za rešitev vloge.

Izredno veliko in obsežno je delo z vzdrževanjem obrtnega registra. Le-ta se vodi v knjigah zaporedno in v kartoteki po abecedi in strokah. Ne glede na registracijo v registru drž. gospodarskih podjetij bi morala dobiti vsa obrtna podjetja in obrtni obrati drugih podjetij dovolilo za delo v smislu Zakona o obrtništvu in biti na osnovi tega vpisana v obrtni register. To se bo moralo nujno izvršiti po navodilih državnega sekretariata za gospodarstvo LRS za vsa državna, zadružna in podjetja družbenih organizacij. V Ljubljani je preko 200 obratov. Za vsak primer se plača taksa po 4000 din in 100% mestna taksa. Do 1. 1946 je obrtni register zajemal tudi vsa privatna trgovska podjetja, družbe in razne svobodne poklice. Upošteva, da in še vse bivše obrtnike je zelo mnogo dela z izdajanjem raznih izpisov in potrdil o vpisu v register (tudi za preko 30 let nazaj), ki jih potrebujejo osebe za ureditev služb, službenega razmerja, pokojnine in dalje sodišča, tožilstva in dr.

Problematično je vprašanje uspešnejše povezave z gospodarsko inšpekcijo, kjer dela sicer 1 tovariš na področju obrti, a je mnogo angažiran na drugih kampanjskih poslih gospodarske inšpekcije. Nujno je vprašanje preverb in poizvedb na terenu zaradi pravilnega reševanja vlog. Sedaj smo uvedli tudi prakso, da dobi Gospodarska inšpekcija v vednost kopijo vsake odločbe o začasni ustavitvi ali odjavi obrti za stalno. To v svrhu občasne kontrole, če obrtnik vseeno ne dela ali če v njegovi bivši delavnici ne dela šušmar.

Postavlja se vprašanje obravnave drž. podjetij. Tu ne gre za kako obremenjevanje podjetij, nego za najnujnejši stik. Tudi podjetja sama prihajajo z najrazličnejšimi problemi, ni pa na MLO človeka, ki bi se konkretnije bavil s temi zadevami. Tudi ustanavljanje novih podjetij soc. sektorja je dokaj v zastoju. To pa tudi zato, ker ni nikogar, ki bi se vsaj malo konkretnije bavil s tem vprašanjem. Za ustanovitev podjetja je veliko konkretnega in tudi operativnega dela (osnovna sredstva, stroji, inventar, orodje, oprema, delavnice, prostori itd.) poleg urejevanja ekonomsko finančnih poslov in samega pravno administrativnega dela. Vrsta podjetij se je ustanavljala zato izredno dolgo časa, n. pr. državni obrtni mojster Sever Živka.

Državni obrtni mojstri so nerešeni problem. Z ozirom na nove odnose v upravljanju državnih podjetij, položaj državnega obrtnega mojstra ni vsklajen. Le-ta je še vedno edini, neposredno odgovoren v podjetju, saj se po njem celo imenuje firma. V pogodbi ima določeno stopnjo participacije na dobičku, kar torej ni vsklajeno z delitvijo presežka fonda plač v državnih podjetjih. Svet za gospodarstvo MLO in komisija za obrt pri MLO je preko enega leta pripravljala tako imenovano spremembo pogodb. Preko enega leta poslujejo trije državni obrtni mojstri brez sklenjenih pogodb, ki vsled neurejenih odnosov pogodb nočejo podpisati.

Vprašanje zadovoljevanja potreb potrošnikov, čimvečje pestrosti obrtnih uslug in čim večjega asortimenta obrtnih proizvodov, enako kot vprašanje obrtniških cen, je predvsem vprašanje konkurence, t. j. dovoljenega števila obrtnih obratov. Če ni več proizvajalcev istega artikla, ni borbe za kvaliteto in ni zbijanja cen. Še vedno se premalo izdajajo obrtna dovolila. Predvsem n. pr. tudi za obrti gradbenih strok. Ščitenje monopola nekaterih državnih podjetij ni v korist potrošnikov. Špekulacija in prekomerni zaslužki privatnih obrtnikov je pogojena ravno v tem, ker je premalo obrtnih obratov; tudi razvito šušmarstvo ima korenine v premalo razviti mreži obrti in zato visokih cen.

Nikakor še ni sistematičnega zatiranja šušmarstva. Organi Oddelka za notranje zadeve zahtevajo že podrobno razčiščene prijave, česar pa gospodarska inšpekcija ali pa referat za obrt vsled premajhne personalne zasedbe, poleg drugih poslov ne moreta vršiti.

Obrtniki sami pa ne prijavljajo šušmarje, ker jih sami angažirajo, da delajo zanje.

Vključevanje vajencev v obrtništvo napreduje, kar je posredna posledica izdaje odločb za obvezno vključevanje vajencev, četudi se le-te kot administrativni ukrep niso obnesle. Ravno obrtniki, ki so prejeli odločbe, niso sprejeli dosti vajencev; to so večina težaške stroke, v katere se mladina ne zaposluje rada. Zato se je $\frac{3}{4}$ obrtnikov pritožilo zoper naše odločbe. Tozadevno je tudi sklad, na katerem se zbirajo vplačila obrtnikov za manjkajoče vajence, minimalen. Vodenje evidence nad izdanimi odločbami in plačevanjem pa povzroča mnogo dela. Sploh se pa vprašanju naraščaja v gospodarstvu posveča pri MLO premalo konkretnega dela. Niti ni enotne evidence o tem. Deloma obravnavajo vprašanje naraščaja (vajencev, polkvalificiranih in kvalificiranih delavcev) zbornice, deloma referat za obrt, deloma pa tajnik izpitne komisije za kvalificirane delavce v industriji. Ker prehaja na MLO od Državnega sekretariata za gospodarstvo LRS naloga za izdajanje odločb o izrednem priznanju kvalifikacij obrtnih in industrijskih delavcev ter obrtnih mojstrov (če kandidat ne izpolnjuje vseh rednih pogojev), česar je izredno veliko, veliko različnih primerov, bi moral z ozirom na vse to biti pri MLO organ, ki bi reševal zadeve naraščaja v gospodarstvu v celoti. Ta uslužbenec bi ne bil v novo obremenitev proračuna MLO, ker bi se dohodki zanj krili iz plačanih taks za reševanje tozadevnih vlog.

Stanje registriranih podjetji, ustanov ter prodajaln in poslovalnic (vštevši tudi trgovska predstavništva ter zastopstva) v predpisanih registrih se slabo ujema z dejanskim stanjem, t. j. stanjem obratujočih podjetij, ustanov in prodajaln.

Vsi vpisi v registre se vršijo na podlagi predloženih prijav (priglasitev) podjetij in ustanov, zato so podatki iz registrov vselej le prikaz discipline podjetij in ustanov ter točnega izpolnjevanja predpisov o registraciji. Z ozirom na to je potrebno tesnejše sodelovanje z gospodarsko inšpekcijo, ki naj bi ugotavljala na terenu, ali so registrirane vse poslovalnice podjetja itd. Pregled podjetij po strokah (poslovnih predmetih) bi bil mogoč le na podlagi kartoteke, ki zaenkrat še ne obstoja, potreba po njej pa je vsak dan večja.

Pregledati in dokončno urediti je potrebno za rajonske registre državnih gospodarskih podjetij in arhive teh registrov, ker je bilo vodenje le-teh na rajonih precej pomanjkljivo urejeno.

Trgovskih predstavništev je registriranih prav majhno število, vsa ostala poslujejo brez izvršene registracije.

Novo ustanovljena trgovska podjetja sploh ne prijavljajo poslovalnic za vpis v register oziroma ne zaprosijo za dovoljenje, ker se verjetno izogibajo plačilu takse (n. pr. »Mleko«, trg. podjetje s kmetijskimi pridelki itd.).

Pri cenitvah se ugotavlja, da so cenitve raznih sodnih izvedencev pri cenitvah kupo-prodaj pri privatnem sektorju zelo različne in dostikrat prenizke ter je s tem Uprava za dohodke oškodovana na taksah. Zato se predlaga, da se vse take cenitve preveri po uradnem cenilcu oziroma na predlog Uprave za dohodke ponovno ceni (primer cenitve nepremičnine, last Gričar Dragice, ocenjene po stavbeniku in sodnem izvedencu na 194.000 din, medtem ko je uradna cenitev za hišo in zemljišče ocenjena na 341.518 din). Torej je samo pri tej cenitvi Uprava za dohodke oškodovana za najmanj 20.000 din.

Iz opisanega je razvidno, da obstojajo v upravno-pravnem odseku gotove pomanjkljivosti, katere imajo prav gotovo določene posledice v gospodarstvu MLO, posebno še zaradi objektivnih težav, ki jih ima v sedanjih pogojih pravna služba. Delo odseka, predvsem v obrtnem referatu, se je vršilo več ali manj le tehnično, ni pa se pri tem zasledovala oziroma vodila določena perspektivna politika obrtništva na področju MLO. Ista pomanjkljivost je sicer tudi v delu ostalih referatov. Sistematično delo je oviralo v precejšnji meri, kar posebno velja za pravno službo, preobremenjenost posameznih referentov, ki tudi zaradi nezadostne personalne zasedbe niso bili v stanju poglobljati se v določeno problematiko svojega področja. Poleg tega se je tudi že uveljavilo pravilo, da morajo posamezni referenti sami opravljati strojepisna dela, kar je v principu nepravilno in gre zopet le na škodo kvalitete in ekspeditivnosti dela.

Navedeno poročilo vsaj v grobem daje določeno sliko o sedanji neustrezni organizaciji tega sektorja, v katerem ni bilo pravilne razdelitve dela po posameznih referatih, vsled česar ni bilo mogoče posamezne referente postaviti pred določeno odgovornost. Za navedeno situacijo pa je razumljivo tudi iskati vzroka v nezadostni personalni zasedbi.

Zato predlagam sledeče:

1. Izvesti organizacijo odseka ter opredeliti delo posameznih referentov.
2. Razmejiti posle pravne narave ter izločiti iz pravne službe posle, ki ne spadajo v okvir Tajništva za gospodarstvo.
3. Potrebna je nastavitev enega pravnega referenta za finančno-pravne posle ter ene strojepisne, predvsem za strojepisne posle pravne službe.
4. Vzpostaviti referenta, ki se bo izključno bavil s problematiko strokovnega naraščaja v gospodarstvu.

UPRAVA ZA DOHODKE

Uprava za dohodke MLO Ljubljana je razdeljena v štiri glavne referate in to:

1. odmera dohodkov od prebivalstva,
2. knjigovodstvo dohodkov,
3. revizija in kontrola dohodkov,
4. izterjava in eksekucija davkov vseh oblik.

Ad 1. Odmera davkov prebivalstva

Zaradi lažjega in preglednejšega razumevanja nalog tega referata je potrebno prikazati število davčnih zavezancev, katere obravnava ta referat:

1. kmetov	1.325
2. zadrug	91
3. obrtnikov	1.721
4. ostali	9.752
5. zelenjadarji	178
6. verske ustanove	39
7. pravne osebe	28
8. svobodni poklici	452

Skupaj . . . 13.586 davčnih zavez.

Poleg teh zavezancev je v tem referatu vključena odmera davka na dediščine in darila, kupo-prodajne pogodbe, takse vseh vrst ter enkratne obdavčitve, katerih je dnevno od 20 do 50 primerov.

Takega števila davčnih zavezancev ter še ostalo delo ni mogoče obvladati kljub podaljševanju delovnega časa v popoldanskih urah 2—4 krat tedensko z 12 uslužbenci, po potrebi, da ne bi šlo na škodo kvalitete in odgovornosti do dela. Kljub zgoraj navedenim težkočam pa še vedno primanjkuje časa za naložitev prepotrebne katastra za vse oblike, tako da se moramo vsled pomanjkljive evidence čestokrat zadovoljiti s podatki zavezancev samih, ker gre samo na škodo mestnim proračunskim dohodkom.

Pomanjkljiva je, odnosno sploh ni kontrole na samem terenu pri davčnih zavezancih, kar velja zlasti za začasne ali trajne prestanke dela v obrtnih obratih ter za šušmarje, pri čemer so izgubljeni težki sto in sto tisoči za mestni proračun.

Istotako je s povezavo z občinskimi ljudskimi odbori — odseki za dohodke Polje in Šentvid, katerima je uprava za dohodke MLO dolžna dajati pomoč, instrukcije in kontrolo, kar danes ne obstoja.

Pripominjamo na protizakonitost dela tega referata v tem, ker zaradi preobilice drugih važnejših poslov ne uspe na vse prošnje in pritožbe v zakonitem roku 15 dni odgovarjati pismeno in izdajati odločbe,

ki jih državljani vlagajo na Upravo za dohodke. Običajno dobijo državljani odgovore v času 1. do 2. mesecev.

Vsled tega je potrebno, da se ta referat številčno ojači z novimi uslužbenci.

Ad 2. Knjigovodstvo dohodkov

Isti problemi se pojavljajo v tem referatu, za katerega je danes odobreno in zasедeno 12 delovnih mest. Tudi v tem referatu bi morale biti več uslužbencev, ker mora biti knjigovodstvo zaradi ostalih referatov, ki črpajo gotove podatke, dnevno na tekočem. Pomagamo si s tem, da podaljšujemo delovni čas, isto kakor v referatu za odmero dohodnine, kar pa škoduje kvaliteti (predvsem natančnosti) dela, kar je za ta referat posebno važno. Poleg tega bo z uredbo mestnih taks in davščin ta referat še povečal obseg svojega dela. Temu referatu pomagajo tudi uslužbenci iz referata za izterjavo in eksekucijo, kar pa gre na račun oziroma škodo sami izterjavi dohodkov, ki ne pritekajo pravočasno v mestni proračun.

Ad 3. Revizija in kontrola dohodkov

Naloga revizije dohodkov in kontrole istih je najvažnejša v Upravi za dohodke. Vodi kontrolo nad pravilnim obračunavanjem in plačevanjem (ob pravem času) naslednjih oblik akontacij in davkov: prometni davek, prispevek za socialno zavarovanje, družbeni prispevek, davek od presežka plač ter druge obveznosti do proračuna.

Do reorganizacije državne uprave so te naloge izvrševale Glavne direkcije za republiška in zvezna podjetja, MLO pa za vsa mestna podjetja in RLO za vsa rajonska podjetja. Poleg teh pa je finančni nadzor vodilo še bivše Ministrstvo za finance LRS.

Z reorganizacijo državne uprave pa je vse to delo prešlo v izključno nalogo Uprave za dohodke MLO, kar je seveda Upravo prekomerno obremenilo. V revizijski službi pa se je z reorganizacijo MLO število revizorjev zmanjšalo, namesto povečalo.

Referat za revizijo in kontrolo dohodkov mora na teritoriju MLO danes izvrševati kontrolo nad sledečim številom gospodarskih podjetij vseh sektorjev lastništva:

1. državna gospodarska podjetja in podjetja družbenih organizacij	496
2. zadrage in druga podjetja	53
3. kmetijske zadrage	14
4. socialistični zakupniki gostinstva	52
5. socialistični zakupniki trgovine s sadjem in zelenjavo	10
6. privatni obrtniki »knjigaši«	590
	1215

Z dosedanjim kadrom 9 revizorjev pa je nemogoče obvladati 1215 gospodarskih podjetij po zgoraj navedenih vprašanjih.

Pripominjamo, da je bila s strani Gospodarskega sveta MLO formirana komisija, katero je vodil ljudski odbornik tovariš Pretnar, ki je imela nalogo, da pregleda celotno delo in poslovanje Uprave za dohodke MLO. Do danes je pregledala ta komisija samo referat za revizijo in kontrolo ter dala poročilo in predloge Svetu za gospodarstvo MLO. Poročila Uprava za dohodke ne poseduje, niti ni prišlo meni v roke.

Zaželeno bi bilo s strani Uprave za dohodke MLO, da ta komisija čimprej nadaljuje delo ter pregleda in poda svoje predloge tudi za ostale tri referate v Upravi.

Ad 4. Izterjava davkov

V glavnem je v tem referatu problem ta, da se uslužbençe zaradi premajhnega števila uslužbencev v drugih referatih, uporablja skoraj stalno za kampanjsko delo, ter se s tem zanemarja stalno in doslednejše izterjavanje vseh zaostankov na davkih in davščinah. Z odlokom zveznega Izvršnega sveta (Ur. l. št. 26/53) pa se postavlja pred Upravo za dohodke odgovornost, da se vsi zaostali neplačani davki po vseh oblikah plačujejo in izterjajo tudi z eksekucijo v določenih časovnih razdobjih.

Za uspešno izvrševanje nalog, za katere je odgovorna Uprava za dohodke, je potrebno, da se uslužbencem dajo tudi primerni delovni pogoji. V ilustracijo navajamo, da je danes v referatu za revizijo in kontrolo 8 uslužbencev v eni sobi, kjer se tudi sprejemajo stranke, vršijo telefonski pogovori, stalni službeni razgovori ter je tako vsak posamezni revizor skrajno oviran pri svojem delu. Nedvomno je, da to vpliva na produktivnost in kvaliteto dela, da ne omenjamo nemogočih pogojev študija navodil in novih zakonov oziroma uredb, odredb, pojasnil in okrožnic.

S tem sem hotel nakazati samo nekatere pereče probleme, ki jih je potrebno v najkrajšem času rešiti, če hočemo, da bo Uprava za dohodke odgovarjala za postavljene ji naloge ter zajela vse dohodke čimbolj dosledno, kar bo samo v korist mestnega proračuna.

TAJNIŠTVO ZA PROSVETO IN KULTURO

1. Za letošnji prihodnji leti je določeno, da se bo v Ljubljani gradilo več novih šolskih poslopij. Razen tega so številne šolske in druge naše zgradbe v tako slabem stanju, da bodo že letos, še več pa v naslednjih letih, potrebna večja popravila, adaptacije itd., če nočemo, da bodo popolnoma propadla. Zaradi tega bi bilo potrebno, da bi imelo tajništvo svojega uslužbenca-tehnika, ki bi vsa ta dela pripravljaj, vodil in nadziral kot strokovnjak.

2. Že vse leto je nezasedeno mesto inšpektorja za srednje šole, prav tako pa od novega leta dalje, ko smo prevzeli tudi vse srednje strokovne šole, tudi mesto inšpektorja (referenta) za te vrste šol. Zaradi tega tajništvo in Svet ne obvladata šolsko-vzgojne problematike teh

ustanov. S 1. julijem je stopil v pokoj tudi dosedanji inšpektor za osnovne šole tov. Sežun in je tako ostal za osnovne šole samo en inšpektor. Reflektantov za ta mesta med prosvetnimi delavci tako rekoč ni.

3. Velika ovira za redno in točno poslovanje je tudi to, da še ni urejeno vprašanje pisarniških moči. Brezpogojno se bo moralo dobiti v pisarne vsaj dve res dobri in sposobni moči, od katerih bo vsaj ena temeljito obvladala slovenščino in po možnosti stenografijo, da bo lahko sodelovala pri sejah Sveta in posameznih odborov ter sestavljala zapisnike. Sedaj morajo še velik del važnejših stvari pisati in pretipkavati inšpektorji ali referenti sami, s tem pa trpi njihovo pravo delo in ne morejo vršiti v redu svojih dolžnosti ali pa jih izvršujejo velik del izven rednega delovnega časa.

TAJNIŠTVO ZA ZDRAVSTVO IN SOCIALNO POLITIKO

Tajništvo za zdravstvo in socialno politiko MLO, ki združuje dva sektorja dela — zdravstvo in socialno varstvo — navaja kot problem svojega aparata in prepreke, ki so v tekočem letu ovirale normalno delo, le svoj drugi sektor — socialno varstvo. Za zdravstvo namreč nima aparata in opravlja ta sektor dela v povezavi s Svetom za zdravstvo in socialno politiko MLO ter aparatom podrejenih samostojnih zdravstvenih ustanov načelnik tajništva, pomaga pa mu pravni referent in en administrativni uslužbenec.

Posli referatov so v tajništvu organizacijsko vključeni v posamezne odseke, izven odseka je le sistemizirani pravni referat in nesistemizirani računsko nadzorni referat.

Pravni referat: opravlja pravne posle iz sektorja dela socialnega varstva in zdravstva in je polno zaposlen, oviran pa je predvsem s posli mestne arbitraže za odločanje o odpovedih. Ti organizacijsko spadajo v področje tajništva za zdravstvo in soc. politiko in je tako zaradi stalnega dotoka in važnosti teh zadev zaposlovanje pravnega referenta v tej zadevi še nujno. Kljub omenjenemu delu in ob sedANJI zasedbi delovnih mest v referatih tajništva se pa posli tajništva uspešno odvijajo in sedanje mesto pravnega referenta trenutno zadošča. — To tudi zato, ker so posli mestne arbitraže le prehodnega značaja in je, v kolikor še ni priporočati njene odprave, vsaj pričakovati zmanjšanje teh poslov; dalje so ostali referati (predvsem v skrbništvu) zasedeni s praktiki, ki kljub temu opravljajo tekoče posle pravne veljave. Zato ob smotrni razdelitvi dela in pomoči pravnega referenta njegov čas in pomoč v okviru pravne službe tajništva zadošča.

Inšpekcija dela: Kljub znatnemu prizadevanju ne obvlada svojih nalog tako, kot to zahteva današnja ekonomska in politična stvarnost. Enkratni pregled podjetij na leto, ki je po zakonu predpisan, je nemogoč, saj je podjetij 2500 in so mnoga, ki že več let niso bila

pregledana. Poleg omenjenega velikega števila podjetij je razlog za to pomanjkanje strokovnjakov (sanitarnih tehnikov in inženirjev), ki jih inšpekcija dela v svojem aparatu nima in jih le začasno in priložnostno pritegne; je pa nujno misliti na nastavitev takih dveh strokovnjakov v sklopu inšpekcije, priporočiti pa — če naj bo delo uspešno — tudi svojega pravnika.

Inšpekcija dela se zaveda, da sami pregledi, čeprav s polno strokovno zasedbo inšpekcije, ne zadoščajo. Naloge inšpekcije presegajo okvir same varnostno-tehnične in higienske zaščite dela ter zaščite delovnih odnosov. Inšpekcija dela bi izpolnila nalogo šele tedaj, če bi ji uspelo s propagando in v tesnem sodelovanju z Zavodom za socialno zavarovanje, Higieniskim zavodom in predvsem s sindikati prepričati delavske svete podjetij, da bi sami ukrepali in prevzgajali kolektiv in s temboljšali delovne pogoje. Široka vzgojna propaganda inšpekcije dela kot nujna priprava tega idealnega načrta pa v sedanjih ozkih personalnih, finančnih in splošnih okoliščinah ni možna.

Inšpekcija dela je mnenja, da so njene naloge toliko važne, pravočasna intervencija pa njena osnovna naloga, katere cilj je prištediti skupnosti milijonske vrednosti. Zato se nikakor ne strinja z večkrat izvajano »štednjo«, ker ta v celoti zavira njeno delo. Inšpekcija dela namreč ni formalnost, njen zakoniti obstoj in delo je tako dalekosežno, da ga ni mogoče meriti z ozkega vidika enega proračunskega leta, ker ne obstoji v predlagani kazni po ugotovljeni nesreči, ampak v naprejšnjem preprečevanju istih. Pomen in naloge ID so tolikšne, da se v zveznem merilu celo stavlja zahteva po povečanju njene samostojnosti in se predlaga njena neposredna podreditev ljudskemu odboru in ne njegovemu aparatu.

Sodelovanje ID in sanitarne inšpekcije z MLO in predvsem s komunalno bi moralo biti ožje. ID bi morala sodelovati načrtno pri raznih komunalnih adaptacijah in novogradnjah, ne pa da je postavljena pred gotova dejstva. Prav tako bi moral MLO z vso svojo veljavo pripomoči ID do izvršnosti njenih odločb, ker je sedanje čakanje izvršnosti preko sodnika za prekrške večkrat predolgotrajno in neučinkovito.

Osnovna prepreka uspešnega dela mestne ID je nezadostna kadrovska, predvsem strokovna zasedba. Kljub ozkim finančnim možnostim in še bolj nesrečnim slabim plačilnim pogojem, ki jih je deležen mestni inšpektor dela, in ki niso priporočljiva eventualnemu zadevnemu konkursu, pa bi bilo koristno misliti na ta dva bistvena problema inšpekcije dela.

Odsek za skrbništvo: je bil letos v svojem pestrem in vsestranskem socialnem prizadevanju (čisto skrbništvo nad sirotami, preklicanimi, zaščita njih imovine, nezakonska rojstva, posvojitve, razveze zakonov, dodeljevanje otrok, začasna skrbništva, vzgojno zanemarjena in moralno ogrožena mladina, socialno in zdravstveno ogrožena

mladina, splošna evidenca, domovi, vrtci in jasli, kolonije, vključevanje otrok v delo, delo in povezava z množičnimi organizacijami in terenskimi sveti, premoženjske zadeve otrok z živimi roditelji, splošna organizacija) znatno oviran v svojem obširnem in odgovornem poslu zaradi zaprek, ki so: prevzem kolonij, pomanjkljiva zasedba in nemogoči prostori, kar vse je imelo za posledico, da se vsled omenjenih nalog ni mogel opraviti.

Koncem aprila letos je tajništvo za zdravstvo in socialno politiko oziroma odsek za skrbništvo na hitro in nepričakovano prevzel od »prosvete« kolonije, z obveznostjo, koncem maja že odposlati prve otroke. Z referatom je prevzel finančna sredstva, ne pa referenta, tako da je težko priborjeni in sistemizirani četrti referent (za vzgojno zanemarjeno mladino, vključevanje, domove in prepotrebno evidenco) prevzel ta posel, ki ga izključno in v škodo dela v odseku opravlja še danes. Referat kolonij je sprejel 1900 prijav, možnosti pa ima za 1000 otrok. Prijave, pojasnjevanje, plačevanje prispevka, določevanje krajev letovanja in vse okolnosti privedejo na odsek dnevno do 110 oseb, ki jih referent uspešno odpravi. Že samo to dejstvo zgovorno utemeljuje polno zasedbo tega referata, glede na to, da se vse to opravlja le v eni sobi skupaj z referatom o skrbništvu, preklicih, oskrbi premoženja, nezakonskimi rojstvi, ugotavljanjem očetovstva, razveze zakonov ter dodelitvami otrok, in da je ta soba prehodna za drugo sobo odseka za skrbništvo, ki drži povezavo s terenskimi obiskovalci in množičnimi organizacijami in kjer se organizira vzgojna in moralna zanemarjenost otrok — je to zadosten dokaz nemogočega in prav kritičnega stanja prostorov tega sektorja dela, ki duši delo (referenti stalno delajo popoldne, ker je dopoldne vsaka koncentracija nemogoča) in nujno narekuje ukrepe. Če dodamo k temu še dejstvo, da je prav v tej sobi edini direktni telefon tajništva, ki kliče skoraj ves oddelek, inšpekcija dela pa ga sploh izključno uporablja, je prikaz nemogočega stanja popoln.

Ti osnovni problemi so razlog, da mora odsek za skrbništvo kot nadaljnji svoj problem priznati, da ta sektor dela dokončno in z vidika političnih in vzgojnih meril ni obdelan kot skupen problem z jasnimi zaključki in predlogi, ki naj točno postavi načrt dela, pri tem delu pa tudi uspe. Priznati je treba, da je vsebina dela odseka danes — reševanje posameznih aktov, ki celote ne zajema in ne more zajeti več, kot je to primer pri mesečnih poročilih. To pa seveda ne zadošča, saj je jasno, da tako administrativno reševanje problemov in zadev skrbništva iz pisarne prav za ta delikatni in osebni sektor dela nikakor ne odgovarja. Osebni kontakt s prizadetimi je pa v sedanjih prilikah nemogoč in je le posreden in izvajajoč preko socialno zdravstvenih svetov na terenu, ki pa še daleč niso to, kar bi morali biti, opore v ljudskih odbornikih, ki se za te probleme premalo zanimajo, pa odsek in referenti ne čutijo. Tako ostane zgoraj nakazani problem, ki ga je mogoče preprečiti le s povečanjem kadra in z dodelitvijo najmanj dveh velikih prostorov.

Le s tem bo dosežen visoki moralni smisel dela skrbniškega odseka, katerega onemogočanje, ki je izključno v škodo otrok in družine, se lahko bridko maščuje. Če kje, je tu najbolj potrebna pravočasna intervencija.

Socialna pomoč: opravlja posle dodeljevanja socialnih podpor, domske zaščite starih in onemoglih in invalidskega referata.

Delo v zvezi z dodeljevanjem podpor opravljata dva uslužbenca in je — izhajajoče iz okvira proračunskih sredstev — na tekočem. Delen zaostanek je le po Svetu LRS predpisana evidenca, problem pa predvsem preveč administrativno delo in dodeljevanje podpor »iz pisarne«. Opora in pomoč terenskih svetov ni več tako zanesljiva in objektivna kot prej; borbenost terenskih aktivistov za posle socialne pomoči je namreč precej popustila. — Razlog nakazanih problemov so — potrdila, ki se kljub mnogim prizadevanjem odseka tajništva in celo Sveta MLO še zmeraj vztrajno morajo izdajati v tem popolnoma nepristojnem odseku. Ker je bil ta problem v naših izčrpnih poročilih in predlogih že dosti in izčrpno prikazan, omenjamo samo 38.000 potrdil, ki jih je letos v prvih 3 mesecih z največjim prizadevanjem uslužbencev izdal odsek v zvezi z revizijo izplačevanja otroških doklad, čeprav je to tipično delo »občega« oddelka, to je tajništva MLO.

Druga ovira so stranke in uradne ure, ki kljub določitvi in verjetno zaradi nezadostne pažnje vratarjev niso v pomoč referentom.

Da bo delo socialne pomoči uspešno, je nujno: odpraviti balast s potrdili, strogo, in to že pri vratarjih — držati se uradnih ur (po možnosti) in v zameno za terenske svete nastaviti uradnega poizvedovalca, z vsem tem pa omogočiti referentom prepotrebno povezavo s terenom.

Domska zaščita: Prav za letošnje leto je tipično, da je ne- navaden naval prosilcev za sprejem v dom onemoglih. Vzrok tega je predvsem v bližnji, težko pričakovani otvoritvi enega trakta doma onemoglih na Bokalcih, ker so se številne osebe, potrebne domske zaščite, iz bojazni pred premestitvijo v zunanje domove, v svoji socialni in bolezenski stiski rajši nekoliko potajile in potrpele doma, zdaj pa želijo biti sprejete. Dalje je vzrok velika stanovanjska stiska v mestu, v kateri staremu in bolnemu človeku doma ne morejo nuditi primerne nege. Pa tudi naraščajoča draginja sili ljudi v domove, kjer so mnogo ceneje kakor pa izven domov, deležni vse oskrbe.

V pričakovanju bližnje otvoritve doma na Bokalcih bo treba določiti v zunanjih 3 domovih 60 oskrbovancev, ki bodo glede na visoko starost in bolezen premeščeni v Ljubljano, dalje določiti, kateri oskrbovanci iz Dornave bodo premeščeni v Jelšingrad in kateri v Gornjo Radgono, in katere zunanje oskrbovance bodo morali zaradi pomanjkanja prostora ob ukinitvi Dornave prevzeti tudi pristojni okraji. Med številnimi prosilci

iz Ljubljane bo treba komisijsko in s pomočjo terenov skrbno in objektivno odbrati za sprejem socialno in zdravstveno domske zaščite najbolj potrebne.

Problem, ki se vzporedno z bližnjo otvoritvijo Bokalc vse bolj pojavlja, pa je, da bomo odslej dalje še težje pošiljali oskrbovance v zunanje domove, ki bodo postajali vse bolj prazni, kar bo tem težje, ko bodo tudi te ustanove z novim letom prešle na samostojno finansiranje.

Invalidski referat: zaradi zasedbe samo z enim referentom nemogočih prostorov, strank ter prav ogromnega posla v zvezi z izdajo 3500 invalidskih izplačilnih knjižic osebnim in družinskim invalidom v decembru in januarju ter nastavitve kartoteke ni mogel opraviti tekočih poslov in je v zaostanku. Delo je bilo otežkočeno tudi zaradi nepopolno opremljenih prijav za invalidnine (500), sodišče pa je odklonilo zasliševanje in preverjanje dokazov, kar vse je moral opraviti invalidski referent sam, dokler ni na intervencijo invalidske komisije šele pred kratkim posle prevzelo spet sodišče. Zaostanka je še 119 spisov iz leta 1952, ker še čakamo raznih potrdil.

Po ukinitvi republiške invalidske uprave je opozoriti na problem, ki se bo pojavil pri organizaciji dela na MLO glede invalidov, ki stanujejo na področju MLO Ljubljana.

Računsko nadzorni referat: Problem tega referata je v prvi vrsti njegova nesistemiziranost (kar je predmet naših ponovnih predlogov tajništvu oziroma personalni MLO); ta sektor dela bi se zaradi polne zasedbe in potrebe tega referata v tajništvu moral sistemizirati. Računska služba v zvezi z novimi investicijami, kontrolo in likvidiranjem računov vseh vrst, da bo tudi ob uspešnem delu uprava za investicije polno izpolnjevala eno delovno mesto tajništva za zdravstvo in socialno politiko.

Drugi problem so računi bolnic za bolniško oskrbne stroške za zdravljenje nepremožnih in bolnikov z akutnimi in nalezljivimi boleznimi. Prejeli smo jih 14 na skupni znesek 200.000 din in jih bo zaradi zakonite utemeljenosti treba plačati, ker bodo, izterjani preko državne arbitraže, narasli še za zamudne obresti in stroške. Proračunska sredstva so še na razpolago, trenutno še v iznosu 23 milijov din, problem pa je, kako bodo ta sredstva zadoščala v zvezi z novimi primeri ter glede na nove in spremenljive cene novega samostojnega finansiranja zdravstvenih ustanov.

Administracija: Od že večkrat omenjenih in prikazanih problemov v zvezi z nezadostno zasedbo administracije omenjamo le enega: znaten del dela administracije je strojepisje; opravljata ga obe administratorki poleg svojega dela v vložišču, ki polno zaposluje vse tri uslužbenice-administratorje. Glede na tipično upravni značaj dela tajništva za ljudsko zdravstvo in socialno politiko, katerega vsebina in težišče so zapisniki in zasliševanja, odločbe, analize in poročila pa

zmoreta to nalogo le z veliko požrtvovalnostjo in pa, ker so referenti dveh odsekov obenem tudi strojepisci.

Posle tajništva opravlja namreč 17 referentov. Že sama ta ugotovitev je dokaz za nezadostno zasedbo tajništva s strojepiskami (ki so poleg še administratorke). Problem je za silo rešen le zato, ker vsi referenti skrbništva in socialne pomoči pišejo čistopise sami, kar gre seveda v škodo uspešnejšega opravljanja njihovega rednega dela. — Tako praktično administratorki pišeta načelniku, pravnemu referentu in delovni inšpekciji, delo, ki skupaj z ostalo administracijo teče le z znatnim prizadevanjem.

Iz teh razlogov je potrebno misliti že sedaj na to, da se v doglednem času dodeli tajništvu nova strojepiska, izključno zadolžena samo s strojepisjem.

Kot skupen problem je omeniti še tehnično stran dela tajništva za zdravstvo in socialno politiko, v kolikor še ni bil omenjen v zvezi s problemi posameznih odnosov. Prostori, telefon in uradne ure so problem, ki je važen in glede na sedanje prilike — negativen činitelj dela. Priznati je umestnost premestitve tajništva iz tretjega v drugo nadstropje, omeniti pa, da je za stranke socialnega oddelka tudi hoja v drugo nadstropje velika žrtev. Nujno pa je dodeliti skrbništvu še dve sobi, in prav tako pomočniku svojo sobo. Sedanji »Babilon« v sobah odseka za skrbništvo ter nemogoča telefonska napeljava istotam je namreč Mestnega ljudskega odbora nevredna.

Uradne ure so popravili, odločno pa je pripomniti, da na vratih napisane uradne ure niso zadostna zaščita dela in referentov, če jih kot prvi in z vso doslednostjo ne izvajajo vratarji.

TAJNIŠTVO ZA KOMUNALNE ZADEVE

Komunalni odsek

V tem odseku je prav tako kakor v drugih odsekih zaposlenega premalo kvalitetnega kadra, ki bi lahko izvajal vse programe in vodil kontrolo nad izvršujočimi investicijskimi deli, ki predstavljajo visoke milijonske vrednosti (gradnja čistilne naprave v Šentvidu, gradnja kanala v Šentvidu, gradnja zatvornice na Ljublanici, popravilo obrežnih zidov na Ljublanici, rekonstrukcija Zaloške ceste, Čufarjeve ceste, gradnja kanala na Šmartinski cesti, gradnja stanovanjskih zgradb, ki jih gradi MLO itd.).

Vso terensko kontrolo nad temi gradnjami, vse administrativno poslovanje, meritorno in računsko kontrolo predloženih investicijskih situacij vršita sedaj 2 uslužbenca. Predvidoma pa bi morali namestiti lokalnega nadzornega organa na vsakem gradilišču, če bi hoteli doseči, da bo kontrola učinkovita in popolna. Ravno zaradi tega je ta operativna služba do sedaj skoraj v celoti okupirala obstoječi kader tega odseka.

Tako je bilo vse premalo narejenega na področju dobro pripravljenih programskih del in vseh predpriprav, kakor tudi na področju nadzorne in splošne kontrolne službe komunalne dejavnosti na področju mesta. Tu mislim s področja vodovoda, kanalizacije, vrtnarije, javne razsvetljave, prometa, čistoče itd.

Isto velja tudi za referat stanovanjske izgradnje, ki je zaseden prav tako le z 1 človekom. Po važnosti programa je ta referat reševal svoje naloge premalo perspektivno in premalo sistematično.

1. Gradbena inšpekcija in revizije projektov ter izdajanje gradbenih dovoljenj

1. Gradbeno inšpekcijo je treba tako po zasedbi, kakor tudi po organizaciji njene službe takoj dopolniti.

Gradbena inšpekcija MLO pri svojem delu doslej ni pokazala zadovoljivih rezultatov in to:

a) Inšpekcije objektov v gradnji so bile nezadostne in so se omejevale le na enkratno inšpekcijo med celotno gradnjo, razen v nekaterih primerih večjih objektov. Zaradi tega inšpekcija ni posegala, odnosno je le v redkih primerih preizkušala in ugotavljala ekonomičnost gradnje, pravilnost poteka gradbene operative, pravilnost in racionalnost izrade gradbenega materiala, ni vplivala na pospeševanje poteka gradnje in tudi ni mogla v dovoljni meri preizkuševati pravilnosti izvedbe važnih nosilnih, zlasti železobetonskih konstrukcij.

b) Inšpekcija ni imela zadostne povezave z izvajalci objektov, projektanti in investitorji, da bi mogla pravočasno preprečiti morebitne nepravilne ali ne dovolj točno izvedene lokacije objektov na terenu, nepravilnosti glede določanja nivelet objektov v odnosu do komunalnih naprav in napeljav, da bi preprečila samovoljne naknadne in dostikrat tudi neustrezne izpremembe napram odobreni tehnični dokumentaciji, odnosno da bi pokrenila naknadne izpremembe napram odobreni dokumentaciji v primerih, kadar prilike na gradbišču take potrebe pokažejo.

c) Inšpekcija ni ugotovila in zajela vseh divjih, odnosno nedovolenjen gradenj in to zlasti malih objektov (drvarnic, gospodarskih pomožnih objektov kot svinjakov, kurnic, vrtnih lop, pomožnih barak itd.) ter adaptacij in rekonstrukcij na obstoječih objektih in s tem tudi ni mogla s pravočasno intervencijo na mestu samem preprečiti take samovoljne gradnje, ki rušijo gradbeno disciplino, dostikrat v veliko škodo skupnosti in urbanizmu.

d) Inšpekcija ni v dovoljni meri vodila evidence nad gradbenim stanjem obstoječih objektov glede na njih zunanji izgled, na požarno in splošno varnost ter na pravočasno vzdrževanje, da se prepreči večja škoda in propadanje, odnosno, da se pravočasno zavarujejo splošne ljudske koristi.

Vzroki za navedene pomanjkljivosti so v glavnem sledeči:

1. teritorialni delokrog gradbene inšpekcije se razteza na teritorij 34 katastrskih občin in meri 20.211 ha. Na tem teritoriju so posamezna naselja na periferiji zelo oddaljena od centra. Tako znaša n. pr. zračna linija do Javorja odnosno do Gostincev pri Lazah 14 km, do Šmartnega pod Šmarno goro in do Mednega 10 km, do Tomišlja in do Babne gorice 8 km. Skupna dolžina meje mestnega pomerja znaša 92 km. Naselja in objekti so zelo raztreseni na terenu in to posebno ob meji mestnega področja. Prometne zveze z zunanjimi predeli z avtobusi in vlaki so zelo neugodne in zamudne, zaradi česar se delovni čas uslužbencu inšpekcije neracionalno izkorišča. Gibanje inšpekcijskih organov na terenu se mora opravljati največ peš. Da se postopek vsaj deloma pospeši, se nekateri uslužbenci poslužujejo za uradne posle svojih lastnih koles, kar je pa zlasti v zimskem času tudi onemogočeno.

2. V gradnji je hkrati 1200 objektov oziroma adaptacij in rekonstrukcij. Vsaj za 4-kratno revizijo teh objektov med gradnjo bi bilo potrebnih okoli 4800 ogledov. Glede na to, da so doslej pri inšpekcijskih poslih zaposleni le 3 gradbeni inšpektorji, bi odpadlo na vsakega inšpektorja povprečno 6 do 8 ogledov na dan, kar je pri danih prilikah zaradi pomanjkanja ustreznih vozil neizvršljivo, če se upošteva, da naj bo vsakokratni pregled gradbišča izvršen pravilno in dovolj izčrpno.

Pri zgornjih ogledih niso vračunani pogostejši ogledi pri važnejših kompliciranejših in večjih objektih, ki vsak za sebe zahteva približno polovico enodnevnega časa. Tudi niso vračunani intenzivnejši ogledi stanja starih objektov.

3. Inšpektorji so zaradi pojasnil strankam in interesentom ter zaradi zasliševanja strank in podobno dostikrat nujno in v znatni meri zadržani v uradu, kar jemlje mnogo časa ter jih odteguje od same inšpekcijske službe na terenu.

4. Inšpektorji so hkrati tudi člani odnosno strokovni poročevalci komisije za revizijo gradbenih programov in projektov. Za strokovni pregled projektov in za pripravo poročila na seji komisije je potrebno delo v pisarni, ki pa je neogibno in je v interesu pravilnega izvajanja revizijske inšpekcijske službe, ker se s tem prepreči že vnaprej vse ali v največji meri, kar bi pozneje utegnilo povzročiti težkoče v gradnji.

Iz vsega zgornjega sledi, da je treba inšpekcijsko službo tako po zasedbi, kakor tudi po njeni organizaciji dopolniti. Za izboljšanje te službe in za dvig njene udarnosti v splošnem interesu se predlagajo sledeči ukrepi:

1. Postavi naj se z uredbo o gradbeni inšpekciji predvideni odgovorni šef mestne gradbene inšpekcije. Njegova dolžnost naj bo, da skrbi za koordinirano delo glavnih inšpektorjev in njih pomožnih organov, da zbira vse statistične in ostale podatke ter gradivo za poročanje višjim organom in za publiciteto v okviru interesov MLO, da zbira

gradivo in pripravlja osnutke predlogov tehničnih predpisov in zakonitih določil, da vodi in vidira vse konceptno delo inšpekcijskih organov ter da opravlja nadzor nad delom teh organov na terenu, osebno pa opravlja inšpekcijo važnih, posebnih, večjih in kompliciranejših gradbenih objektov in naprav na terenu.

2. Takoj naj se zasede še najmanj tri mesta za glavne gradbene inšpektorje po strokovno in v praksi dovolj izvežbanih tehničnih strokovnjakih.

3. Predvidijo naj se še tri do štiri mesta za pomožne organe inšpekcijske službe za pretežno terensko delo ob povezavi na glavne inšpektorje.

4. Šef inšpekcije in vsaj en glavni inšpektor arhitekt naj bosta stalna člana komisije za revizijo projektov, ostali glavni inšpektorji pa naj bodo tudi poročevalci pri tej komisiji, za pregled konkretnih projektnih elaboratov za objekte na njihovem področju.

5. Vsak novi objekt mora biti v teku gradnje obvezno pregledan po inšpekcijskem organu in to najmanj:

- a) ob zastavitvi objekta na terenu,
- b) ob dokončanem izkopu za temelje zaradi kontrole kvalitete in nosilnosti terena glede na predvideno fundacijo zgradbe,
- c) ob položitvi armatur za vsako stropno ali drugo važnejšo železobetonsko konstrukcijo in to še pred njenim vbetoniranjem,
- č) ob dograditvi objekta v surovem in
- d) ob končni dograditvi objekta, toda še pred komisijskim ogledom za izdajo gradbenega dovoljenja.

6. Pri gradbeni inšpekciji naj se uredi kartoteka vseh novogradenj z ustrezno karakteristiko projekta in objekta ter s kronološkim prikazom vseh glavnih faz njegove ustvaritve in rezultatov opravljene inšpekcije.

Čimprej naj se uredi tudi kartoteka vseh obstoječih gradenj na pomirju mesta, zlasti stanovanjskih, podatki o lastništvu, velikosti, kapaciteti, letu gradnje, o odnosih do splošnih urbanističnih in regulacijskih koristi itd. Ta statistični material je za uspešno delo komunalne gradbene dejavnosti ne ogibno potreben in bi moral biti za vodstvo tega posla zadolžen poseben uslužbenec s primerno strokovno izobrazbo.

7. S preskrbo primernih prevoznih sredstev naj se omogoči hitrejšo kretanje inšpekcijskih organov na terenu.

8. Inšpekcijskim organom naj se prizna in izplača doklada analogno, kakor je to urejeno pri drugih gradbenih inšpekcijah.

2. Postopek pri odobravanju lokacij za novogradnje ali za rekonstrukcijo starih objektov naj se v formalnem in stvarnem oziru izpopolni.

Obrazložitev in utemeljitev

Dosedanja praksa pri odobravanju projektov in pri izdajanju gradbenih dovoljenj je pokazala, da mnoge težave in zakasnitve ter

nevšečnosti in nevolje na račun MLO izhajajo iz nezadostno, odnosno pomanjkljivo rešenih vprašanj, ki so v zvezi z odobravanjem odnosno določanje lokacije gradbenih objektov. Te nedostavke bi bilo mogoče do cela ali v precejšnji meri že v naprej preprečiti z izboljšanjem postopka pri odobravanju odnosno določanju lokacije objektov.

Za uspešno delo pri projektiranju novih objektov in pri poznejšem odobravanju tehnične dokumentacije zanje je neogibno potrebno, da se z ustrezno odoljbo in k tej pripadajočo grafično posvedočbo vseh podatkov točno in nedvomno določijo odnosno predpišejo vsi elementi in pogoji, ki so potrebni investitorju in projektantu za pravilno situiranje objektov na terenu za določanje njegove povezave z okolico itd. ob upoštevanju splošnih urbanističnih, zazidalnih, komunalnih in ostalih koristi in zmožnosti.

V odločbi o odobritvi lokacije naj bodo do skrajnih možnosti že v naprej tako po obsegu, kakor po vrsti in po terminih precizirane vse obveznosti investitorja do MLO, odnosno do splošnih koristi, ki so potrebne za usposobitev konkretnega zemljišča za stavbišče in to v pogledu njegove dokončne arondacije in velikosti ter oblike, njegove povezave s komunalnimi napravami in napeljavami in njegovih odnosov do sosednih gradbišč.

3. Revizija obstoječih zakonitih predpisov glede projektantskih podjetij, odnosno glede pooblaščenih projektantov

Dosedanja praksa pri obravnavanju tehnične dokumentacije v revizijskem postopku je pokazala nujno zahtevo, da je treba povečati krog pooblaščenih projektantskih enot ob primerni selekciji projektantov, da se doseže večja ekspanzivnost kontrolirane projektantske službe, ki naj se hkrati napravi tudi dosegljivejšo zlasti za manjše investitorje, in da se do kraja preprečijo posli nelegalnega projektiranja.

Obstoječi tozadevni predpisi Uredbe o gradbenem projektiranju (Ur. list FLRJ št. 12/1952) vežejo gradbena oblastva na pogoj, da smejo biti pri revizijah projektov odnosno pri izdajanju gradbenih dovoljenj obravnavani le oni projekti, ki so bili napravljeni od pooblaščenih projektantskih podjetij in birojev, ki pa tudi edini odvajajo s projektantskim poslom zvezano akumulacijo. Število teh podjetij odnosno birojev ter njihova kapaciteta in organizacija poslovanja pa dejansko ne zajamejo vseh projektantskih potreb, zlasti ne potreb drobnega projektiranja, to je manjših stanovanjskih in drugih objektov, adaptacij itd. Zaradi tega se pojavljajo pred revizijskimi komisijami vedno pogostejše projekti, odnosno načrti, ki niso napravljeni in podpisani od zato pooblaščenih projektantskih podjetij in birojev, kakor je to predpisano po zakonu. Takí projekti, ki so dostikrat tudi po formalni in konstruktivni strani neustrezni, bi morali biti dejansko zavrženi, kar bi pa deloma zelo oviralo gradbeno dejavnost in bi bila s tem občutno

prizadeta tudi stanovanjska politika MLO, na drugi strani pa bi to povzročilo tudi veliko nevoljo med ljudstvom, ki zaradi tega mnogokrat gleda v izvršujočih organih revizijske službe le nepotrebne birokrate in zaviratelje mesto pospeševatelje gradbene dejavnosti.

Predlog: Mestni ljudski odbor predlaga to problematiko na pristojno višje mesto (sekretariat za gospodarstvo LRS) zaradi čimprejšnje izpremembe in dopolnitve tozadevnih zakonitih določil.

4. Izdelava tehnične dokumentacije za razširitev mestne kanalske mreže za odpravo odplak

Opaža se, da na mnogih delih mesta sili zazidava terena tudi na področja, na katerih ni nikake javne kanalizacijske mreže. Zato se na takih terenih po sili razmer pojavljajo greznice in tudi celo legalno ali ilegalno grajene ponikovalnice za fekalije, ki danes dejansko že ogrožajo obstoječe komunalne vodo-preskrbne naprave, kot n. pr. v Šentvidu, kjer so po mestni sanitarni inšpekciji že ugotovljene infiltracije fekalij in mikrob v vodnjake za preskrbo z vodo. Tudi zasebni vodnjaki na teh področjih, ki so deloma še v uporabi zaradi nezadostno izgrajene mestne vodovodne mreže, so zaradi teh ponikovalnic že ogroženi. Iz tega stanja izvira neposredna nevarnost okužbe vode s škodljivimi bakterijami in s tem nevarnost razširjenja epidemij (tifus itd.). Ta pojav nujno terjaja ali čimprejšnjo nadaljnjo izgradnjo kanalske mreže, ali pa omejitve v zazidavi terenskih ploskev na sanitarno še dopustne predele, čemur se mora nujno in brez odloga podrediti celotna politika odobravanja lokacij. S tem v zvezi je tudi vprašanje čimprejšnje naprave in uveljavljanja urbanističnega coninga za postopno zazidavo mestnega področja.

Prvi korak za končno in smotrno rešitev tega izredno perečega vprašanja pa je takojšnja preskrba tehnične dokumentacije za dopolnitev odnosno razširitev mestne kanalske mreže in sicer najprej gradbeni program za to razširitev, po čigar odobritvi naj se izdelata idejni projekt celotne kanalske mreže za vse področje mesta, ki bo služil tudi uradu za regulacijo Ljubljane kot obvezna osnova za določanje coninga zazidave. Na osnovi tega idejnega projekta naj se postopno izdelujejo izvršilni projekti za posamezne sektorje kanalske mreže po določenem vrstnem redu izvedbe izgradnje.

Predlog: Uprava Mestne kanalizacije naj takoj ukrene vse potrebno za napravo in odobritev zgoraj navedene tehnične dokumentacije.

Sklad za vzdrževanje hiš pri Tajništvu za komunalne zadeve MLO

Sklad za vzdrževanje hiš je bil ustanovljen 1. novembra 1952, ko je stopila v veljavo uredba o zvišanju najemnin za stanovanjske in poslovne prostore. Organizacija sklada še ni izvedena. Sklad sam je v velikem zaostanku. Sedaj se vršijo vknjižbe vplačil prispevkov za mesec marec 1953. Pripominjamo, da je evidenco nad plačili organizirala Uprava

za dohodke, ki je uredila kartoteko samo za evidentiranje dohodkov, ni pa predvidevala izdatke — izplačila iz sklada. Sedanji način evidence ne odgovarja ter se je pristopilo k ureditvi finančnega knjigovodstva. V ilustracijo navajamo:

a) v sklad je zajetih 5000 zgradb, semkaj niso vštete zgradbe, ki spadajo pod Upravo nepremičnin MLO. Ker še ni ustvarjena evidenca nad predpisom višine prispevka, ni pregleda, ali vsi hišni lastniki plačujejo odgovarjajoč prispevek v sklad. Po približni oceni bi moralo biti stanje hiš, ki so zavezane plačilu prispevka, precej večje.

b) Povprečni mesečni donos znaša 8,000.000 dinarjev, kateri znesek bi pa moral biti vsaj 25% večji, če bi se ugotovil predpis prispevkov.

Iz tega je razvidno, da je nujno potrebno pristopiti k organizaciji in popolni zasedbi sklada, ker bi v nasprotnem primeru šli težki milijoni v izgubo.

Sedanja zasedba sklada:

V knjigovodstvu so zaposlene sedaj tri stalne moči. Do 1. julija tega leta sta bili zaposleni samo dve moči, ki pa nista sposobni za samostojno delo po finančnem sistemu vodenja knjigovodstva.

Bodoča zasedba sklada naj bi bila naslednja:

a) uprava sklada 1 moč: vodenje kartoteke, evidenca nad spremembami stanovanjskega fonda, ugotavljanje predpisa prispevkov.

b) knjigovodstvo: 7 moči, in sicer:

4 moči za knjiženje bančnih spiskov,

1 moč za vodenje računskega dela,

1 moč za kontiranje,

1 moč za reševanje finančnih problemov in stranke.

Manjkajo torej še štiri moči.

c) Nadzorništvo zgradb: 2 tehnični moči, ki bi vršili pregled popravil na terenu. Doslej ni zaposlen nihče.

Pripominjamo, da je vsled nepopolne zasedbe personala Uprava sklada v zaostanku s knjiženji. Da bo delo na tekočem, je potrebno s honorarnimi močmi izvršiti zaostalo delo. Po odobritvi Sveta za komunalo so na tem delu zaposlene 3 honorarne moči (ena moč po 7 ur, ena moč pa po 4 ure). Knjigovodstvo je v zaostanku za pet mesecev. To je okoli 40.000 knjiženj prispevkov. Poleg tega pa je važno in neobhodno potrebno, da se ugotovi za posameznega vplačnika predpis prispevkov. Ta predpis pa je možno ugotoviti šele po ureditvi kartoteke zgradb, ki bi se nastavila s honorarno močjo. Ker sklad zaseda samo eno sobo, sta potrebna še dva prostora.

Reševanje urbanističnih problemov našega mesta je poverjeno Uradu za regulacijo Ljubljane.

Tako se Urad ukvarja z delom na generalnem načrtu mesta, to je določevanje površin svojim namenom in reševanje glavnih prometnih cestnih in železniških problemov.

Poleg tega projektira zazidalne zasnove manjšega obsega in končno rešuje vse vsakodnevne konkretne naloge, to je izdajanje gradbenih dovoljenj, manjše parcelacije itd., ki v tem obdobju ne morejo čakati na rešitev. Vse to delo vrše trije arhitekti urbanisti, kar je za tako odgovorno in uspešno delo odločno premajhno število. Delo je otežkočeno, ker ni še preciznih programov. Urbanistično delo se deli na dva določena dela: na pripravo programa in izdelavo načrta. Delo je otežkočeno pri vprašanju kritike. Prav je, da pri tem sodeluje čim večje število strokovnjakov s svojimi mnenji — seveda mora to biti ne brez odgovornosti, ne samo akademsko-teoretično, temveč splošno kritično.

Da bo urad uspešno nadaljeval svoje delo, bo potrebno: povečati število strokovnjakov, dati njim predvsem možnost nadaljevanja z raziskovalnim urbanističnim študijem. Urad naj bo atelier. In okrepiti oddelek, ki bo reševal vsakodnevne manjše naloge, seveda v sodelovanju z uradom.

Geodetsko-katasterski urad

Naloga geodetsko-katasterskega urada je dvojna:

1. Izvajanje regulacije na terenu (regulacijske in gradbene črte, nivelete, trasiranje cest, naprava novih situacij, stavbne parcelacije).

2. Katastrski posli, to je vzdrževanje katastrskih map in katastrskega pisarniškega elaborata, delilni načrti, sestava podlage za zemljiški davek.

Težave urada:

Ad 1.: Pri izvajanju regulacije na terenu je zaposlen samo šef urada in bi bilo vsled tega nujno potrebno dobiti za prvo silo vsaj še enega geodetskega risarja.

Ad 2.: Pri katastrskih poslih sta zaposlena dva geodeta ter tri administrativne moči, izmed katerih sta pa dve na bolezenskem dopustu. Oba geodeta sta polno zaposlena z reambulacijo mesta Ljubljane, to je izmero vseh novonastalih objektov, važnih institutov in stanovanjskih naselij.

Za bodoče leto bo potrebno z ozirom na revizijo katastra vsaj začasno namestiti še tri geometre. Za revizijo vseh 41 katastrskih občin bodo 4 geometri potrebovali 3 leta. Ta revizija pa je nujno potrebna, ker brez nje ni mogoče urediti katastrski urad, kateri bi odgovarjal stanju v naravi. Potrebno bo tudi začasno nastaviti za to revizijo 8 delavcev, odnosno figurantov ter preskrbeti za tako število geometrov potrebni instrumentarij, katerega pa geodetsko-katastrski urad nima. Pripominjam, da ima Urad za sedaj pri stanju treh geometrov samo enega stalnega figuranta in bi moralo biti stanje ravno obratno.

S priključitvijo okoliških katastrskih občin je število katastrskih občin naraslo na 41 in vsled tega čutimo občutno pomanjkanje omar, v katerih naj bi bile shranjene katastralne mape. Ker pa že sedaj pri-

manjkuje prostora, bi bilo nujno potrebno, da geodetsko-katastrski urad dobi še eno sobo.

Obnoviti bi bilo tudi nekatere parcelne zapisnike, ker so skoraj v nerabnem stanju. To delo seveda pa bi bilo mogoče izvršiti samo v izvedelovnem času, ker ima urad vsled obolelosti dveh administrativnih moči že zastanek pri izpeljavanju katastrskih občin za leto 1952.

Stanovanjski urad

Stanovanjski urad ima trenutno 16 uslužbencev, in sicer: direktorja, 4 stanovanjske referente, 3 terenske poizvedovalce, 2 pravna referenta, 1 referenta za deložacije, 2 administrativni uslužbenki, 2 strojepiski ter sekretarja.

Stanovanjski urad ima 8600 nerešenih prošenj za stanovanja. Od tega števila je nujnih prosilcev 1500. V tem številu pa je zapopadenih 300 najnujnejših prosilcev, t. j. takšnih prosilcev-družin, ki stanovanja sploh nimajo ali pa so v takih stanovanjih, o katerih sploh ne moremo reči, da so to stanovanja, primerna za bivanje, in sicer ali so tako vlažna, ali kletni prostori, brez elektrike, vode in vsakih higienskih naprav. Samo v tekočem letu je stanovanjski urad do konca prvega polletja sprejel 2993 prošenj za stanovanja, od katerih jih je mogel realizirati skupno le 670, od tega invalidom NOV 61, borcem NOV 197, TBC in ostalim 412. Z ozirom na število prosilcev je nujno, da se v Ljubljani zgradi v doglednem času nad 1500 stanovanj, da bi se vsaj delno omilila težka stanovanjska kriza. Stanovanjski urad je reševal prošnje v večini primerov le z utesnjevanjem. Praznih stanovanj skoro ni bilo, da bi jih mogel dodeljevati svojim prosilcem. Težkoče so bile v tem, ker so se vsi dosedanji uživalci stanovanj, katere je stanovanjski urad utesnjeval, pritoževali v upravnem postopku, končno pa tudi vlagali pritožbe na Vrhovno sodišče LRS. Tožbe so stranke vlagale upravičeno (56 %), pa tudi neupravičeno (44 %) z namenom zavlačevanja. Tako je bilo v prvem polletju vloženi tožbi na Vrhovno sodišče LRS 131. V 73 primerih so stranke uspele, 58 tožb pa je bilo razveljavljenih.

Delo na stanovanjskem uradu je silno težko, če ni popolnoma onemogočeno. V dneh, ko stanovanjski urad sprejema stranke, t. j. dvakrat tedensko, sprejme dnevno od 250 do 300 strank — prosilcev. V ostalih dneh v tednu pa do 150 na dan. Vsem tem številnim prosilcem stanovanjskih urad ne more nuditi nobene zadovoljive rešitve. Največkrat je tako, da stanovanjski urad nima v tednu na razpolago niti enega stanovanja ali prazne sobe. Prav v zadnjem času se dogaja, da stanovanjski urad ne more utešniti dosedanjega najemnika stanovanja, četudi je zadevo reševalo Vrhovno sodišče LRS, ker je ob takih prilikah stalno toliko intervencij, da se zadeva zadovoljivo in zakonito ne da sprovesti. Distribucija stanovanj enostavno ni več mogoča, ker jih ni. Referent stanovanjskega urada le politično prepričuje stranke, da zlasti podjetja

vlagajo svoja odvišna finančna sredstva za gradnjo stanovanjskih hiš, napotujejo stranke za čim večji vpis ljudskega posojila, ker bo le na ta način mogoče rešiti težko stanovanjsko krizo.

Splošni zakon o ljudskih odborih in zakon o ljudskih odborih mest predpisujeta visoko stopnjo socialistične demokracije. Če bi se naš Mestni ljudski odbor držal teh predpisov in jih še dopolnil z ustreznimi določili statuta, bi v okviru splošne zakonitosti moral iti politični in upravno-oblastveni razvoj mesta zares v smeri socialistično demokratičnega razvoja.

Mislim, da se vsi ljudski odborniki tudi zavedamo in imamo zadoščenje, da smo ravno v zadnjem času napravili velik razvoj v tem smislu in da smo z veseljem sodelovali na izgradnji naše ljudske oblasti.

Nesreča nikdar ne miruje in pač vse ne more iti po sreči. Nismo znali pravočasno razbiti približajočo se nevarnost, ki je rasla in nas prerasla. Odgovornost pada na nas vse ljudske odbornike, vendar na koga več, drugega manj. Odločilnega pomena za analizo stanja so neposredne napake, krivci, okolnosti in pobude, kar bom tu poskušal dognati.

Ljudje so izražali mnogo kritike in kar je najtežje, postavlja se sum v gospodarsko poslovanje Mestnega ljudskega odbora.

Znano je, da sem na konferenci pred Socialistično zvezo obljubil, da bom predlagal Mestnemu ljudskemu odboru, da storimo potrebne stroge ukrepe in konsekvence.

Analizirajmo našo odgovornost in retrospektivno razčlenimo delovanje, da najdemo najgloblje vzroke in odkrijemo vse važne in skrite pogoje, ki tvorijo današnjo politično in gospodarsko situacijo.

Pri tem mislim, moramo biti neusmiljeni nasproti samim sebi in vsem, kdor pač nosi kaj neposredne ali posredne krivde. Kot komunisti, mislim, smo še posebej dolžni to storiti in odkrito pretresti stvar pred javnostjo. Prosim tovariše, da že vnaprej oprostijo, če pade kaj nevšečnega. Zaradi interesa same stvari in ljudi, ki pričakujejo popolno razjašnjenje, ne moremo biti obzirni.

Naglašam, da danes moremo dati kritiko današnje perspektive. Tudi ocenjevanje krivde vršimo z današnjega vidika, kar se naravno ni moglo izvršiti, dokler se ni vedelo za razvoj in posledice ali se sploh ni vedelo zanje.

Vsebinsko gre tu v glavnem za birokracijo — za oblastnost in škodljive posledice tega, to, kar ravno graja zadnje pismo CK ZKJ.

To pa je tisti stalni, skrivni sovražnik socializma in interesov ljudske skupnosti.

Konstatirano je, da nismo dovolj kritično, niti pravočasno zapažali slabosti dela, večkrat smo ostali pri starih administrativno-birokratskih metodah dela. Bila je premajhna kontrola porabe finančnih sredstev,

nedostatki v administraciji, premajhna budnost, ostrina in kontrola nad kriminalom, ki so ga nato odkrili preiskovalni organi na gospodarskem oddelku, oziroma pri bivšem načelniku Štefanu.

Odpraviti moramo komandantske metode in razviti vse naše demokratske institucije, posebno še, ker ima naš Mestni ljudski odbor posebno poudarjeno vlogo voljenega organa.

Če preidemo na konkretne nepravilnosti, nam se ob tej analizi misli zaustavijo na tem, da je imel tovariš podpredsednik Krese do preiskave okoli 700.000 lir v Trstu za njegovo razpolaganje, o katerih pa Mestni ljudski odbor ni imel pojma. Ta denar je bil namenjen za mestne potrebe. Ustvarjen je bil z izvozom klavnice.

Nadalje je imel okoli 80 milijonov dinarjev v banki izven proračuna in znanja Mestnega ljudskega odbora za svoje razpolaganje, zbrano iz podjetij, vpisano na raznih kontih. Tudi to je bilo namenjeno za mestne potrebe. Nekaj je že porabljeno protizakonito, brez odobrenja MLO, za razne mestne potrebe.

Že sama moč razpolaganja s temi fondi je dajala neko oblastnost, ker so se sredstva lahko nekontrolirano uporabljala ali pa nezakonito, v sporazumu samo nekoliko ožjih ljudi.

Mislim, da so vse sumnje na gospodarsko dejavnost v zvezi s temi fondi.

Če gremo sedaj naprej na odgovornost in odnose nas glavnih funkcionarjev, mislim, da so na naše delo na splošno vplivale sledeče značilnosti:

Odkar sem na MLO, nisem mogel dobiti jasne slike proračuna, niti o zbiranju in uporabljanju sredstev, čeprav nisem sumil v tovariše, ki so na tem delali in bil prepričan, da je uporaba za koristne cilje. Vendar je občutek soodgovornosti in slutnja o obstoju nekih skrivnosti vedno znova ustvarjala neko neprijetno vzdušje, ki ni moglo dati takega pristnega tovariškega odnosa, kot je bilo n. pr. na prejšnjem mojem delovnem mestu s tov. Hacetom.

Moja slabost in krivda je v tem, da nisem znal odkriti in razčistiti obstoj teh izvenproračunskih »črnih« fondov, ki so vsemu glavni vzrok. Za nje sem zvedel pri preiskavi, a za fond v Trstu malo prej.

Tu bi moral energično nastopiti in se ne zaustaviti ob misli na nujno solidarnost ožjega kolektiva.

Kakor sem videl, je tovariš Krivic, sekretar komiteja, imel popolno zaupanje in prepričanje o sposobnostih tov. Kreseta, ki je član Mestnega komiteja in sem s te strani in zaradi ukazovanja na njega dobil pojem tako podobno, kakor skoraj o neki komisarski vlogi tov. Kreseta.

Mislim, da je tu bila moja slabost, ker je to stara administrativno-upravna praksa, skozi katero so šle razne slabosti.

Mislím, da socializem principiélno nújno terja, da se prilagodiš tovarišem iz kolektíva in ne nasprotno, kar velja za nas vse trí. To pa túdi zahteva popuščanja do móžne mere; kolikor je v interésu skupnosti. Takšno kolektívno delo bi logično moralo dati najboljši rezúltat.

Slabosti, ki mislim, da so pri tov. Kresetu bile: nedovoljna administratívna in strokovno-gospodarska presoja, sicer ne bi bilo toliko javne kritike na gospodarstvo; mislim, da ni držal nekega pravilnejšega sorazmerja med posameznimi vejami gospodarske dejavnosti, lokali se sicer sami po sebi opravičujejo, ali v razmerju z ostalimi potrebami ne vzdržijo kritike; gospodarsko politiko je vodil bolj v podrobnostih, manj pa v celoti, principiélno, upravno-regulatorno (dolgo odlašanje razdelitve Klavnice, zadrževalna obrtna politika, zanemarjena kontrola režije in cen); premalo demokratičnosti in spoštovanja zakonitosti (ustanavljanje podjetij brez soglasja odgovornega foruma MLO, fondi); preveč je gradil na optimističnih predpostavkah, ki se niso uresničile in tako so postale nestvarne obljube o zidanju, kar je izzvalo ogorčenje in škodilo politíčni situaciji; oblastnost: kot član mestnega komiteja je izdajal prepovedi mestnim uslužbencem v administrativnih poslih, kar je imelo za posledico nezakönitosti in nered (skrivanje fondov, ovira organizacije proračunske službe); razne familiarnosti in neposredna poseganja.

Slabosti tajnika tov. Pogačarja so se pojavile na sledečem:

Ni uveljavljal svojega službenega položaja proti postopkom birokracije; ni zapazil, da se arhiv finančnih aktov (pred 1946. letom) v tajništvu za gospodarstvo ne vodi dovolj skrbno in pregledno; ni kontroliral evidence ekonoma, ki je bila pomanjkljiva; premalo se je posvetil tajniškim poslom, a preveč raznim drugim funkcijam (arbitraža itd.), kar bi moral preprečiti.

Njegova nesamostojnost, mislim, je izhajala tudi iz velike partijske predanosti komiteju, ki ni dobila pravilnega izraza, imela pa je slabo posledico, da je omogočila razmah tov. Kreseta.

Zaradi vsega tega predlagam Mestnemu ljudskemu odboru, da sprejme ostavke na funkcije:

1. mojo, kot predsednika Mestnega ljudskega odbora;
2. tov. Krese Leopolda kot podpredsednika MLO in predsednika Sveta za gospodarstvo;
3. vseh članov Sveta za gospodarstvo in
4. tajnika tov. Pogačarja.

Predsedujoči pove, da so se tov. **Krese Leopold**, **Mojškerc Jakob**, **Pogačar Niko** in **Krivic Vladimir** prijavili, da žele dopolniti poročilo predsednika MLO Avšič Jaka. Predlaga, da se omenjenim da beseda pred glavno diskusijo.

Odborniki predlog soglasno odobre.

Krese Leopold:

Naše delo, o katerem razpravljamo, spada v razdobje prehoda od administrativnega upravljanja na nov gospodarski sistem. Naša podjetja so v tem času dosegla velike rezultate, kar jasno dokazuje naš družbeni plan. Da bi dosegli neke lokalne rezultate, smo se dejansko poslužili raznih ukrepov in posegov. V tej borbi smo se obračali na podjetja in čestokrat tudi več ali manj demokratično skušali dobiti od podjetij sredstva za našo komunalno izgradnjo. Pri tem pa nismo vodili dovolj računa, od katerih fondov se dajejo ta sredstva in s tem tolerirali finančne prekrške. Gledano s stališča mesta so bili doseženi dosti veliki rezultati. Na drugi strani pa je ta toleranca finančnih prekrškov povzročila moralno in politično škodo, ker je ta praksa prišla v sistem in omogočila tudi osebni kriminal, kar se je dogajalo zaradi premajhne budnosti tudi samega Mestnega ljudskega odbora. Ta praksa je objektivno omogočila, da so se okoristili tudi tisti, ki so že po svoji naravi nagnjeni h kriminalu. Potrebe in zaostalost mesta je bila tako velika, da proračunska sredstva zdaleka niso zadostovala (iz razumljivih razlogov). Pa je obveljala parola »znajdi se«.

Smatram za potrebno, da ob tej priliki izjavim na pripombe tov. predsednika, ki sem jih tu danes prvič slišal, da na moj osebni naslov niso bila nikjer naložena nobena sredstva, da pa sem imel sredstva, ki so bila zbrana in nisem mogel o njih javno razpravljati, ker bi jih s tem momentom ne bilo. Bili pa so trije sopodpisniki iz Gospodarskega sveta za te naložbe. Prosim, da komisija te stvari preišče. Prav tako ustvarjene devize niso bile nikjer na moj račun, marveč sem podpisoval za Mestni ljudski odbor.

Ker sem že zadnjič govoril o mestnem gospodarstvu, nisem smatral za potrebno, da o tem ponovno podrobno govorim. Mislim pa, da je potrebno, da podam poročilo, kaj je bilo napravljeno iz sredstev, ki so jih podjetja prispevala Mestnemu ljudskemu odboru. Ljubljanska podjetja so nakazala Mestnemu ljudskemu odboru skupno 306 milijonov dinarjev. Ta sredstva so se uporabila za izvenproračunske investicije. 100 milijonov je šlo za kreditiranje mestnega gospodarstva, v proračun Mestnega ljudskega odbora pa je bilo odvedenih 43 milijonov dinarjev. Podrobno so bile te investicije uporabljene takole:

Ljubljanski grad — adaptacija	3.750
»Mleko« Ljubljana — delni stroški gradbenih del in opreme za novo mlekarno	9.748
Hotel »Turist« — delni stroški za adaptacijo in opremo	66.155
Hotel »Bellevue« — dovršitev adaptacije hotela	2.000
Grajska restavracija — adaptacija in oprema	5.048
Mestni vodovod — nadaljevanje polaganja cevovoda po Šmar- tinski cesti	7.726
Mestna vrtnarija — urejanje parkov	3.000
Mestna kanalizacija — gradbena dela	3.712
Uprava cest — izgradnja Zaloške ceste, Parmove ulice in Prul	25.500
Žaga Ljubljana — lopa in dokončanje sušilnice	2.057
Dečji dom — v mesecu oktobru izvršena zidarska in obrtniška dela v II. traktu	2.771
Dvorana v Baragovem semenišču: štirje usmerjevalci s priborom bančni in drugi stroški	1.273 595
Stanovanjski bloki UDV	9.529
Stanovanjski blok Ambrožev trg	2.551
Stanovanjska stavba RLO Moste	7.754
Stanovanjski bloki Šiška	397
Mestni projektivni biro — vrhovno tehnično nadzorstvo gradnje blokov na Ambroževem trgu	3
Zavod za raziskovanje materiala in konstrukcij LRS — preiskava tal za stranišče v Tivoliju	16
»Snaga« — popravilo javnega stranišča Tromostovje	11
Elektrifikacija terena Podgrad	146
Popravilo zatvornice na Gradaščici	96
Remont IV. — gradbena dela na nižji gimnaziji Rakovnik	261
Pleskarska dela na II. gimnaziji Rakovnik	319
Mestno pečarstvo — dobava peči za dom Vide Janežičeve . . .	—
Dom Ivana Cankarja — popravilo strehe	40
Dom učenk v gospodarstvu — popravilo svinjaka	292
Baragovo semenišče	8.982
	163.434

Vse to so bila sredstva, ki so jih podjetja nakazala Mestnemu ljudskemu odboru in tu niso bile možne nobene malverzacije ali prisvajanja. Malverzacije, ki se jih je poslužil Štefan, so bile mogoče po mojem mišljenju samo v podjetjih, bodisi da so podjetja direktno nakazovala njemu ali preko banke, oziroma s sporazumevanjem. Večina zborov volivcev je odobravalna osnovno linijo gospodarskega razvoja Ljubljane in je tudi dala priznanje za napore v tej smeri. To pa seveda ne zmanjšuje odgovornosti za slabosti, za katere nosim polno odgovornost. Če bi manj

operativno posegali v izvrševanje gospodarskih nalog, kar smo delali v polni zavesti, da bo to v korist stvari, če bi izvajali več kontrole, če bi politično analizirali, bi bilo sicer manj narejenega, bi pa prav gotovo ne prišlo v toliki meri do tako škodljivih pojavov. To pa mora biti izkušnja za bodoče. Zavedajoč se te odgovornosti, prosim, da sprejmete mojo ostavko, ki jo je že predlagal tovariš predsednik in to tako na položaj predsednika Gospodarskega sveta, kot na položaj podpredsednika Mestnega ljudskega odbora. S tem bo brez dvoma olajšano delo bodočim tovarišem na tem položaju, ker bodo lahko prelomili z dosedanja prakso, ne da bi bili obremenjeni z odgovornostjo za preteklost. Sprejemam pozitivno kritiko, ki je bila izrečena na zborih volivcev in s strani Socialistične zveze delovnega ljudstva. Smatram, da je ta ukrep nujen. Odločno pa odklanjam oni del zlonamerne kritike, ki skuša mojo osebo povezovati s kriminalom.

Želim okrepitve Gospodarskega sveta, da bo v stanju izvrševati svoje naloge, ki niso tako majhne, niti enostavne. Prepričan sem, da bodo ti ukrepi in bodoče delo Mestnega ljudskega odbora, ob sodelovanju vseh demokratičnih Ljubljancev, popravili dosedanje slabosti in vrnili zaupanje v Mestni ljudski odbor.

Mojškerc Jakob:

Čeprav sem sorazmerno šele malo časa član MLO in njegov podpredsednik in mi vse te stvari, enako kot ostalim ljudskim odbornikom, niso bile znane, vendarle smatram, da nosim tudi jaz svoj del odgovornosti ter podajam ostavko na položaj podpredsednika Mestnega ljudskega odbornika.

Pogačar Niko, tajnik Mestnega ljudskega odbora:

Potrebno je, da v zvezi s poročilom tov. predsednika objasnim nekatera vprašanja glede poslovanja administracije ljudskega odbora. Predvsem bi hotel poudariti, da ni moj namen zmanjševati odgovornosti, katero kot dosednji šef administracije upravnega aparata MLO nosim za ugotovljene pomanjkljivosti in nerednosti. Skušal bom le s kritično in samokritično oceno dosedanjega dela nakazati vsaj glavne slabosti odnosno težkoče, katere je treba v interesu boljšega poslovanja aparata v bodoče odpraviti.

S stališča današnjega poznavanja situacije so po mojem mnenju pomanjkljivosti in težave v pogledu administrativnega poslovanja predvsem posledica sistema dela, kakršen se je razvil in utrdil v razdobju od zadnje reorganizacije ljudskega odbora dalje. Gre torej za probleme, ki so se pokazali v teku dosedanje prakse in ki bi jih ob večji koordinaciji mogli v glavnem rešiti že poprej, zlasti če bi se pretresla ta vprašanja kot celota.

Vem, da bi bila moja dolžnost sprožiti tako razpravo, res pa je na drugi strani tudi to, da so se poedina vprašanja, katera sem v zvezi

s tem ob raznih prilikah postavil, precej omalovaževala. Na osnovi tega sem prišel do zaključka, ki sem ga že pred meseci obrazložil odgovornim funkcionarjem pri MLO, da je namreč po mojem mnenju najpametneje, če se za mesto tajnika poišče drug, primernejši, politično in strokovno močnejši človek.

Ne bi se moglo trditi, da je administracijo MLO vodil tajnik v takem smislu, kot to predpisuje zakon o ljudskih odborih mest in mestnih občin. Upravni aparat MLO pri dosedanjem stanju ni bil nerazdružena celota, ki je samo iz tehničnih razlogov razdeljena na posamezne oddelke. Poedini oddelki so bili v resnici zelo samostojni v svojem poslovanju. V veliki meri je to še ostanek prejšnje organizacije, ko so posamezna poverjeništa oziroma sveti dejansko imela večje kompetence v reševanju upravnih zadev pod neposrednim vodstvom voljenih organov — članov Izvršnega odbora MLO. Morda je k omenjenemu stanju pripomogla tudi okolnost, da so prejšnji poverjeniki postali načelniki oddelkov, pred čemer je ob lanskoletni organizaciji republiški Svet za zakonodajo posebej svaril. V zvezi s tem se je delo tajnika ljudskega odbora v glavnem zreduciralo na vodstvo samega tajništva, to je tistih zadev, ki se običajno podrazumevajo pod pojmom občega oddelka.

Zakon o ljudskih odborih mest in mestnih občin v členu 161 našteva, katere zadeve zlasti opravlja tajnik LO. Od nalog, ki so po tem predpisu v pristojnosti tajnika, doslej jaz sploh nisem opravljal ali pa sem vršil le v omejenem obsegu zadeve iz 1., 2., 3. in 6. točke omenjenega člena, ker je te naloge do pred kratkim v pretežni meri opravljal tov. predsednik oziroma podpredsednik MLO.

Zelo važna naloga tajnika je, da se udeležuje sej svetov in komisij ljudskega odbora, kar lahko v veliki meri omogoča pravilno izvajanje nalog tajnika v pogledu skrbi za pravilnost in zakonitost dela administracije in izravnavanje dela načelnikov, seveda le v tistem okviru, ki je po zakonu določen aparatu ljudskega odbora kot izvrševalcu nalog, o katerih je sklepal ljudski odbor ali posamezni njegovi organi. Res je, da meni kot tajniku nihče ni preprečeval udeležbe na sejah svetov (komisij), vendar omenjene naloge skorajda nisem vršil med drugim prav zato, ker je bila funkcija tajnika praktično zreducirana na vodstvo tajništva oziroma občih poslov, ki ne spadajo v pristojnost nobenega sveta odnosno oddelka.

Kot sem že uvodoma rekel, da je do takšnega stanja privedel sistem dela in delovne metode, ki so se v teku prakse utrdile in katerih ne moremo pripisati delu in usmerjanju le enega ali drugega posameznika. Skozi vsakodnevno delo našega aparata, ki bi ga bilo treba bolj sistematično spremljati, je mogoče spoznati, v čem so še pomanjkljivosti — tako glede organizacije, metod dela kot glede pristojnosti, odnosov itd., — in ki jih je v cilju popolne zagotovitve in izvedbe načel sedanjega zakona o ljudskih odborih treba dosledneje odpravljati.

Po dosedanjih izkušnjah v praksi še ni vselej pravilno rešeno vprašanje razmejitve nalog aparata v odnosu do oblastvenih organov; namesto kontrole (nadzorstva) nad delom administracije ljudskega odbora ali posameznih organizacijskih enot je bilo marsikje neposredno vodstvo teh poslov s strani organov ljudskega odbora, konkretno predsednika in podpredsednika MLO (primeri: proračunska služba, reševanje zadev v upravnem postopku, na poročanje so se pretežno klicali referenti, ne pa tajnik oziroma načelniki oddelkov itd.).

Še vedno je pereče vprašanje, kako zagotoviti potrebno koordinacijo v poslovanju aparata ljudskega odbora, četudi je bilo, zlasti na iniciativo tov. predsednika, podvzetih več ukrepov, da bi to pomanjkljivost odpravili. Zaradi izravnavanja in izboljševanja uradovanja bi se morali vršiti sestanki načelnikov oddelkov, in sicer redno vsaj enkrat tedensko. Premajhna koordinacija otežkoča tudi pripravljanje sej ljudskega odbora, pri čemer ima tajnik dolžnost, da pomaga predsedniku ljudskega odbora.

Ob nekaj prilikah je prišlo do izraza nepravilno pojmovanje vprašanja zakonitosti in s tem v zvezi tudi pravne službe pri ljudskem odboru. Pri tem gre po eni strani za nezadostno poznavanje zakonskih predpisov, po drugi strani pa za napačno stališče, češ, da je dovoljeno bolj »elastično« uporabljati posameznih uredb, predpisov itd. Mislim pa, da bo v statutu MLO treba nalogam pravne službe posvetiti posebno pozornost.

Od organizacijskih problemov je nekaj še nerešenih, oziroma se o njih sploh še ni razpravljalo. Pri tako velikem aparatu, kot ga ima MLO Ljubljana, je vsekakor važen sistem administracije (vložišče, ekspedit, arhiv). Že konec leta 1951 sem na seji IO MLO poročal o predlogu posebne komisije, ki je predlagala združitev administracije. Zadeva je bila takrat odložena z napotilom, da jo prouče še posamezni sveti (poverjenišтва). Le-ti so kasneje predlog odklonili. Prepričan sem, da bi bila takšna centralizacija pisarniškega poslovanja izvedljiva in pri sedanji organizaciji ljudskega odbora priporočljiva še bolj kot prejšnja leta. Izvesti bi bilo možno to le ob začetku novega koledarskega leta, do takrat pa temeljito pripraviti.

V sestavu Tajništva bi bil zelo koristen poseben odsek za organizacijo in inšpekcijo administracije, tako imenovana upravna inšpekcija (katere naloge sedaj le v omejenem obsegu vrši pravni odsek tajništva). Ta odsek bi imel nalogo, da kontrolira administracijo MLO in občinskih ljudskih odborov ter administracijo ustanov Mestnega ljudskega odbora. Nadalje, da proučuje in predlaga ukrepe za izboljšanje sistema in poslovanja administracije ljudskega odbora oziroma ustanov.

Precej obsežne posle organizacijsko tehničnega značaja v zvezi s pripravljanjem in održavanjem sej ljudskega odbora in njegovih komisij, nadalje v zvezi z vodenjem zapisnikov teh sej, kakor tudi za obveščanje odbornikov glede njihovega dela v ljudskem odboru itd. opravlja v Beogradu posebna t. zv. odborniška pisarna (v okviru tajništva MLO).

Pri MLO Ljubljana je obseg naštetih nalog tako velik, da bi bilo prav gotovo koristno, če bi se ustanovila taka pisarna, kajti sedaj morajo te posle vršiti različni uslužbenci poleg svojega rednega dela. V dopolnjeni sistemizaciji delovnih mest bi bilo treba predvideti za ta odsek 2 do 3 delovnih mest, med njimi naj se vsaj eno mesto zasede s perfektnim stenografom.

Na stanje, kakršno je, je prav gotovo vplivalo tudi to, kako se posameznika ocenjuje kot uslužbenca v tem aparatu in v kolikršni meri se mu omogoča, da svoje naloge čim pravilneje vrši ter kakšni odnosi so v tem pogledu prevladovali. V tem oziru sem v preteklih letih imel dostikrat ne ravno lahko stališče, kar je vsaj deloma možno razbrati iz pripomb, ki sem jih zgoraj nanizal.

V teku, deloma pa že izvršeno, je delo v zvezi z ureditvijo arhiva gospodarskega oddelka ter evidence inventarja in materiala v ekonomatu MLO.

Tozadevni predlogi komisije, ki je vršila pregled poslovanja v administraciji MLO, bodo v celoti izvedeni do začetka prihodnjega meseca.

Krivic Vladimir:

Tovariši in tovarišice ljudski odborniki!

O problemih, ki so danes v razpravi, že precej časa razpravljajo tudi občni zbori Socialistične zveze delovnega ljudstva, organizacije ZK, zbori volivcev, pa tudi nedavna mestna konferenca SZDL. Na tej konferenci je bil celotni problem, o katerem danes razpravljamo, analiziran tudi s politične strani. Danes je naša naloga, da kot mestni ljudski odborniki, kot prizadeti samoupravni organ napravimo čim konkretnejšo analizo in sprejmemo takšne ukrepe, ki bodo dovoljno jamstvo, da bo odnos Mestnega ljudskega odbora bolj pravilen in obnovljen ugled in zaupanje v predstavništvo komune našega mesta. Zadostiti moramo predvsem demokratičnemu čutu naših občanov, našim socialističnim principom ter ustvariti vse pogoje za nadaljnjo krepitev socialistične zavesti delovnih ljudi v našem mestu.

Dosedanje vodstvo Mestnega ljudskega odbora je pokazalo pri izvrševanju svojih številnih in ne lahkih nalog veliko mero samoiniciative in požrtvovalnosti. Še pred meseci je bilo slišati pohvalo dela sedanjega vodstva Mestnega ljudskega odbora. Prav to dejstvo nas je gotovo zapeljalo, da nismo resno in pravočasno analizirali slabosti kritik in opozoril glede demokratičnosti, zakonitosti in solidnosti poslovanja Mestnega ljudskega odbora.

S tem nočem reči, da so bile vse kritike, ki so bile iznešene na raznih javnih mestih, pa tudi v zasebnih razgovorih, upravičene. Toda tudi teh neupravičenih kritik, ki jih je bilo mnogo, ne moremo pojasnjevati predvsem z neko sovražno akcijo, marveč je bil vzrok teh kritik predvsem nezadostno politično pripravljanje ter nezadostna javna in

demokratska diskusija in tolmačenje smisla in ciljev, ki jih zasledujejo posamezne uredbe, ukrepi in odloki. Zato cele vrste državnih in mestnih gospodarskih ukrepov ljudje niso razumeli, ker so nasledili sovražnim komentarjem, pa celo zakotni propagandi in klevetanju. Mi smo se premalo zavedali občutljivosti gospodarskih vprašanj in njihove težine v času posledic suše, zlasti v spomladanskih mesecih, suše, ki je težko prizadela naše gospodarstvo in zahtevala izrednih naporov, političnih in gospodarskih ter izrednih ukrepov, da se prepreči nadaljnja škoda in padec življenjske ravni, kar so izkoristili in še izkoriščajo kmečki in drugi špekulanti. Nismo se v zadostni meri zavedali, da je pri taki situaciji, pri premagovanju takih gospodarskih težav, najmanjši pojav nesolidnega gospodarjenja, razsipništva, kriminala zelo občutljivo, ne samo gospodarsko, marveč tudi politično vprašanje. Točno rečeno, nismo se dovolj zavedali smisla naše gospodarske graditve in tega, da je ona temelj nadaljnega razvijanja socialističnih odnosov. Gospodarstvo mora biti materialni temelj za graditev novih socialističnih odnosov, socialistične demokracije, novega socialističnega človeka, socialistične kulture in socialistične morale. V tej dobi prehoda na nov gospodarski sistem smo imeli priliko opazovati, da so zlasti naši gospodarski ljudje gledali na gospodarska vprašanja s stališča neposrednih rezultatov, veliko manj pa s stališča graditve socialističnih odnosov in s stališča, kakšne bodo politične posledice teh gospodarskih ukrepov. Lahko rečemo, da se je marsikje pojavila stara kapitalistična miselnost in to bodisi v pridobivanju gospodarskih sredstev, bodisi v gospodarski graditvi itd. Če bi ostali pri takem gledanju, potem bi lahko rekli, da je danes v Ameriki socializem. Jasno je, da je naša graditev daleko od takega pojmovanja socialistične graditve in da je taka miselnost, ki vidi v rentabilnosti za vsako ceno, razvijanje socializma, zašla popolnoma na gledanje kapitalističnih držav.

Tako gledanje poudarjamo predvsem zaradi tega, ker so ta gledanja osnova za to, da smo prišli do takega razrasta kriminala, pojavov špekulacije in nezakonitosti ter nespoštovanja lastnih zakonov ter primerov kriminala, kot to dokazuje ravno primer Štefana v gospodarskem aparatu Mestnega ljudskega odbora.

Predsednik in podpredsednik sta že v svojih izjavah iznesla, kakšna je politika, gospodarski položaj, težkoče in naloge, postavljene pred Mestni ljudski odbor. Premagovati je bilo treba celo vrsto nalog in zaostalih problemov, ki so se vleкли deloma še iz stare Jugoslavije, iz časa okupacije in iz prvih let po osvoboditvi, ko ni bilo mogoče dati za izvedbo osnovnih komunalnih vprašanj včasih niti minimalnih sredstev. Zaradi tega je seveda prišlo do take situacije, da je sedanji Mestni ljudski odbor, oziroma vodstvo, smatralo kot svojo največjo nalogo, da ta vprašanja reši za vsako ceno. Pred leti je bilo ogromno kritike s strani mestnega prebivalstva ravno zaradi zaostajanja izvršitve najosnovnejših

vprašanj. Tako so se pojavila tudi šovinistična gledanja, češ, kaj vse so napravila druga mesta. Ta situacija je nekako silila vodstvo Mestnega ljudskega odbora, da v čim hitrejšem času napravi čimveč. Pri tem pa je prišlo do tega šverca, o katerem se toliko govori. O tej stvari sem informiran takole: Mestni ljudski odbor je zbral skupaj razne devize z zbiranjem borovnic in drugih artiklov in je na ta način zbral devizni fond okoli 100 milijonov. Na osnovi tega fonda so bile že napravljene pogodbe v Trstu in drugod. Situacija, v katero smo zapadli glede na informbirojsko blokado, je povzročila, da so se te devize zasegle za obče-državne potrebe. Ta ukrep je bil upravičen zaradi izredne situacije, v kateri se je takrat država nahajala. Tako je pripeljalo vodstvo Mestnega ljudskega odbora do tega, da so hoteli te devize na drugačen način realizirati za svoje potrebe na osnovi že sklenjenih pogodb. Krivda vodstva Mestnega ljudskega odbora je v tem, da ni znalo teh stvari pravočasno likvidirati, da ni znalo izvajati pravilne kontrole, da bi se na tako poslovanje ne vezala cela vrsta drugih stvari, ki so na koncu pripeljale v kriminal.

Zdi se mi, da sta dve stvari zameglili kritičen pogled na delo Mestnega ljudskega odbora, ne samo naših ljudi, nego tudi vodstev političnih organizacij. Prvič smo vsi videli samo uspehe dela Mestnega ljudskega odbora, nismo pa videli, na kakšen način je prišlo do teh uspehov. Bili smo zadovoljni, da je stvar krenila naprej, domnevajoč, da bomo s tem zadovoljili tudi naše prebivalstvo. In Ljubljana je res bila zadovoljna. Druga stvar, ki je sledila, pa je bila poplava pavšalne kritike. Ta kritika je bila čestokrat iznešena na tak način, da so jo funkcionarji Mestnega ljudskega odbora dostikrat upravičeno zavračali, ker se ni tikala bistvenih vprašanj dela Mestnega ljudskega odbora. Nismo pa znali iz tega nezadovoljstva, ki se je v zadnjem času pojavljalo, izluščiti tega, kar je bilo pozitivno. Naša naloga pa je bila in mora biti tudi v bodoče, da bomo znali izluščiti to, kar je koristno, da tako naše slabosti popravimo in da se bomo ob vsaki kritiki vprašali, ali smo dovolj kritični do svojega lastnega dela, ali ne. Napraviti moramo vselej temeljito analizo dela. Tu je brez dvoma velika dolžnost in odgovornost naših političnih organizacij Zveze komunistov, Socialistične zveze delovnega ljudstva, sindikatov in zlasti vodstev teh organizacij, ki je to pot nismo izvršili. Tu je naša krivda.

Jasno je, da v tej fazi socialističnega razvoja ni naloga političnih organizacij, da se neposredno vmešavajo ali kontrolirajo delo posameznih oblastvenih organov, vendar pa je naloga teh političnih organizacij, da kritično spremljajo ter s pripombami in pravočasno kritiko pomagajo odpravljati slabosti in tudi kontrolirajo, na kakšen način delajo sami oblastveni organi.

Še danes iz vseh teh kritik, ki so bile izrečene na račun Mestnega ljudskega odbora, izločimo tisto, kar je bilo upravičeno, potem ugotovimo

tu predvsem dve veliki slabosti. Prva je malomaren odnos do čuvanja ljudske imovine. Odgovornost za to nebudnost, za nezadostno skrben in odgovoren odnos do čuvanja ljudske imovine se potencira zlasti pri vodstvu takega organa, kot je Mestni ljudski odbor, ki bi moral stati na čelu borbe za čuvanje ljudske imovine in dajati vzgled drugim pri upravljanju in skrbnem trošenju sredstev. Zato so stvari, ki so se dogodile v Mestnem ljudskem odboru, toliko težjega značaja in prav zato so postale tudi politično vprašanje.

V Klavnici smo slišali pripombo, češ, da se primer Klavnice in Štefana pretirava in da imamo marsikje večje in težje primere nepravilnega gospodarjenja in trošenja sredstev. Mislim, da je to tudi res. Tako Klavnica navaja primer Koteksa. Ta primerjava pa ne drži, kajti popolnoma drug primer je, če se kaj takega dogodi v kateremkoli drugem gospodarskem podjetju, ali pa če se zgodi v podjetju, ki je neposredno povezan z delom Mestnega ljudskega odbora ali celo v samem aparatu Mestnega ljudskega odbora. Zaradi tega in ne iz drugih razlogov se to postavlja kot političen problem in ga je kot takega tudi gledati. Jasno je, da so se pojavila lokalistična gledanja, ki so se zelo razpasla deloma tudi zaradi nedograjenosti našega gospodarsko-političnega sistema, to pa ne samo v našem mestu, temveč tudi drugod v Jugoslaviji. Ta šovinistična gledanja bi pripeljala v fazo, da bi lahko vsaka komunalna skupnost na svojem področju sama gospodarila in ne bi odgovarjala celotni družbi. V tem gledanju iz ozkega vidika so naši odgovorni ljudje morali zapasti v tak partikularizem, ki je osnova za to, da so lahko razraščala tudi šovinistična gledanja. Priznati moramo, da toliko šovinističnih pojavov, kot jih imamo danes, že dolgo nismo imeli in to ne samo na področju gospodarstva. Rezultat tega je v tem, da ne vidimo več celote in smo pozabili, da moramo usmerjati vse napore z vidika krepitve skupnosti v okviru celotne države. Jasno je, da v državi na gospodarskem področju ni možno voditi šest republiških gospodarstev, temveč se mora to gospodarstvo povezovati — ne samo v državnem obsegu, temveč tudi med narodi, saj je danes zlasti gospodarstvo tisto, ki ustvarja temelje za to povezavo. Toliko bolj pa je še jasno, da mora biti socialistična država prva v tem pogledu, da se bori za skupne interese in da je nosilec borbe proti ozkim partikularističnim gledanjem, ki tako enotnost razbijajo.

Druga stvar, ki je tesno povezana s prvo, je nezadostno spoštovanje in razvijanje demokratičnih odnosov in zakonitosti. Mislim, da je prav to vprašanje bistveno za slabosti našega Mestnega ljudskega odbora. Družbeni razvoj, razvoj delavskih svetov in celotnega našega demokratičnega življenja je šel svojo pot naprej, metode dela v Mestnem ljudskem odboru pa so ostale stare. Včasih so šle še celo nazaj od tega, kar se je že doseglo. To je tudi osnovni vzrok poleg že prej navedenega,

da smo prišli v tako težak politični položaj in da moramo na ta način razpravljati o teh stvareh.

Nadaljnja stvar je nezadostna kontrola nad trošenjem sredstev, kontrola celotnega Mestnega ljudskega odbora in vseh ostalih organov ljudskega upravljanja. Nadaljnja stvar, ki se je ugotovila, je, da vlada v samem aparatu Mestnega ljudskega odbora nedopustna anarhija v nekaterih oddelkih, ki je ni mogoče zagovarjati, ker se to ni zgodilo tri leta po osvoboditvi in ki je tudi takrat ne bi bilo mogoče zagovarjati niti s tem, da je potreben tak in tak aparat. Ni osnovno pomanjkanje prostorov in število uslužbencev, predvsem je treba videti vzrok v tem malomarnem odnosu do teh vprašanj evidence in administracije sploh. Tu gre za podcenjevanje vloge in odgovornosti samega aparata Mestnega ljudskega odbora.

Dejal sem že, da imamo take pojave in probleme ravno v tej prehodni dobi graditve novega gospodarskega sistema marsikje, vendar pa je prišel ta problem v Ljubljani do take ostrine, da moramo izvajati iz tega najodločnejše ukrepe. Mislim, da se odgovornim funkcionarjem Mestnega ljudskega odbora ne more očitati nobene nepoštenosti, toda omenjene slabosti občutno zadevajo vprašanje odgovornosti vodilnih tovarišev, ki so, kot sledi iz njihovih referatov, s pravilnim in kritičnim demokratičnim občutkom za svojo odgovornost pred skupnostjo kot neposredni voditelji izvajali konsekvence in podali ostavke na svoja dosedanja mesta.

Smatram, da je iz navedenih razlogov potrebno, da mi to ostavko tudi sprejmemo. Predlagal bi še to, da komisija za imenovanja pregleda tudi ves vodilni kader v aparatu Mestnega ljudskega odbora in ugotovi, koliko so posamezniki krivi za ugotovljeno stanje in naj na prihodnjem zasedanju predlaga morebitne potrebne spremembe. Mislim, da ukrep, ki so ga na osnovi analize predložili vodilni funkcionarji Mestnega ljudskega odbora, ne more v ničemer zmanjšati njihovih velikih zaslug za mestno gospodarstvo, niti zmanjševati naše skupne krivde Mestnega ljudskega odbora kot celote, kakor tudi ne more zmanjšati krivde političnih organizacij.

Marsikomu se bo morda zdel tak postopek, kot ga pri nas še nismo imeli, čuden. Vendar pa naš demokratični razvoj terja, da na vsak način odgovorimo na take primere, ki so se zgodili in ki so dovedli do takih političnih posledic. Jasno je, da mi iz tega ne bomo delali kakršnekoli senzacije, kakor bi to hoteli razni sovražni elementi in senzacionalisti.

Mislim, da bi bilo zelo slabo, če bi ta ukrep razumeli tako, kot da smo sedaj našli grešne kozle za vse slabosti in težave našega gospodarskega sistema. S tem bi samo oslabili pravilnost naše analize in si zaprli pot za odpravo teh slabosti v bodoče. Take tendence se bodo prav gotovo pojavile, ker bodo ljudje iz nepoučenosti, nekateri pa tudi iz zlonamernosti, iskali krivce za vse slabosti v Mestnem ljudskem odboru.

Nekateri ljudje bi hoteli za ves kriminal, ki se zgodi na področju našega mesta, naprtiti krivdo Mestnemu ljudskemu odboru. Ni nobenega razloga, da bi dopustili, da bi se te stvari tako obravnavale, ne samo zaradi tega, da ne bi delali krivice tovarišem iz sedanjega vodstva Mestnega ljudskega odbora, temveč predvsem zaradi tega, da bi lahko situacijo pravilno reševali.

Danes je bilo tudi govora o birokratskih metodah dela, ki so nastale. Vem, da stare metode dela niso pojav samo v Mestnem ljudskem odboru, marveč, da je tega dovolj kjerkoli. Prav zaradi tega pa je potrebno, da bodo ti ukrepi Mestnega ljudskega odbora odločen prelom z dosedanjimi metodami, ter da bodo tako dejansko tudi opora in šola za vsa druga mesta in okraje, kjer imajo slične probleme, da se bodo lahko na teh naših, sicer bridkih, bolečih in težkih izkušnjah, naučili. Mislim, da je treba dati dosedanjemu vodstvu Mestnega ljudskega odbora priznanje za njegovo požrtvovalno delo, za razumevanje koristi skupnosti, zlasti pa priznanje kritičnosti njihove današnje ocene, ki smo jo tu podali.

Svoje lastne napake so kritično ocenili kot se spodobi komunistom in prepričan sem, da bodo na novih dolžnostih še uspešno delali v korist naše nadaljnje izgraditve, mi pa bomo računali na njihovo nadaljnjo pomoč pri delu Mestnega ljudskega odbora. Mislim tudi, da bodo ukrepi, ki jih bo sprejel Mestni ljudski odbor, omogočili našim političnim organizacijam, ki so zaradi teh pojavov marsikod dezorientirane, da bodo znale izkoristiti te naše odločne ukrepe za to, da bodo jasno ločile upravičeno kritiko od klevet in pretiravanj in da bodo znale z jasnim pogledom preiti v ofenzivo proti vsem nergačem in sovražnikom socializma in da bo Ljubljana v političnem pogledu postala spet to, kar je bila in da nas ne bo sram, ko ugotavljamo danes, da je marsikateri Ljubljčan, ki je v času narodnoosvobodilne borbe dal mnogo od sebe, sedaj nasedel najrazličnejšim, včasih sovražnim elementom.

Še nekaj besed o sistemu dela Mestnega ljudskega odobora. Če hočemo delo izboljšati, je potrebno, da sam sistem dela v marsičem spremenimo. Osnovna slabost je, da je sedanji Mestni ljudski odbor premalo poudaril vlogo in delo posameznih svetov. In naloga je, da mi te svete afirmiramo — to ne samo zaradi boljšega dela samih svetov, temveč predvsem iz razloga, da dosežemo na ta način, da bodo naša zasedanja bolj demokratična, da bo naša javnost seznanjena z delom in sklepi svetov še preden bodo prišli ti na zasedanje, da bodo tako sveti o problemih predhodno temeljito razpravljali in o svojih sklepih obveščali preko časopisov javnost, da bodo tako volivci imeli možnost preko svojih odbornikov stavljati svoje pripombe in da bomo mi tako na krajši in tehtnejši način obravnavali na zasedanjih MLO problematiko, ki je pred nami.

Druga stvar je okrepitev strokovnega aparata Mestnega ljudskega odbora. Predsednik je že omenil v svojem poročilu, da so plače v aparatu

Mestnega ljudskega odbora daleko nižje od plač v gospodarskih podjetjih in drugod. Jasno je, da je to anomalija, ki jo je potrebno odločno spremeniti. Če hočemo imeti aparat, ki bo na strokovni in moralni višini, ki bo zgled drugim, ki bo izvrševal kontrolo, je jasno, da jim je potrebno dati odgovorna mesta in tem mestom primerne plače. Če pa bomo šli še naprej po tej poti kadrovske politike, ne bomo uspeli dobiti kadra, ki je potreben, če hoče Mestni ljudski odbor svoje naloge dobro izvršiti.

Nadalje mislim, da je razvijanje zborov volivcev tudi vprašanje, ki ga je potrebno postaviti na dnevni red. Nihče ne more reči, da Mestni ljudski odbor na zборе volivcev ni polagal važnosti, da ni imel kontakta z volivci. V letošnjem letu so bili zbori volivcev sklicani trikrat, po nekaterih volilnih enotah tudi večkrat. Zaradi hitrega razvoja in obsežnih nalog pa se kaže potreba, da se zbori volivcev sklicujejo še pogosteje — morda na šest tednov ali celo mesečno, s čemer bi dosegli, da bi bili zbori volivcev tudi krajši.

Dotaknil bi se še enega vprašanja. Problemi, ki se pojavljajo, so po mojem gledanju tudi posledica prevelike koncentracije oblasti v Mestnem ljudskem odboru. Razpravljali smo že o tem, da bi se razvile občine v okviru samega mesta — ne samo na periferiji. Danes o tem ne moremo podrobno razgovarjati, toda zdi se mi, da je izkušnja iz tega našega slučaja pokazala, da je v današnji situaciji, pri takem razvijanju zavesti ljudi onemogočeno izvrševati naloge v celoti iz enega centra. Na zborih volivcev so bili odklonilni predlogi za formiranje takih občin. Volivci so bili mišljenja, da je naše mesto premajhno, da bi se ga razdelilo na administrativne enote. Praksa pa kaže svoje, da je treba preiti na to. Mislim, da bi bilo to vprašanje v pogledu ustrezne rešitve postaviti ponovno na dnevni red in v široko javno diskusijo.

Naslednje vprašanje je kadrovska politika na sploh. V zvezi s tem se postavlja važno vprašanje, da ne bomo dopuščali, zlasti pri postavljanju direktorjev in ljudi na odgovorna mesta, da se pri nameščanju vodi računa samo o njih gospodarski sposobnosti, ne pa tudi o moralni in karakterni višini. Važno je in pravilneje, da postavimo ljudi, ki so morda manj sposobni, pa so moralno kvalitetnejši in mu bomo lahko z zaupanjem poverili mesto.

Prav tako mislim, bo treba doseči, da bodo direktorji s tako odgovornostjo primerno plačani. Znani so mi primeri direktorjev, ki imajo ogromne odgovornosti in naloge, so pa sorazmerno izredno slabo plačani. Tako imajo nekateri plačo od 10 do 12 tisoč dinarjev mesečno. Tudi volivci so mnenja, da je bolje, da se jim da dvojno plačo, samo da v redu vrše dolžnosti.

Vse te izkušnje bodo prav gotovo zaostrele čut odgovornosti do delovnih ljudi, do razvijanja socializma in kritičnost do lastnih napak. Če bomo vse to napravili, potem ni dvoma, da se bo spet dvignil ugled

Mestnega ljudskega odbora Ljubljane, kot predstavnika nastajajoče komune in da se bo povrnilo tisto zaupanje, kot ga je doslej užival.

Meljo Stane:

O stvareh, o katerih danes razpravljamo v Mestnem ljudskem odboru, se je že precej časa govorilo na terenih. Vendar je bilo vse zavito nekam v meglo, čutili pa smo vsi, da ni vse v redu. Danes smo končno dobili jasno sliko, zlasti o delu podpredsednika Kreseta in šele danes vemo, da je res nepravilno delal. V svojem zagovoru je veliko povedal o tem, kako bi se moralo delati. Čudno pa se mi zdi, da sam ni delal tako, kot govori.

Sem delavec v podjetju in gledam tako: če direktor naredi kaj nepravilnega, ga delavski svet nekaj časa gleda, potem pa naj gre! Zato se mi zdi neumestno, da na tem mestu za te ljudi sprejemamo ostavko, temveč sem mnenja, da jim morata oba zbora funkcije odvzeti — ne pa sprejemati ostavke.

Za tov. Mojškerca bi rekel, da ni na mestu, da podaja ostavko, ker je bil premalo časa na Mestnem ljudskem odboru in ni nič kriv, zlasti ne, ker ni bil doma v teh stvareh, drugi, ki pa so o tem vedeli, mu tega niso povedali.

Kakor sami lahko vidite, nekateri člani zbora proizvajalcev odhajajo iz dvorane, češ, da ni bilo podano nič stvarnega. Če hočemo, da bo Mestni ljudski odbor pri svojih volivcih dobil polno zaupanje, je potrebno, da naredimo tako, kot sem predlagal: kdor je kriv, naj se mu odvzame funkcija, ne pa da sam podaja ostavko.

Suhadolec Anton:

To stvar gledam drugače. Če pogledamo poročilo predsednika Avšiča in ostalih govornikov, predvsem tovariša Krivica, dobimo drugačno sliko, kot jo je podal predgovornik. Tov. Krivic je v svojem poročilu popolnoma pravilno nakazal, da ne moremo govoriti, da so ti ljudje kriminalci, kot to izgleda. Zdi se mi, da nismo zastonj posečali sej Mestnega ljudskega odbora. Kdor je pravilno sodeloval s temi ljudmi, je lahko videl, da žanjejo velike uspehe. Tako priznanje jim je bilo dano tako od naše strani, kakor tudi od strani vseh Ljubljančanov. Tako gledam jaz na stvar. Če pa bi se stvar izvedla tako, kot jo je predlagal predgovornik, bi to vrglo slabo luč na vse. Mi danes, kot že rečeno, ne moremo govoriti o nekem kriminalu s strani funkcionarjev Mestnega ljudskega odbora. V kolikor pa obstoja, pa imamo pristojno oblast, ki bo to ugotovila. Danes pa o tem ne moremo niti ne smemo govoriti.

Vetrih Franjo:

Tov. Krivic je pravilno nakazal vse napake v okviru Mestnega ljudskega odbora. Znano je, da smo ob formiranju nove ljudske oblasti šli na princip, da je potrebno v organih ljudske oblasti likvidirati ves

star kader. Ta mesta je zasedel neizkušen, mlad kader in tako danes lahko ugotovimo, da se nam je pri Upravi za dohodke samo zaradi pomanjkanja kadra in nizkih plač izmuznilo iz rok veliko milijonov. Znano je, da imajo v Beogradu na ljudskem odboru nameščenih 1000 uslužbencev, v Zagrebu 500, pri nas pa samo 126. Od teh ljudi ne moremo pričakovati, da bodo delali čudeže, zlasti ker so ljudje, ki so bili sposobni, šli na druga mesta, kjer so dobili boljše plače. Naša naloga je, da ljudi vzgajamo, jih usposabljam, pa tudi primerno plačamo.

Komunisti so prvi, ki morajo povedati napako v obraz in na te napake pravočasno opozarjati. Kritika mora biti, toda konstruktivna in dokazana s številkami. Drugo kritiko odklanjamo.

Vipotnik Albin:

Stavil bi samo eno vprašanje. Zanima me, ali so stvari, ki se danes obravnavajo, raziskane do kraja na sodišču, ali je zadeva šele v teku?

Avšič Jaka:

To še ni raziskano. Ko sem o tem govoril z okrožnim tožilcem, je ta rekel, da bo stvar zaključena v teku enega meseca, glede samega aparata Mestnega ljudskega odbora pa v teku 7 dni.

Dr. Dermastja Marjan:

Nimam namena, da bi na tem mestu kogarkoli hvalil, grajal ali zagovarjal, mislim pa, da je moja dolžnost kot ljudskega odbornika, da skušam po svojih močeh doprinesiti, da bo naše delo v bodočnosti boljše, da bo uspeh mesta lepši in hitrejši.

Če hočemo objektivno gledati celo situacijo, moramo oddvojiti kriminal kot tak od splošno gospodarske problematike, v kateri so se poedini dogodki razvijali. O kriminalu bo dalo svoje mišljenje sodišče, mi pa moramo razpravljati o problemih, ki so dali temelje, na katerih se je kriminal razvijal. Smatram, da pa mora biti prav ta kritika zaradi svoje delikatnosti čim bolj objektivna in dobrohotna. Vsako drugačno pristopanje k temu praktično predstavlja dobivanje aplavza za vsako ceno, ali pa spuščanje nas vseh na nivo malomeščanskih kritikantov. Objektivno postavljena kritika pa je stvar gledanja razvoja. Gledanje stvari nazaj z očmi, ki jih danes imamo, ne bi bilo pravilno. Trdno sem prepričan, da če bi tovariši, ki so neposredni povzročitelji, vedeli za vse to, o čemer se danes razgovarjamo, takrat, ko so probleme reševali na svoj način, bi do današnje razprave ne prišlo.

Priznati moramo, da je v tem času naše mesto v celoti napravilo velik napredek. To posebno lahko trdimo tisti, ki smo videli Ljubljano le od časa do časa. Zato se strinjam s tovarišem Krivicem, ki je rekel, da so se Ljubljancani pohvalno izražali o delu Mestnega ljudskega odbora, ker je bilo dejansko storjeno več, kot bi mogli v tako kratkem

času pričakovati. Če pa so bile storjene napake, so te posledice nasprotij, ki so nastala med našo demokratizacijo na eni strani in med stvarnimi možnostmi, ki so bile dane na razpolago, na drugi strani.

Razpoložljiva sredstva so bila usmerjena na ključno izgradnjo, a neposredne potrebe mesta so gonile ljudi, da v iskanju praktične rešitve greše. Popolnoma točno je, da je to moralo voditi na kršenje zakonskih predpisov. Mi se moramo odločno boriti proti temu, da se zakonski predpisi kršijo zato, ker so taka kršenja faktično materialna baza razvoja kriminala in zavirajo našo socialistično graditev. Vendar pa je to neposredna posledica dobre volje ljudi, ki so hoteli nekaj narediti, z druge strani pa prilično šibkega aparata Mestnega ljudskega odbora, ki ni bil v stanju najti tistih možnosti, ki bi v okviru zakonskih predpisov lahko rešile vprašanje materialnih sredstev. Samo en primer: v našem mestu smo izgubili okoli 200 milijonov dinarjev samo zaradi tega, ker nismo imeli dobro organizirane gospodarske inšpekcije in revizijske službe. Ta znesek gre samo na račun mestnega dohodka. Če ocenimo, koliko je še takih sredstev, potem lahko trdim, da bi z dobrim strokovnim aparatom, ki bi situacijo držal v rokah, na popolnoma zakonit način lahko prišli do večjih sredstev. Potrebno je, da sklepamo o tem, da te probleme stvarno rešimo in ustvarimo možnosti, da se nezakonito poslovanje odpravi in se rešijo problemi po zakoniti in pravilni poti.

Drug problem je sistem dela Mestnega ljudskega odbora. Strinjam se, da je tudi tu potrebno gledati razvojno. Eno pa je potrebno jasno postaviti. Veliko preveč je bilo vmešavanja v podjetja in veliko premalo kontrole nad podjetji. Mestni ljudski odbor bi se faktično moral malo vmešavati v neposredno poslovanje podjetja, ne bi smel diktirati podjetjem in prevzemati direktorske funkcije, zato pa bi moral izgraditi solidno, s strokovnim kadrom dobro zasedeno inšpekcijsko službo, ki bo pazila, da se v podjetjih ne bodo vršile nezakonitosti in vsakega, ki bi hotel kršiti predpise, ali sebično prinašati okoli skupno kaso, privedla k zasluženi kazni. Če to izvedemo, in mi to moramo izvesti — bomo faktično rešili problem socialističnih družbenih odnosov tako, kot je treba in kot odgovarja razvoju.

Tov. Krivic je rekel, da bi morala personalna komisija pregledati kader Mestnega ljudskega odbora in predlagati eventuelne spremembe. Smatram, da personalna komisija za to ni ravno najbolj primerna, ker je že te ljudi predlagala in je sokriva pri stvari kot tovariši, ki dajejo ostavko. Potrebno bo iz naše srede izbrati ljudi, ki bodo zadevo pregledali, povedali svoja mišljenja, katere ljudi je treba izbrati in nam o tem poročali na eni prihodnjih sej Mestnega ljudskega odbora.

Druga stvar, ki jo je postavil tov. Krivic in jo je potrebno omeniti, je vprašanje občin. S tem problemom se ravno tako mučim in razmišljam, kot vsakdo drug. Smatram, da vprašanje občin v okviru našega Mestnega

ljudskega odbora ni čisto nič drugega, kot obnavljanje starih rajonskih ljudskih odborov. To je tudi splošno mnenje zborov volivcev, kjer smo o tem že razpravljali. Mislim, da se s tem samo oddaljujemo, ne pa približujemo masam. Potrebno bi bilo le, da se en član predsedstva Mestnega ljudskega odbora in neposredni ljudski odbornik za tisti okraj pojavita n. pr. enkrat tedensko v tistem okolišu in da v tem, da ga tako imenujem — uradnem dnevu rešujejo probleme in ustvarjajo tako neposredni kontakt.

Se en problem je, o katerem bi hotel spregovoriti. To je vprašanje neposrednega administrativnega posega v naše gospodarstvo. Mislim, da kjerkoli smo napravili in vršili take administrativne posege v naše gospodarstvo — posebno danes, ko razvijamo gospodarstvo na svobodnih odnosih — povsod se je pokazalo, da smo ustvarili materialno baz za kriminal. Sami ste slišali, kako so se izigrali predpisi o 90 %-ni mioki in to v socialističnih podjetjih. Zato bi bilo nujno, da se čim manj poslužujemo kakršnihkoli administrativnih ukrepov v gospodarstvu, ker ti predstavljajo zaostajanje celotnega razvoja. Če pa je administrativni poseg diktiran zaradi objektivno nastale situacije, ga pa moramo v dani situaciji odločno in zavestno sprovesti. Nikakor pa ne zadostuje, da naknadno konstatiramo: ta in ta je pri tem toliko zaslužil, ampak je treba vprašati, kaj se je s takim proti-družbenim elementom zgodilo. To je naša naloga, to je naša državljanska in socialistična dolžnost. Tu pa naše delovanje povezuje s terenom, tu imamo možnost, da kontrolne organe povežemo z masami državljanov na terenu, da faktično organiziramo vse mogoče vrste inšpekcij po terenih in vršimo ne samo neposredno borbo, da preprečimo te stvari, temveč tudi borbo, da krivca takoj privedemo k zasluženi kazni. Konkretno smatram, da v primerih, ko ugotovimo, da je kolektiv zagrešil nepravilnost in se okoristil z našimi družbenimi sredstvi, tudi zahtevamo od tega kolektiva, da poravna škodo, ki jo je družbi povzročil, a samo podjetje prisilno likvidiramo.

Baveon Ljubo:

Če se najprej dotaknem vprašanja ostavk ali odstavitve, potem moram reči, da se strinjam z mnenjem tov. Dermastje. Menim, da pri dosedanjih funkcionarjih MLO ni mogoče govoriti po doslej znanih podatkih o kazenski odgovornosti, temveč gre za politično odgovornost. Čeprav sem prepričan, da je bila kritika Ljubljčanov po svoji vsebini zdrava in pravilna, pa se nisem mogel nikdar pomiriti s tistimi govoricami, ki so za tatove in lopove proglašale vse in vsakogar. Nazadnje je to vprašanje organov za notranje zadeve, mi pa smo organ ljudstva in če državljani z našim delom ali delom posameznih funkcionarjev niso zadovoljni, potem je to že popolnoma zadosten razlog za odstop teh funkcionarjev.

Zdi se mi celo, da bi to politično odgovornost morali začutiti že prej. Menim namreč, da je vsesplošna kritika v Ljubljani imela svoje zelo

pozitivno jedro in da so naši ljudje spoznali, da je vsaka opeka, ki gre po nepotrebnem v izgubo, v resnici njihova opeka in gre njim v škodo. Zato imajo prav, če kritizirajo slabo gospodarjenje. Mi se moramo ograditi od klevet in reakcionarnih parol in podpreti z vsemi silami zdravo pojmovanje državljanov o dobrem in poštenem gospodarjenju. Zato bom glasoval za odobritev ostavk.

Ko danes govorimo o teh vprašanjih, da bi v bodoče bolje delali, moram povedati nekaj svojih mnenj. Zdi se mi, da politika Mestnega ljudskega odbora v odnosu do podjetij ni bila pravilna. Ljudje so na zborih volivcev to jasno povedali, ko smo se branili, da se v podjetja ne moremo vmešavati. Mi se res ne smemo direktno vmešavati v podjetje, vendar če se tam dogajajo stvari, ki niso v korist skupnosti, in kriminal, kdo je potem tisti, ki naj se vmešava, če ne Mestni ljudski odbor. Mislim, da je vloga Mestnega ljudskega odbora v resnici v tem, da je družbeni organ v Ljubljani, ki drži roko nad temi stvarmi in ki poseže tudi z administrativnimi ukrepi tja, kjer se dogajajo pojavi, ki so skupnosti v škodo.

Glede na prvi del referata tov. Avšiča se mi zdi, da smo bili mi vsi premalo informirani, kako teče delo aparata Mestnega ljudskega odbora. Toda mislim, da ne gre za administrativno tehnično vprašanje. To morata po službeni dolžnosti reševati predsednik in tajnik. Zdi se mi pa, da gre za drugo stvar. Mi smo na naših sejah vse premalo govorili o gospodarskih, prosvetnih, zdravstvenih in vseh ostalih problemih s stališča družbeno politične problematike. Nič se nismo vprašali, kakšne družbeno politične posledice bodo nastale zaradi naših ukrepov.

Ta izkušnja nam je pokazala jasno, da so metode in sredstva, s katerimi delamo, ravno tako važna, kot sam cilj, ki ga hočemo doseči. Z nedemokratičnimi in nesocialističnimi sredstvi se boljšega življenja in socializma ne da urediti. To je osnovna izkušnja pri vsem tem, ki ne velja samo za Ljubljano, temveč tudi za širše razmere. Namen ne more opravičevati sredstev. Če je cilj pošten in moralen, potem morajo biti tudi sredstva za njegovo doseg poštena in moralna.

Predsedujoči ing. **Tepina** Marjan prečita pismo, dostavljeno Mestnemu ljudskemu odboru, ki se glasi:

»Dne 15. julija 1953 je bil objavljen v 'Ljubljanskem dnevniku' med poročilom s seje zbora proizvajalcev MLO Ljubljana odstavek, ki se nanaša na to, 'da hotel Turist v Ljubljani nima pravega pregleda nad uporabljanjem investicij'. Ker to poročilo ni verodostojno, podajamo zato sledečo izjavo:

Vsa dejansko porabljena, od MLO ali iz drugih virov dobljena denarna sredstva za adaptacijo hotela Turist, so do najmanjše pare vknjižena v našem knjigovodstvu. Od prvega dneva, ko se je hotel začel graditi in izplačevati računi za izvršena dela, se je redno vršilo knjiženje po zato zadolženi knjigovodkinji, katero je podjetje namestilo v te svrhe.

Knjigovodstvo je stalno ažurno in pregledno vsak čas. Mnenja smo, da bi se moral zbor proizvajalcev oziroma dotični poročevalec, ki je tako poročilo podal, predhodno prepričati na licu mesta, da bi dobil prave podatke o upravljanju investicij.

Večkrat se med ljudmi omenja določeni znesek porabljenih investicij za adaptacijo hotela Turist, vendar je to navadno precej nasprotno resnici, zato na take trditve doslej nismo odgovarjali. Sedaj vidimo, da gre tudi zbor proizvajalcev isto pot — s kakšnim namenom, pa nam ni jasno.

Pravilno bi bilo, da bi organ, ki je za to odgovoren, enkrat javno odgovoril to, kar je resnica glede investicij hotela Turist, če ljudje to žele vedeti. Po našem mnenju ni nikakega interesa kaj skrivati, ker skriva se navadno nepošteno in slabo delo, tega pa pri gradnji hotela Turist ni bilo.

Vprašamo, kaj je bilo koristnega storjeno s tem, da je zbor proizvajalcev take podatke dal v poročilo in da je bilo to objavljeno v Dnevniku, namesto, da bi ta časopis porabil dotični prostor za kaj bolj koristnega.

Če kjerkoli iščemo krivca za nepravilnosti, moramo to storiti na licu mesta in tam ugotoviti, kaj je na stvari, potem šele objavljati v časopisju, da ne bo treba pozneje popravljati in opravičevati svojih nepopravljivih izjav. V zboru proizvajalcev je mnogo direktorjev, upravnikov in vodilnih uslužbencev večjih in manjših podjetij, kateri bi morali vedeti, kje in kako se ugotavljajo nepravilnosti.

To nismo napisali zaradi zaščite podjetja hotela Turist, še manj pa zaradi opravičevanja odgovornih uslužbencev, pač pa zato, da bi se enkrat nehalo s poročanjem takih neresničnih podatkov, ker tako pisanje ne more biti v korist skupnosti, pač pa povzroča neupravičeno razburjenje.

Predlagamo, da Mestni ljudski odbor čimprej sestavi komisijo za pregled uporabe dejansko porabljenih denarnih sredstev pri adaptaciji hotela Turist ter zahtevamo, da se ugotovljeno stanje objavi v časopisu.»

Ing. Tepina Marjan pojasni glede na predloženo pismo: Pismo je povezano s problemi, o katerih danes razpravljamo in sem ga prečital iz razloga, da se ljudski odborniki lahko poslužijo v diskusiji materiala, ki ga ta izjava prinaša.

Kristan Franc:

Dotaknil bi se pisma podjetja »Turist-hotel«.

Pri pregledu bilance smo ugotovili, da vodijo gradbena dela na posebnem knjigovodstvu, ki pa še ni zaključeno. Nihče pa ni izjavil, da stvar ni v redu (poročanje ni bilo razumljivo).

Ker se omenjena pritožba nanaša na delo zbora proizvajalcev, imam polno pravico in dolžnost, kot predsednik zbora proizvajalcev, da dam o tem kratko poročilo, oziroma, da to stvar pojasnim. Nihče ne more oporekati, da zahtevamo od vsakega podjetja točno stanje. O tem govoriti se mi zdi odveč. Za takimi izjavami se večkrat skrivajo dejanske mahinacije nepravilnega poslovanja. Rad bi več povedal o teh stvareh. Zbor proizvajalcev večkrat ni kos svojim nalogam. Potrebno bi bilo, da se celotni zbor proizvajalcev bolj poglobi v svoje naloge, da bolj spozna problematiko in delo na splošno, kakor tudi kompetence. Odkrito moram povedati, da teh kompetenc tudi jaz ne poznam dovolj. Stvar prakse je, kako je treba delati in kakšne naloge naj zbor proizvajalcev vrši. Kot negativno moram omeniti namreč eno stvar. Nekateri člani, ki so bili izvoljeni v zbor proizvajalcev, se ne zavedajo svojih dolžnosti. Imamo slučaje, da eni in isti sploh ne prihajajo na seje ter niti ne pošiljajo opravičila. Vsled takih izostankov pade delo samo na par ljudi, včasih pa tudi celo samo na enega človeka. Jaz sem večkrat v skrbeh, če ne bomo kakšne stvari narobe postavili. Konkretno bi omenil vprašanje o stopnji akumulacije. Mnoga podjetja vlagajo prošnje za znižanje te akumulacije. Pri obravnavanju takih prošenj zbor proizvajalcev večkrat ne ve, kaj bi napravil v pogledu tega, ker mu tudi ni znano, koliko spada tako reševanje v njegovo kompetenco. Mišljenja sem, da bi najprej moral Gospodarski svet to pretresati ter zboru proizvajalcev predložiti že obdelane predloge. Večkrat se zato lahko zgodi, da človek lahko naredi večje ali manjše napake. Prosil bi vse prisotne, da pomagajo pri reševanju vseh teh problemov.

Potrebno bi tudi bilo ter tudi želim z ljudskim odborom več tesnega sodelovanja. Kritizirati moram najprej samega sebe, da tudi jaz nisem iskal dovolj kontakta s predsednikom MLO. Premala povezanost se kaže tudi v tem, da kar prejmemo vabilo, da se vrši seja zbora proizvajalcev ob tem in tem času, ne da bi bil kdo vprašan, ali je ta čas za sejo primeren, da ne govorim o samem sestavljanju dnevnega reda. Ravno sedaj je zelo važno, da se česče vršijo seje zbora proizvajalcev, ker mnogo podjetij čaka na potrditev zaključnih računov. Mnogokrat me celo po telefonu vprašujejo, kdaj bo zasedanje, ki bo razpravljalo o teh potrditvah. Skratka, hočem povedati, da je sodelovanje zbora proizvajalcev z ljudskim odborom preslabo.

Pripomnil bi še eno stvar in sicer o današnjih ostavkah. Kritika na zborih volivcev je bila precej burna. Po mojem mnenju je bila kritika upravičena, ker če ta ne bi bila, ne bi danes MLO zasedal. Jaz sem mnenja, da je popolnoma prav in dolžnost slehernega člana povedati kritiko in zahtevati razčiščenje vseh vprašanj, o katerih se tako šušlja. Prezgodaj bi bilo govoriti o marsikaterih stvareh, o katerih sodišče še ni izreklo sodbe in diskutirati o tem, ali gre za kriminal, ali samo

za neko nepravilnost. Popolnoma se strinjam s predlogom, v kolikor gre namreč za kriminal, da je treba dotičnega, ki je povezan s tem, razrešiti in ne dopustiti, da sam odstopa. To pa je seveda vprašanje, kaj bo ugotovilo sodišče.

Ne vem pa, zakaj je tovariš Mojškerc podal ostavko.

Krivic Vladimir:

Tudi jaz se strinjam s tovarišem Vipotnikom glede ostavke, ki jo je podal tovariš Mojškerc. Ne bi se strinjal, da mi to ostavko sprejememo, ker je bil tovariš Mojškerc le neprofesionalni podpredsednik ter je to funkcijo vršil šele pol leta.

Postavljeno je bilo tudi vprašanje glede plač in aparata MLO. Jaz ne morem reči, v koliko je MLO kriv za tak aparat, kakršnega imamo. Diskusija ni bila dovolj jasna. Izpadlo je tudi tako, kot da je vodstvo MLO krivo, da so ljudje slabo plačani, ampak so plače predvidene po zvezni uredbi. Opazilo se je tudi, da strokovnjaki sami odpovedujejo službe pri MLO. Vi sami veste, da so bili včasih nameščenci v državnem aparatu najboljše plačani. Sedaj pa prejemajo mnogo boljše plače v podjetjih. Tudi problem plač je bil že signaliziran na pravo mesto in se že pripravljajo spremembe. Prepričan sem, da bodo stvari čimprej popravljene ter da bo tudi MLO o stvari potrebno ukrenil.

Strinjam se s tovarišem Dermastjo, da posebna komisija napravi pregled celotnega vodilnega kadra na MLO.

Omenil bi še vprašanje vodstva zbora proizvajalcev in njihove vloge. Jaz mislim, da je bilo že dostikrat diskutirano na raznih mestih, da je potrebno, da zbor proizvajalcev izvrši ogromne naloge v bodoče. Zbor proizvajalcev je nekak predstavnik vseh podjetij. Sedaj se pripravljajo volitve zbora proizvajalcev v zveznem in republiškem merilu. Koristno se mi zdi, da bi zbor proizvajalcev imel svoje vodstvo. Mislim, da bi bilo potrebno, da bi bil na tem vodstvu zbora proizvajalcev tovariš, ki bi bil honorarno zaposlen in bi se na ta način omogočilo, da bi bilo vodstvo o vsem bolj temeljito obveščeno. V mestu je ogromno problemov ter bi bilo potrebno, da se nekaj ljudi s takimi problemi podrobneje peča. Vem, da je to za tovariše, ki so v proizvodnji, velika obremenitev, ko trajajo seje včasih do polnoči, naslednji dan pa že zgodaj pričnejo z delom.

Strinjam se s tovariši, ki so omenili važnost kritike. Danes ljudje javno kritizirajo in pa tudi zakotno. Za javno kritiko se moramo boriti ter jo razvijati, ne glede na to, kakšna je. Zakotna kritika je pa polna nepoštenja, zato mislim, da je stvari le javno kritizirati. Mi danes ne znamo izvesti konsekvenc napram tistim, ki klevetajo za vogalom in ne vemo, kje je izvor teh klevetanj. Brez dvoma je njih sedež vsekakor v škofiji ali pa pri informbirojevskih in podobnih elementih.

Moje mnenje je, da bi s tega sestanka šli nekako sproščeni. Za osnovo bi jaz vzel konferenco Socialistične zveze delovnega ljudstva. Tam je tovarišica Klanjškova zelo ostro pozvala onega, ki je govoril o privilegijih, pozvala tudi tistega, ki se ne upa javno govoriti, ker se boji, da bi ga lahko zaprli. Na ta poziv se nihče ni oglasil. To se mi zdi nepošteno. To so komunisti, ki bi morali na taka vprašanja odgovoriti. Nepravilno bi bilo, da bi tudi mi šli z današnje seje z zavestjo, da nismo vsega povedali. Nepošteno bi tudi bilo, da ne bi to, kar imamo na srcu, tudi povedali.

Omenil bi eno. Gotovo se še spominjate, da sem na eni prejšnjih sej sprožil vprašanje, kako je z zadevo tovariša Štefana. Takrat sem dobil odgovor, da bo o tem sklepalo sodišče ter da se o rezultatu še ne ve. S takim odgovorom takrat nisem bil zadovoljen ter smatram za potrebno, da bi mi morali sodišču pomagati in ne čakati, kaj bo sodišče ukrenilo.

Danes smo večkrat slišali, da je celotni ljudski odbor kriv za te nepravilnosti. Strinjam se s tem, da smo mi krivi, ker smo zatiskali oči pred deli, ki so se vršila v Ljubljani in so stroški teh presegali proračunske postavke. Mi smo o malenkostnih stvareh sklepali, ko se je šlo za vsote 20.000 din, o delih pa, ki so bila zvezana z milijonskimi zneski, nismo razpravljali in nismo vprašali, odkod sredstva za tako komunalno dejavnost.

Nepravilno se mi zdi tudi od tovariša Kreseta, ko pravi, da so bile stvari, ki jih MLO ni mogel zaupati. Če je res, da nismo smeli vedeti, je potem vseeno, ali smo tukaj, ali pa nas ni. Mi smo veliko delali z volivci ter jim na stavljena vprašanja marsikdaj nismo vedeli odgovoriti. V tem je krivda ljudskega odbora, ker ni bilo iskrenosti med vodstvom LO in ostalimi člani.

Omenil bi še eno stvar, ki se mi zdi neiskrena. Na konferenci Socialistične zveze delovnega ljudstva je bilo 185 delegatov, kateri o tovarišu Kresetu niso iskreno govorili. Razumem postopanje tovariša Kreseta v kolikor se tiče sedaj pojasnjenih stvari. Sem pa zato, da se vsakega najostreje kaznuje za prestopke, ki jih je storil, posebno če so to kriminalna dejanja, pa naj bo to tov. Krese ali kdo drugi. Vsekakor pa smatram, da je to, kar se je delalo, velika politična škoda za Ljubljano.

Kritiziralo se je tudi personalno komisijo, češ, da je ona kriva, da so nameščeni taki ljudje. Mislim pa, da je bistveno vprašanje vsakega sveta, da postavi take ljudi, v katere lahko zaupa. Kadrovska politika bi morala biti vodena v samem svetu ter bi moral biti svet odgovoren za vse delo, saj je najboljše orodje za izvrševanje sklepov sveta dober kadrovski sestav personala sveta.

Juh Franc:

Podprl bi predlog tov. Krivica, da bi zbor proizvajalcev imel svojega stalnega zastopnika, ki bi ga honorarno plačali in ki bi delal na raznih problemih. Sedaj zbor proizvajalcev nima možnosti, da bi imel kontrolo nad delom Mestnega ljudskega odbora. Vsi člani zbora proizvajalcev smo v proizvodnji ter nam marsikateri problemi niso poznani. Zato se mi zdi, da je tovariš Mojškerc podal ostavko pod težo vseh in zaradi nepoznanja stvari ter se z njegovo ostavko ne strinjam.

Potrebno bi bilo, da bi odborniki zbora proizvajalcev imeli večjo vez z Mestnim ljudskim odborom ter se bolj poznali s problematiko. Zaradi nepoznavanja na marsikatera vprašanja, ki so jih stavili volivci, nismo vedeli poročati.

Zgodilo se je tudi, da smo gotove stvari na sejah izglasovali samo formalno. Kritiziral bi primer, ko smo glasovali o ustanovitvi nekega podjetja, ki je že par mesecev poslovalo. Pravilno se mi tudi zdi, da bi imel zbor proizvajalcev večjo kontrolo nad finančnimi sredstvi, ter pozivam tovariše iz zbora proizvajalcev, da se bolj angažirajo v diskusiji na sejah in na ta način lahko rešimo avtoriteto Mestnega ljudskega odbora.

Krajger Olga:

K poročilu tovariša Avšiča bi omenila tole: Ne bi se strinjala glede števila uslužbencev, da bi šablonsko prenašali, če je v Beogradu na Mestnem ljudskem odboru zaposlenih 1000 uslužbencev, v Zagrebu 500, naj jih bo v Ljubljani pa 250. Jaz mislim, da moramo pri nas gledati na kvaliteto tega kadra, kajti v Beogradu in Zagrebu kvalitete uslužbencev ne moremo pričakovati takšne, kot bi mogla biti v Sloveniji. Anarhičnosti in velikim zaostankom v delu aparata MLO pa je mnogokje vzrok sistem dela.

Ne mislim se spuščati v vprašanje števila uslužbencev na posameznih oddelkih, ker je to stvar posameznih tajništev in svetov, jasno pa je, da je nujno okrepiti inšpekcijsko službo v našem gospodarskem aparatu. Obenem je proučiti delo, da se bo povsod tam, kjer je možno z boljšim načinom dela, s pomočjo državljanov, vršilo isto delo bolje, demokratičneje in z manjšim številom kadra. Že na zborih volivcev smo imeli priliko slišati, da je med ljudmi velika pripravljenost pomagati pri raznih vprašanjih in delih in to zlasti pri vprašanjih socialne politike in pri stanovanjskih zadevah. Ne smemo pa te pripravljenosti pustiti, da z omalovaževanjem in neupoštevanjem zamre.

Glede vprašanj skrbništva in socialne pomoči je bilo omenjeno, da socialno zdravstveni sveti na terenu še zdaleka niso taki, kot bi morali biti in da opora terenskih svetov ni več tako zanesljiva kot je bila doslej. Iz izkušnje trdim, da je ta trditev za terenske svete krivična. Vprašajmo se, koliko smo te svete vzgajali, koliko smo jim

pomagali z navodili in z instrukcijami, da bi bilo njihovo delo takšno, kot ga želimo imeti. Svet za ljudsko zdravstvo in socialno politiko LRS je izdal junija lanskega leta posebna navodila, namenjena predvsem članom terenskih svetov. Ti pa so prejeli navodila šele konec leta. Dogaja se, da ukrepa Svet za zdravstvo in socialno politiko pri Mestnem ljudskem odboru baš obratno, kakor pa predlaga terenski svet, pri tem pa ne pojasni članom terenskega sveta, zakaj ne upošteva njihovega predloga. To ni opravičljivo in s takim načinom dela ne bomo poglobljali demokracije.

Na vseh zborih volivcev je bilo mnogo razpravljanja tudi o stanovanjskem vprašanju in v zvezi s tem tudi o delu terenskih stanovanjskih komisij. Zaenkrat so te komisije le posvetovalni organi stanovanjskega urada in se njihovi predlogi prav tako ne upoštevajo. Če se kdo le malo časa pomudi na stanovanjskem uradu, bo uvidel, da tega vprašanja stanovanjski urad spričo velikih potreb ne bo rešil, če pa na drugi strani vidimo, da razpolaga stanovanjski urad mesečno povprečno le z dvema stanovanji. Zato se moramo vprašati, ali ima smisel, da stanovanjski urad v pomenu še obstoja in zakaj ne bi prepustili distribucije stanovanj terenskim komisijam in zborom volivcev.

Kar se tiče ustanavljanja novih občin se tudi jaz strinjam s predlogom tov. Dermastje. Če bi šli na ustanavljanje občin, bi zopet nastalo vprašanje, kje dobiti potrebne kadre. Že v upravnem aparatu Mestnega ljudskega odbora pravimo, da manjka sposobnih uslužbencev, kakšen kader naj bi potem šel na občine. Zakaj ne bi šli na sistem uradnih dni na določenih terenih, da bi se na ta način približali ljudem in jim skrajšali pot.

Kar se tiče ostavke, ki jo je podal tov. tajnik, pripomnim, da bom glasovala proti njej. Jaz poznam njegovo delo ter vem, da je zelo sposoben, do skrajnosti vesten in požrtvovalen in sem prepričan, da so bili tu drugi vzroki, ki so dovedli do tega, da svojega načina dela ni mogel uveljaviti.

Čamernik Franc:

Podčrtal bi napako, katera se večkrat dogaja, in sicer ta, da mi dostikrat napravimo sklepe, ne kontroliramo pa, če so izvršeni in kako so izvršeni.

Dotaknil bi se še vprašanja glede oddajanja večjih del v izvršitev. vsled velike razlike v ceni oddati najboljšemu ponudniku. Bil pa je Po odredbi, kako se taka dela oddajajo, je predpisano, da se morajo primer, da so se oddala dela onemu, ki je zaračunal za ta dela največjo ceno. Taka nepravilnost se je dogodila tudi v gostinskem podjetju Kramar na Viču. Če gremo na zbijanje cen, bi morali biti pri izvajanju takih odredb popolnoma dosledni.

Nadalje bi še omenil to, kar je bilo na zboru volivcev iznešeno. Spričo široke demokracije so se vrinili nasprotni elementi v razne

terenske komisije. To je opaziti predvsem v stanovanjski komisiji, v kateri so ljudje, katerim se take komisije ne bi smele zaupati ter oni dajejo izjave o ljudeh, ki so nam nasprotni. Mišljenja sem tudi, da stanovanjski urad birokratsko rešuje ter verjame gotovim ljudem, predvsem pa ščiti hišne lastnike.

Strinjam se tudi s tem, da se konstruktivno kritizira ljudski odbor. Večkrat naj se sestanemo z volivci, da nam iznesejo svoje predloge in pravice, ki jih oni zahtevajo. Mi pa se moramo boriti toliko časa, dokler pravic za nje ne bomo dosegli.

Ing. Tepina Marjan:

O predlogih, katere je podal v svojem poročilu tov. Avšič, zaradi njihove obsežnosti in prekratke diskusije ne moremo sklepati, temveč jih stavljamo MLO samo kot priporočilo. Kar se tiče komisije, ki naj pretresa kader v aparatu MLO, sta stavila tovariš Krivic in tovariš dr. Dermastja predlog, da naj se formira posebna komisija. Tovariš Zdešar pa je bil mišljenja, da naj se zadolžijo posamezni sveti, da pretresejo kader MLO.

Krivic Vladimir:

Praksa komisije, ki bo pretresala kader MLO, bi morala biti taka, da dobi komisija ustrezne predloge od svetov, ne pa, da gre pri odločanju kar mimo teh svetov.

Ing. Tepina Marjan:

Za pregled kadra naj bi bila torej posebna komisija, ki naj skupaj s sveti pretrese kader v našem aparatu.

Kakor je iz diskusije razvidno, se nekateri tovariši ne strinjajo z ostavko, ki jo je podal tovariš Mojškerc Jaka, kakor tudi ne z ostavko, ki jo je podal tovariš Pogačar.

Zato pozivam navzoče, da se izjavijo, če se strinjajo, da se ostavka tovariša Mojškercja ne sprejme.

Mestni zbor in zbor proizvajalcev ostavko, ki jo je podal tovariš Mojškerc, soglasno odklonita.

Avšič Jaka predlaga, da se ostavka tovariša tajnika obravnava ločeno. Soglasno sprejeto!

Ing. Tepina Marjan:

Vprašam tov. Meljo, ali po dosedanji diskusiji še vztraja pri svojem predlogu, da se imenovane tovariše razreši, ne pa, da se sprejmejo njihove ostavke.

Meljo Stane:

Vztrajam pri svojem predlogu, da se imenovane razreši, pri tem pa pripomnim, da se opaža, da gotovi ljudski odborniki niso odkriti, ker je njih mnenje na zasedanju drugačno, kot pa izven zasedanja.

Ing. Marenčič Vera:

Poročilu tovariša Kreseta sem se začudila, ko sem slišala, da je govoril o tako visoki vsoti, in to človek od ljudske oblasti. Mnenja sem, da se ostavka tov. Kreseta kot podpredsednika sprejme.

Krivic Vladimir:

Predlog je bil za ostavko tov. Avšiča, Kreseta in Pogačarja.

Ing. Tepina Marjan:

Dajem na glasovanje predlog, da se ostavka tov. predsednika Avšiča sprejme.

Mestni ljudski odbor je ostavko tov. Avšiča sprejel z 51 glasovi. Proti ni glasoval nihče.

Predsedujoči da na glasovanje, da se sprejme ostavka tov. podpredsednika Kreseta.

Mestni ljudski odbor je ostavko tov. Kreseta sprejel s 56 glasovi. Proti ni glasoval nihče. 7 odbornikov je glasovalo za odstavitev tov. Kreseta.

Predsedujoči da na glasovanje, da se sprejme ostavka tov. tajnika Pogačarja.

Predlagana ostavka tov. Pogačarja je bila sprejeta s 30 glasovi, proti je glasovalo 29 odbornikov.

Predsedujoči da na glasovanje predlog ostavke celotnega Sveta za gospodarstvo.

Ostavka je bila sprejeta z enim glasom proti.

Ing. Tepina Marjan:

Predlagal bi, da izvolimo na današnji seji novega predsednika, podpredsednika, tajnika MLO ter nov Gospodarski svet, kakor tudi komisijo za pregled kadra v aparatu MLO.

Krivic Vladimir:

Predlagam za predsednika MLO tov. dr. Modic Helija.

Dr. Modic Heli:

Brez dvoma je pravilen zaključek iz vseh kritik, ki jih je bila deležna gospodarska in komunalna politika MLO na zborih volivcev, v javnosti in še bolj v zasebnih pogovorih ta, da poda vodstvo MLO ostavko. Težje pa je že vprašanje, ali je pravilno naprtiti MLO izključno odgovornost za gospodarski kriminal v mestnem podjetju Klavnica in v vodstvu Gospodarskega oddelka. Gospodarski kriminal je prav tako kakor mladinska kriminaliteta in prostitucija, trenutno težak socialen problem vse Slovenije in vse Jugoslavije. Proti temu zlu se moramo boriti z vsemi sredstvi in odkriti njegove globlje korenine. Z zamenjavo garniture vodstva MLO z drugo garnituro je v tem pogledu malo storjenega. Vsekakor smatram, da je bila ostavka vodstva na mestu, da ne

bi razočarali naših volivcev v njihovih demokratičnih težnjah po sodelovanju v izvajanju oblasti, da ne bi dobili občutka, da je nad njimi neka tolpa, ki mnogo govori o demokraciji, ki ji pa ni moči priti do živega, ko gre za njene osebne interese ali za uveljavljanje njenih osebnih smotrov. Prav je zato, da smo ostavko sprejeli. Zato sem tudi glasoval za sprejetje ostavke celotnega vodstva.

Posebno vprašanje pa je sestava novega vodstva iz vrst sedanjih odbornikov MLO.

Tovariši, ki so se dogovorili za mojo kandidaturo na mesto predsednika, so izhajali s stališča, da naj se izvrši zamenjava, tako da ne bi noben član iz prejšnjega vodstva prišel na vodeče mesto, da torej z ničemer ne bi povzročili očitka, da je bila demisija samo formalna. Izbira je padla name, predvsem iz tega razloga, ker še pri nobenih volitvah nisem propadel. Bilo je polno razumevanje za mojo težko situacijo. Ponovno bi moral prekiniti svoje poklicno delo za nedoločen čas in prevzeti po aktivistični dolžnosti funkcijo, za katero nimam niti sposobnosti, niti osebnega nagnjenja. Kljub temu so smatrali, da je moja kandidatura potrebna, da se vzpostavi ugled MLO. Na kandidaturo sem tedaj pristal ter mi je bilo obljubljeno, da bo ob kakih nadomestnih volitvah kandidiral primeren človek za mesto predsednika MLO.

Tov. odborniki! Z vso resnostjo postavljam pred vas vprašanje, ali smatrate za nedemokratično in za neodgovorno pred volivci, če bi ponovno izvolili tov. Jaka Avšiča za predsednika MLO. Poznate ga dalj časa po njegovem delu. Afera njegovega brata nas ne sme premotiti. Njegov brat je ostal to, kar je bil. Isto je bil pred vojno, ko je bil Jaka častnik, isto je ostal, ko se je Jaka odločil za partizane in tako je ostal ves čas, dokler ga ni njegov pohlep privedel do nujnega konca. Tovariša Jaka Avšiča pa poznam že dolgo kot skromnega in nesebičnega moža, kritičnega in preudarnega, predvsem pa vztrajnega v borbi za to, kar je spoznal za pravilno. Takega ga poznam kot ministra za gozdarstvo in tak je bil tudi kot predsednik MLO. Neutrudno je zasledoval delo posameznih svetov in komisij in se tudi osebno udeleževal posameznih sej. Njegov smisel za demokratičen način dela in njegov čut odgovornosti si lahko pokličete v spomin, če čitate zapisnike naših sej. Da ni mogel preprečiti večje samovolje in preuranjenih aktov, je kriv celoten način dosedanjega dela MLO in pa to, da so ga odrivali na zgolj administrativno področje. Skratka, bil je z vsem srcem predan delu v MLO za dobrobit Ljubljane. V takih pogojih dela bi ne mogel nihče doseči večjih uspehov, pa če bi imel še boljšo voljo in še več odločnosti in neustrašenosti. Po vseh korenitih spremembah, ki so predlagane in še nameravane, bo tovarš Avšič vse drugače uveljavil svoje sposobnosti ter poznavanje stanja in problemov. Mislim, da se bodo tudi kvalitetni strokovni kadri raje odločili za delo v aparatu MLO, če bo izvedeno načelo jasne opredelitve, pristojnosti in nalog posameznih uradnikov,

ki vrše svoje delo s polno odgovornostjo, kot pa če samo slepo izvršujejo ukaze predpostavljjenih. Kako se je za to zavzemal tov. Jaka Avšič, vedo tovariši, ki delajo v komisiji za izdelavo statuta.

Tovariši odborniki! Pri odločanju se potrudite, da tolmačite voljo volivcev in imejte pred očmi interese mesta in njegovega delovnega ljudstva.

Ing. Tepina Marjan:

Predlagam, da se posamezni odborniki oglasijo v diskusiji glede predloga, ki ga je dal tov. dr. Modic Heli, da se ponovno kandidira tov. Jaka Avšič za predsednika MLO.

Dr. Dermastja Marjan:

Ostavko tov. Jaka Avšiča smo že sprejeli in se zedinili za novega predsednika. Zato mislim, da ni več potrebna nobena posebna diskusija.

Ing. Tepina Marjan:

Predlog, da se izvoli za predsednika MLO dr. Modic Heli, dajem na glasovanje.

Predlog je bil sprejet z enim glasom proti.

Krivic Vladimir:

Predlagam, da se za podpredsednika in predsednika Sveta za gospodarstvo izvoli tov. Dermastia Mara.

Ing. Tepina Marjan:

Predlog tov. Krivic Vladimirja, da se izvoli za podpredsednika MLO in predsednika Sveta za gospodarstvo MLO tov. Mara Dermastia, dajem na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Urbančič Marjan:

Za tajnika MLO predlagam tov. Šivic Silvota.

Ing. Tepina Marjan:

Predlog tov. Urbančič Marjana, da se imenuje za tajnika MLO Šivic Silvo, dajem na glasovanje.

Vipotnik Albin:

Vzdržujem se glasovanja, ker imenovanega tovariša ne poznam.

Čamernik Franc:

Tov. Šivic Silvo stanuje na terenu Tobačna tovarna. Povsod se kaže aktiven, prav tako tudi vsa družina. Dela v množičnih organizacijah. V času okupacije je bil pristaš Osvobodilne fronte, zato sem mnenja, da navedenega tovariša imenujemo za tajnika MLO.

Dr. Modic Heli:

Tov. Šivic Silvo je bil v letu 1945/46 načelnik oddelka za preskrbo pri MLO Ljubljana ter je bil njegov oddelek po mnenju takratnega podpredsednika tov. Sergeja Krajgerja najbolj vzorno urejen in voden.

Ing. Tepina Marjan:

Predlog, da se imenuje za tajnika MLO tov. Šivic Silvo, dajem na glasovanje. Soglasno sprejeto!

Urbančič Marjan:

V imenu komisije za volitve in imenovanja predlagam, da se na današnji seji imenuje tudi načelnik Tajništva za gospodarstvo.

Predlagam, da se na to mesto imenuje dr. Šoba Štefan, dosedanji direktor tovarne »Iskra« v Kranju. Je finančni strokovnjak ter politično in strokovno na mestu. Svoječasno je bil tudi sekretar tov. Leskoška.

Dr. Benigar Jože:

Tov. Šobo poznam kot moralno neoporečnega človeka, ki ima do ljudi zelo lep odnos, česar se pri MLO zelo pogreša.

Ing. Tepina Marjan:

Predlog, da se izvoli za načelnika Tajništva za gospodarstvo MLO tov. dr. Šoba Štefan, dajem na glasovanje. Soglasno sprejeto!

Dermastia Mara:

Tovariši ljudski odborniki! Položaj, na katerega ste me danes izvolili, je precej težaven. To mesto sprejemem, smatram pa za potrebno, da opozorim ljudske odbornike, da bodo bolj pomagali pri reševanju gospodarskih problemov mesta Ljubljane, kot so pa dosedaj.

Z ozirom na to, ker je bila na današnji seji sprejeta ostavka celotnega Gospodarskega sveta, predlagam, da izvolimo v nov Gospodarski svet naslednje tovariše:

1. Sitar Franc, odbornik mestnega zbora;
2. Borštnik Franc, odbornik mestnega zbora;
3. Kristan Ivan, odbornik mestnega zbora;
4. Di Batista Franc, odbornik zbora proizvajalcev;
5. Barlič Janez, odbornik mestnega zbora;
6. Dr. Linhart Božo, uslužbenec NB, centrale LRS;
7. Iskra Cene, direktor Putnika;
8. Novak Franjo, uslužbenec Slovenija-Impex;
9. Fajn Ciril, direktor Saturnusa;
10. Maček Polde, predsednik občine Polje;
11. Ing. Guštin Božidar;
12. Suhadolc Anton, odbornik mestnega zbora.

Pri sestavi novega članstva Gospodarskega sveta se je vodilo računa, da pridejo v svet tovariši: 1. ki so politično in gospodarsko razgledani, 2. tovariši, ki so bili člani Gospodarskega sveta že do sedaj, da se obdrži kontinuiteta in 3. tovariši, ki niso preveč obremenjeni s svojim rednim delom.

Vipotnik Albin:

Smatram, da je v Gospodarskem svetu premalo članov iz zbora proizvajalcev, zato predlagam, da se da na listo še tov. Vetrih Franjo.

Dermastia Mara:

Gospodarski svet je po zakonu lahko sestavljen iz 12 članov, kateri pa so že predlagani.

Suhadolc Anton:

Mnenja sem, da se na moje mesto postavi Vetrih Franjo, ker jaz delam itak že v dveh komisijah.

Krivic Vladimir:

Predlog tov. Vipotnika se mi zdi umesten, ker ravno v zboru proizvajalcev so ljudje, kateri se dnevno pečajo z gospodarskimi problemi in mislim, da je razumljivo, da se v Gospodarski svet izvolijo tudi odborniki zbora proizvajalcev. Priporočljivo pa je, da se sej Gospodarskega sveta udeležujejo tudi ostali člani Zbora proizvajalcev in ljudski odborniki.

Ing. Tepina Marjan:

Dajem na glasovanje predlog tov. Dermastia Mare s pripombo, da se namesto predlaganega tov. Suhadolc Antona izvoli Vetrih Franjo.

Soglasno sprejeto!

Brilli Janez:

Z ozirom na važnost obrtne dejavnosti predlagam, da bi v Svet za gospodarstvo prišel tudi kak privatni obrtnik, katere jaz zastopam.

Sitar Franc:

V Gospodarskem svetu sta že dva zastopnika obrtne dejavnosti, in sicer tov. Kristan Ivan, predsednik Obrtne zbornice in Vetrih Franjo, državni obrtni mojster.

Dermastia Mara:

Člani Sveta za gospodarstvo niso samo ljudski odborniki, pač pa tudi ljudje, ki poznajo gospodarstvo.

Ing. Tepina Marjan:

Izvoliti je treba še komisijo za pregled kadra MLO ter prosim predloge.

Mestni zbor in zbor proizvajalcev soglasno izvolita v komisijo za pregled kadra MLO naslednje tovariše:

1. Urbančič Marjan,
2. Drakslar Marjana,
3. Sitar Franc,
4. Kopitar Jože,

5. dr. Dermastja Marjan,
6. Rakušček Zdravko,
7. Meljo Stane,
8. Di Batista Franc,
9. Zupet Avgust,
10. Dole Dušan.

Klun Metod:

Na eni prejšnjih sej smo razrešili direktorja Mestne klavnice Pelko Gašperja. Sedaj pa bi bilo potrebno, da se suspendira oziroma razreši direktor podjetja »Tekstil« Avšič Ivan, ki se nahaja v priporu in za katerega obstojajo jasni dokazi ter mislim, da je tozadevni predlog sprejemljiv.

Urbančič Marjan:

Komisija ima pripravljenih že več predlogov, kateri se bodo obravnavali na prihodnji seji, ker je smatrati današnje zasedanje kot posebno zasedanje.

Miklave Angela:

Avšič Ivan je bil že od strani upravnega odbora podjetja suspendiran. Predlagali bi, da ga na današnji seji tudi razrešimo funkcije direktorja.

Urbančič Marjan:

V imenu komisije za izvolitve in imenovanja predlagam, da se razreši direktor podjetja »Tekstil« Avšič Ivan.

Ing. Tepina Marjan:

Predlog, da se razreši direktor podjetja »Tekstil« Avšič Ivan, dajem na glasovanje.

Soglasno sprejeto!

Ker je bil dnevni red izčrpan, zaključí predsedujoči sejo ob 15. uri.

Vodja zapisnika:

Pogačar Niko l. r.

Predsedujoči:

Ing. Tepina Marjan l. r.

Overiteljja zapisnika:

Gorjanc Joško l. r.

Vetrih Franjo l. r.